Bog govori.

Sadržaj

Za sve koji traže i žele otkriti Boga Biblije 3
Ivanove poslanice 5
Jakovljeva poslanica 22
Prva Petrova poslanica 23
Druga Petrova poslanica 33
Judina poslanica 45
Poslanica Hebrejima 54
Otkrivenje 84
Na kraju 141

Za sve koji traže i žele otkriti Boga Biblije

Ova knjiga sadrži dio Novoga zavjeta u pripovjednom stilu koji usput objašnjava. Riječ je o poslanicama Petra, Ivana, Jude i Jakova. Zatim o Poslanici Hebrejima. I napokon o posljednjoj knjizi Novoga zavjeta: o Otkrivenju.

To je prepričavanje **mojim** riječima. Dakle **nije** izvorni tekst tih drevnih dokumenata kakav nalazimo u mnogim njemačkim prijevodima Biblije. Zamišljeno je kao pomoć da se ti biblijski tekstovi još bolje razumiju. Ili da ih se otkrije potpuno iznova.

Uživljavam se u pisce. Zatim sadržaj prenosim na svoj način – kratko i jasno objašnjeno. Posebno za one koji Bibliju još uopće ne poznaju. Moj je tekst otprilike dva do tri puta duži od teksta u Lutherovoj Bibliji ili u prijevodu Einheitsübersetzung (njemački prijevodi Biblije).

To je, doduše, već neka vrsta tumačenja. Ali ne može se usporediti s biblijskim komentarima. Ipak sam se pri prepričavanju savjetovao s mnogim komentarima i prijevodima Biblije. Prije svega zato da razumijem značenje tekstova u njihovu izvornom i povijesnom okruženju – s ciljem da se izgradi most prema 21. stoljeću. Zahvalan sam za mnoge komentare i prijevode Biblije. Ipak nisam navodio izvore. Ako tko u mom tekstu pronađe tragove svojih misli, ovime mu izričito zahvaljujem.

Namjerno nema oznaka redaka, usporednih mjesta, bilježaka ni naslova. Postoje samo oznake poglavlja. Jednostavno pročitajte cijelu poslanicu od početka do kraja. Pustite da djeluje na vas kao cjelina. Oznake poglavlja samo su pomoć za snalaženje kad se nešto traži ili se želi usporediti s klasičnom Biblijom.

Ja sam kroz ovaj rad doživio dubok blagoslov koji mijenja i ohrabruje. Smio sam piti iz čistog i božanskog izvora vode života. To su tekstovi **ljudi**. No istodobno – a to ne vrijedi ni za jednu drugu knjigu na svijetu – to je sama **Božja riječ**. To prepoznaje i osjeća svatko tko je spreman tražiti toga Boga koji se objavio u Isusu.

Pozivam vas da doživite isto. Najprije s Biblijom. Ili i s ovim slobodnim, ali ipak vjernim prepričavanjem.

Sve to nisam uspio sam. Najprije posebno zahvaljujem Horstu Strickeru, umirovljenom pastoru. On je, ne štedeći vremena i vrlo pomno, izoštravao moje riječi i, gdje je trebalo, poboljšavao ih. Zahvaljujem i Barbari Krupinski, koja već ne prvi put pregledava moj rukopis. Na kraju, ali ne manje važno,

zahvaljujem Wilhelmu Adelbergeru za prijelom knjige i Tobiju Strickeru za grafičko oblikovanje.

Ova knjiga izlazi za međukonfesionalnu inicijativu „Kirche für Alle“ (Crkva za sve). Njezin je cilj činiti ljude učenicima. Zato su riječi našega Gospodina Isusa Krista i riječi apostola, kakve su do danas dostupne u Novom zavjetu, u središtu. Neka ova knjiga podupre taj cilj.

Hoće li biti i četiri Evanđelja i Djela apostolska u jednoj knjizi te Pavlove poslanice u još jednoj knjizi, ovisi o tome hoće li ovo izdanje postati pomoć i doista trajno potaknuti na čitanje Biblije.

Bilo bi lijepo to saznati. Radujemo se svakoj povratnoj informaciji na info@kirchefüralle.de.

Hans-Jörg Ronsdorf, Sulzberg, Allgäu (Njemačka), svibanj 2018.

Ivanove poslanice

- Vječni život – sada i uskoro
- Sigurnost vječnoga života
- Božje svjetlo, ljubav i radost
- Oproštenje – jednom zauvijek!
- Nova zapovijed ljubavi
- Svijet i Božja volja
- Božja obitelj
- Pobjeda po vjeri

Prva Ivanova poslanica

Kad je Isus nas dvanaestoricu učinio svojim učenicima, počelo je nešto sasvim novo. Nešto što je sve promijenilo i što nikada više neće prestati. Riječ je o Isusu, koji je Riječ. On nam je otkrio pravi život. Svjedočimo i pripovijedamo sve što smo čuli od njega, od Riječi života. To je bilo više od pukih riječi. Život se mogao vidjeti i moglo mu se diviti – da, mogao se dotaknuti i zagrliti. On je bio **čovjek** kao mi, a mi smo ga slijedili tri godine. Doživjeli smo ga izbliza.

Božji život, njegov najvlastitiji, doista je u Isusu došao k nama, u punoj snazi i punini. Svi ga ljudi hitno trebaju. Mi apostoli, a i mnogi drugi, vidjeli smo ga. Mi smo svjedoci koji vam navješćuju ovu silnu vijest. On, Sin, koji je vječni život u osobi, došao je od Boga. On nam je sam uvijek iznova govorio da ga je poslao nebeski Otac. Otac je htio da njegov Sin, koji u sebi nosi taj život Božje slave, dođe k nama. Zato je Sin Božji postao čovjekom. Jer samo tako božanski život može doprijeti do nas i postati naš život – do nas koji smo predani smrti. To trebaju znati i svi oni kod vas koji niječu da je Sin Božji uistinu postao čovjekom.

Moramo vam ispripovjediti sve što smo vidjeli i čuli od Isusa. Kad to čujete i povjerujete, tada Isus postaje naše zajedničko središte. Srce koje nas povezuje. U Isusu, ni u kom drugom, imamo zajedništvo jedni s drugima – i, koliko god nevjerojatno zvučalo: zajedništvo s nebeskim Ocem i s njegovim Sinom Isusom Kristom. Jer on nam je dao udio u Božjem životu.

Po Isusu smo svi, vi i mi, jednostavno svi koji slijede Isusa, jedno srce i jedna duša. Kao obitelj koja pripada zajedno i sve zajedno dijeli. U tom odnosu i u toj povezanosti živi radost trojedinoga Boga. Radost koja nadilazi svaku zemaljsku i svjetovnu radost. I veća ne može biti. Tu nebesku obiteljsku radost osjećaju svi koji svjesno i aktivno žive u zajedništvu Božje obitelji.

Ima, doduše, nešto što nikako ne pristaje uz to zajedništvo i Božju blizinu. Isusova je poruka bila jasna i razgovijetna. Upozorio je nas apostole na nešto vrlo važno što vam svakako moramo priopćiti. Kad to ne bismo učinili, ogriješili bismo se o vas: Bog, Vječni, svet je. On je sam najčišće i najsjajnije **svjetlo**. On prebiva u svjetlu. On ne podnosi grijeh i nikada ne sklapa kompromis s nečim što proturječi njegovoj slavnoj naravi. Na primjer s nedostatkom ljubavi, nezahvalnošću, sebičnošću te s nepoštivanjem njegovih dobrih zapovijedi ili pobunom protiv njih, a one su za nas ono najbolje. Od takve tame u

Bogu – pa ni u Isusu – nema ničega. Naravno, ne misli se na tamu u doslovnom ili fizikalnom smislu. Riječ je o mraku koji pomračuje naša srca i našemu stavu prema životu oduzima smjer. Božja riječ to stanje naziva grijehom i nepravednošću, odvojenošću od toga slavnoga Boga koji je svjetlo.

Kad bismo dakle tvrdili – kao što to neki kod vas čine – da imamo zajedništvo s tim slavnim Bogom, a živjeli bismo u tami, dakle u vlastitoj volji, ne pitajući za Boga i njegovu volju, to bi bila čista laž. I nikada istina. Ali ako živimo u Božjem svjetlu, u koje nas je Isus jednom zauvijek doveo, tada imamo jedni s drugima **i** s Ocem i njegovim Sinom živo i trajno **zajedništvo**. U njegovu svjetlu, u njegovoj ljubavi i u radosti Očeva doma.

Ali možemo li uopće živjeti u tom svetom Božjem svjetlu i u njemu ostati? Pa mi uvijek iznova zakazujemo i griješimo! Da, možemo. Hvala Bogu zauvijek. Postoji razlog zašto možemo zauvijek opstati u njegovu svjetlu: njegov Sin, Isus Krist, dao je na križu svoju krv i svoj život. Time smo **zauvijek** očišćeni od svojih grijeha. Ta dragocjena, jednom prolivena **krv** čisti nas sve dok budemo još griješili. Onda, danas i ubuduće! Uvijek smo u zajedništvu s Bogom. Čak i kad još griješimo. Jedino je Isusova krv naša vječna sigurnost i jamstvo. Zajedništvo s Bogom ne omogućuje niti razara naša poslušnost ili neposlušnost. Bog gleda na dragocjenu krv svoga Sina – samo smo zato sigurni. Zauvijek. Kao nekoć krv pashalnoga janjeta, koja je sve Izraelce štitila od suda. Očišćeni smo od **svih** svojih grijeha. I od onih koje previdimo, zaboravimo ili kojih nismo svjesni. I od onih koje ćemo, nažalost, još činiti.

Ako bi pak tko mislio, kao što tvrde lažni učitelji, da uopće nemamo grijeha i da nam ne treba čišćenje Isusovom krvlju, to je velika zabluda. Tada bismo živjeli mimo istine i stvarnosti. Sami bismo sebe zavodili. Naši bi nas grijesi strmoglavili u propast.

Postoji samo jedan put da se oslobodimo te laži o bezgrješnosti i samozavaravanja. Samo ako svoje grijehe **uvidimo** i priznamo ih Bogu, oslobađamo se svojih grijeha. Samo tako dobivamo oproštenje koje nam Bog želi darovati po Isusovoj krvi. Samo uviđanjem i priznavanjem, to jest izgovaranjem grijeha kojih smo svjesni, ulazimo u istinsko i živo zajedništvo s Bogom, Ocem i Sinom. A tako i u zajedništvo svih Isusovih sljedbenika koji žive pod Isusovom krvlju koja čisti. Oproštenje nam je darovano za **sve** grijehe. Još jednom: i za one koje smo zaboravili ili kojih nismo svjesni. I za one koje ćemo još činiti.

Jesmo li uopće zaslužili ili imamo li ikakvo pravo na to da nam Bog oduzme grijehe? Ne! Ali Isus, koji je dao svoj život za nas, jamstvo je da Bog oprašta. Dragocjena Isusova krv predstavlja njegov sveti i bezgrješni život. Njega je žrtvovao za nas. To za Boga ima neprocjenjivu vrijednost. Zato se

obvezao da će na temelju te krvi svoga Sina oprostiti svakomu tko vjerom prihvati Isusovu žrtvu za sebe i potpuno se na nju osloni. Bog uvijek stoji iza svoje riječi! Jer on je vjeran i pravedan!

Još jednom, jer to svi trebaju znati: tko tvrdi da mi kao Božja djeca automatski živimo bez grijeha, vara sam sebe. Još je gore samozavaravanje kad griješimo, a mislimo da to nije grijeh. Tada, naime, Boga činimo lašcem. Jer on nam je jasno pokazao što je grijeh. Tko doista vjeruje da nema grijeha i da živi bez grijeha, izgubljen je, jer ne prihvaća Isusovu krv priznavanjem svojih grijeha! Zato je to kriva nauka koja vodi u propast.

Poglavlje 2

Dragi prijatelji, pa jasno je, i ne bih to uopće trebao pisati: ne griješite! Kad vječni i slavni Bog nas ljude poziva u svoje zajedništvo, tada bismo o grijehu trebali misliti i osjećati isto kao on. U tom osjećaju želimo rasti i napredovati.

Zajedništvu s Bogom pripada i to da iskreno vidimo i uvidimo svoje zakazivanje. Jer, moramo se iskreno zapitati, postoji li uopće išta što činimo, a da je **potpuno** čisto i sveto? Ali ako smo kao Božja djeca ipak opet sagriješili, zbog toga nikada nismo izgubljeni. Ni zajedništvo s Ocem i Sinom nije prekinuto ni ograničeno. Jer **sve** je već oprošteno. Ne treba nam iznova oproštenje. I nitko manji nego Isus, Očev Sin, koji je za nas dao svoju krv, naš je zagovornik i jamac kod Oca. On je naša sigurnost zauvijek. On je **Pravednik**. Mi sami, nepravedni, nikada ne bismo mogli izbrisati svoje grijehe.

Sve naše grijehe Isus je izbrisao svojom krvlju. On je savršena i jedincata **pomirna žrtva** za naše grijehe. Sada Bog na nama više ne nalazi ništa nepravedno. Jer sva naša nesveta, nepravedna djela, koja su bila uperena protiv Boga i protiv ljudi, u Isusu su oproštena i uklonjena. Njegova žrtva ima tako veliku vrijednost da bi mogla izbrisati sve grijehe svih ljudi na svijetu. Ali oproštenje, dakako, primaju samo oni koji traže utočište kod Krista i njegove žrtve.

Kako onda možemo znati da poznajemo Isusa i da ga slijedimo? Jednostavno po tome što volimo i vršimo njegove **zapovijedi**. Ako tko tvrdi da ima živ odnos s Isusom koji mijenja život, a ne vrši njegove zapovijedi i ne pokušava to, taj laže sam sebi. I drugima. U takvome ne može biti prisutna Božja istina. A tko vrši Isusovu riječ, u njemu je Božja ljubav kod kuće – da, stigla je do cilja. On Božju ljubav nije samo primio, nego ju je i uzvratio i prenio dalje.

Kad držimo i vršimo njegovu riječ, u Isusu smo. A tko tvrdi da je u Isusu, nema drugoga izbora nego živjeti kako je Isus živio. Tada se prepoznaje da se ljubav, milosrđe, istina i svetost Isusa Krista vide i kod nas.

Dragi prijatelji, zapravo vam ne pišem novu zapovijed. Bila je nova kad ju je Isus dao nama učenicima. Utoliko je to stara, izvorna i još uvijek valjana zapovijed. Primili ste je kad ste Isusa vjerom prihvatili. Istodobno je to zauvijek **nova zapovijed**! Jer je po Isusu dobila potpuno novu dimenziju – kao zapovijed **ljubavi**. Takvo što prije nikada nije postojalo. Ta je zapovijed ljubavi doista živjela u njemu – a danas u nama. Njegov je život postao i naš život. Da, on živi u nama! Tako, i samo tako, možemo živjeti i ljubiti kao on. U Isusu je pravo svjetlo došlo na svijet. Time je započelo novo i buduće doba. Tama mora sve više uzmicati. Ona je i iz naših srdaca istjerana. Živimo u Božjem svjetlu. I dolazi dan kad će tama potpuno nestati, a Isus će sve obasjati.

Tko tvrdi da živi u tom svjetlu, a svoga **bližnjega** ne ljubi, nego ga mrzi, taj neizbježno pripada tami. Tko ljubi svoga bližnjega, pripada svjetlu. U Božjem svjetlu siguran je od toga da posrne i otpadne od vjere. Moram to reći još jednom: tko mrzi svoga bližnjega, u tami je. To je pogubno, jer tko hoda u mraku, ne vidi kamo ide. U mraku je slijep.

Djeco koju Bog ljubi: svi su vam grijesi oprošteni, i oni koje ćete još činiti! Razlog je tomu jedino Božje milosrđe, koje nam je u Isusu obećao i darovao. Njegovo ime jamči za to!

Vi **očevi** i **majke** u vjeri, duhovno ste izrasli u takve jer poznajete i ljubite Isusa kao nikoga drugoga.

Vi **mladi**, i vi ćete jednom biti takvi očevi i majke. Sada ste po Isusu vjerom pobijedili Zloga, đavla.

Vi djeco, koji još niste dugo u vjeri, spoznali ste nešto vrlo važno i temeljno: da je Bog, Vječni, vaš nebeski Otac.

Vama, očevi i majke, napisao sam jer vas vaše poznavanje Isusa, vaša ljubav i oduševljenje za njega čine onim što sada u vjeri možete biti za druge.

Vama, mladi, napisao sam jer ste jaki u Isusu. Prije svega zato što vam je Božja riječ, sve što je Isus rekao, važna i vršite je. S Isusom i njegovom riječju uspjeli ste pobijediti đavla. Sve krive nauke koje on širi i ljudi koje je zaveo nisu vas mogli zateći nespremne.

Pazite i ne ljubite ono što vole i čine ljudi kojima su Bog i Isus svejedno. Pravom se ljubavlju čovjek može čvrsto držati samo jednoga. Tko sebi želi život kakav imaju nevjernici ili im ga zavidi, ne poznaje veliku ljubav nebeskoga Oca. **Očeva ljubav** ne može biti kod kuće u ovome svijetu dalekom od Boga. A ondje nije ni dobrodošla.

Društvo u kojemu ne vlada Bog, nego Zli, osobito pokreću tri stvari:

Popuštanje i iživljavanje svake **požude** – bilo to pohlepa za novcem, častohleplje, spolnost, ugled ili ovisnost.

Zatim **požuda očiju**, koja gleda samo na ovozemaljsko, vidljivo i zavodljivo. I time pravi smisao života doslovno gubi iz vida.

Napokon **oholost života** – kao hvalisanje, ponos, precjenjivanje samoga sebe i uspoređivanje, mobing i još mnogo toga.

Čovjek bez Boga smatra sebe kraljem svoga života, kao da Boga nema. Sve to nikada ne može doći od nebeskoga Oca. Sve će to jednoga dana nestati i proći. Jedini spas da se izbjegne ta propast jest činiti ono što Isus kaže. Vršiti Božju volju jedina je isplativa suprotnost svijetu. To je jedina mogućnost da se doživi Božji novi, vječni, sveti, slavni budući svijet u svjetlu. I da se zauvijek bude ondje u vječnom životu.

Vi, Božja djeco, s Isusom je nastupio **posljednji čas**. On je rekao da će doći **antikrist**, lažni donositelj spasenja. Ali sada su se već pojavili mnogi antikristi, koji se poput samozvanih Krista stavljaju na Isusovo mjesto. Postavili su se protiv njega. Zato možemo reći da je posljednji čas tu. Vrlo je žalosno što ti ljudi dolaze čak od nas, iz naše sredine. Doduše, tvrdili su da pripadaju Božjoj obitelji. Ali to nije istina. Da je to doista istina, ostali bi s nama. No Bog ih je raskrinkao: oni nisu od Boga, nego od Zloga. Kod nas nemaju što tražiti. Jer naučavaju i šire ono što je krivo.

Svi mi imamo **pomazanje** od Isusa. On nam je darovao Duha Svetoga. On nas je poučio da je Isus Krist, vječni Sin Očev. Nisam vam napisao zato da te veze čujete prvi put. Jer vi ih već znate. Čvrsto ih se držite. Laži tih ljudi nemaju apsolutno nikakve veze s istinom.

Koje ljude koji govore o Isusu treba dakle nazvati lašcima? Pa one koji niječu da je Isus iz Nazareta Mesija kojega je Bog izabrao! Takav je antikrist, koji niječe **Oca** i Isusa, njegova **Sina**. On kaže da Bog uopće nije Otac i da ne može imati Sina. Tko dakle niječe da je Isus Očev Sin, ne može ni poznavati Oca ni imati ga za Oca. A za koga je Isus Očev Sin, i tko iza toga stoji i to svjedoči, taj ima Boga, Oca. On je uistinu Božje dijete. To ste i čuli tako od početka. Ako se toga držite kao istine koja nije na prodaju, tada ste u Božjem svjetlu. Povezani s Ocem i Sinom.

A za nas koji se toga držimo vrijedi jedinstveno Očevo obećanje, koje je on ispunio i ostvario u svome Sinu, čovjeku Isusu: mi, smrtni ljudi koji smo grješnici, trebamo primiti vječni život! Grijeh i smrt bit će pobijeđeni. Bit ćemo Božja djeca.

Sve vam to moram napisati. Jer okolo idu ljudi, putujući propovjednici, koji vas žele zavesti i oteti vam te slavne istine o kojima ovisi sav život. Još se jednom vraćam na pomazanje koje ste primili od Isusa. To je, naime, Duh Božji, koji će ostati u vama i s vama. Od početka je već bio tu. Zato ne trebate

dopustiti da vas ti zavodnici i lašci poučavaju. Pouzdajte se u Duha Svetoga. On vas uči što je istina. Ostanite blizu Isusa, Očeva Sina.

A sada gledam naprijed, prijatelji moji. Vidim dan kad će se Isus vidljivo pojaviti na nebu. To će biti dan najveće radosti. Neusporediv blagdan, kad ćemo napokon svim osjetilima susresti svoga Gospodina Isusa. Ako taj slavni dan želimo tako doživjeti, tada već sada moramo s Isusom živjeti kao da je vidljivo s nama. I revno ga slijediti do toga dana. Ako to ne činimo, taj će nas dan iznenaditi. Ili prestrašiti i posramiti. I nadajmo se da se tada neće pokazati da neki od vas uopće nisu pripadali njemu.

Ako smo spoznali da je Bog potpuno pravedan, onda možemo i utvrditi živi li tko pravednost kao Isus: takav je rođen od Boga.

Poglavlje 3

Možete li uopće pojmiti kakvom nas **bezgraničnom ljubavlju** ljubi Bog, Otac? On nas je, naime, sam od sebe učinio svojom djecom! To je bio njegov vječni naum i njegova volja. Nitko, pa ni antikrist ni lažni prorok, ne može nam to oduzeti ili dovesti u pitanje: doista smo postali Božja djeca. Bog je to htio.

Po našem vanjskom izgledu to se ne može utvrditi. Ni Isusa po vanjštini nisu prepoznali kao Sina Božjega. On i mi nismo izgledali drukčije nego svi ljudi. Ipak smo Božja djeca! Iako buduća obilježja Božjega djetinjstva izvana još nisu vidljiva.

Jedno je sasvim sigurno: sva će Božja djeca uskoro biti posve **jednaka** proslavljenom Isusu Kristu. Vidjet ćemo ga kakav jest. I samo ćemo se diviti. Upravo je ta činjenica središte naše nade. Ona nas svaki dan potiče da iz svoga života beskompromisno uklonimo sve što ne pristaje uz njegovu svetost i slavu. Tako mu već sada postajemo sve sličniji.

Tko živi kao da nema Boga, taj je uistinu grješnik, netko tko promašuje svoj vječni cilj. Jer Bog ga je stvorio. On ga održava na životu. Njemu bi trebao biti zahvalan. Takav se način života naziva i bezakonjem. Tko niječe Boga i njegov autoritet, živi u anarhiji. Ljudi su životom bez Boga nagomilali nevjerojatno mnogo krivnje za grijehe. Nitko ne može te grijehe protiv Boga i ljudi učiniti nepostojećima. Krivnja se ljudskim sredstvima nikada ne može ispraviti. Ali Isus je upravo zato došao da ukloni naše grijehe. On ih može ukloniti kao da se nikada nisu dogodili. To nitko nije mogao! Samo on. Zašto? Jer ga grijeh ni na koji način nije zarazio i jer nikada nije sagriješio. On je bio Pravednik.

Tko slijedi Isusa i hoće činiti ono što on kaže, ne sluša grijeh. Svi koji žive kao da Boga nema nisu ni razumjeli Isusa ni podložili mu se kao Spasitelju i

Gospodinu svoga života.

Božja djeco, ne sklapajte kompromise! S Božjega gledišta uvijek postoji samo ili – ili! Zato ne govorim o sivim zonama, nego naglašavam jasnu, crnobijelu suprotnost istina koje vam prenosim. Tko hoće biti poslušan Bogu i živi po njegovim zapovijedima, pravedan je. Tako kao što je Isus bio pravedan u svome životu. Tko živi kao da Boga nema, griješi i promašuje cilj svoga života. Takvi tada čine ono što je **đavao** oduvijek činio. On je od početka odbacio Božji autoritet i širio tu anarhiju. Da, zaveo je anđele i ljude da čine isto. Svatko tko griješi, na kraju dopušta da ga nadahnjuje đavao i stoji na njegovoj strani. No Isus, Božji ljubljeni Sin, došao je da razori sve što je đavao napravio, sva njegova zla djela. Đavlova djela nemaju posljednju riječ! To se već sada može vidjeti. Jer svako je Božje dijete rođeno od Boga i zato ga više ne određuje i ne vlada njime grijeh. To da Božje dijete ne mora neprestano griješiti – to je jedino Božje djelo u nama! Božji život, njegova riječ i njegov Duh, prisutan je u njegovoj djeci. Zato uopće nije moguće da njegova djeca ljube grijeh i žive kao da Oca nema. Nitko na kraju ne može zanijekati svoju pravu narav. Ona je ili od Boga ili od đavla. Zato nitko u toj stvari ne smije zavaravati sam sebe. Svi koji ne pitaju za Boga i tako i žive, uopće ne mogu biti rođeni od Boga i biti Božja djeca. Božje se dijete prepoznaje prije svega po ljubavi prema bližnjemu. Tko svoga bližnjega ne ljubi nesebično i djelima kao što je to činio Isus, nije rođen od Boga.

Kad ste prvi put čuli o Isusu i njegovoj radosnoj vijesti, **ljubav** jednih prema drugima bila je ono odlučujuće što čini veliku razliku. Neka uvijek ostane tako da ljubimo jedni druge. Najstrašniji primjer suprotnoga stara je i poznata priča o Kajinu. On je djelovao od đavla, od Zloga, kad je ubio svoga brata Abela. Zašto je to učinio? Sve što je činio bilo je zlo, jer je bio od Zloga. A njegov je brat bio pravedan. Abel nije bio od đavla, nego od Boga.

Ne čudite se dakle ako se tako što i danas neprestano ponavlja. Zlo po svojoj naravi mrzi ono što je dobro i sveto i pravedno i puno ljubavi. Da, i razara to. Ljudi koji žive bez Boga više ili manje nas mrze. Jer osjećaju da mi hoćemo činiti ono što Bog hoće. Razlika između njih i nas ne može biti veća. Mi smo, jer smo rođeni od Boga, spašeni i prešli iz smrti u život. Smrt hoće razoriti život. To nije ništa drugo nego mržnja. A pravi i istinski znak života Božjega djeteta jest da ljubimo bližnjega, prije svega Božju djecu. Obratno, to bez ikakve sumnje znači: tko ne ljubi bližnjega, još je uvijek u smrti. On nije Božje dijete. Svatko tko mrzi svoga bližnjega čak je ubojica kao Kajin – bilo da nekoga doista ubije ili da ga mrzi glavom i srcem. Svima bi trebalo biti jasno da onaj tko mrzi bližnjega ne može imati vječni život, čak i ako je možda nakratko tako izgledalo.

Kako prepoznajemo što se ljubavlju doista misli? Najveći **uzor**, a i mjerilo onoga što je prava božanska ljubav, vidimo u Isusu. Iz ljubavi je založio svoj život za nas i žrtvovao ga na križu. Ako je on to učinio za nas, ne može biti drukčije: i mi ćemo činiti isto za Božju djecu. I za bližnjega. **Živjeti ljubav** ipak ne znači odmah žrtvovati svoj život za druge. To, na primjer, sasvim jednostavno znači da ja, koji nešto posjedujem, stanem uz drugoga u njegovoj nevolji i dam mu ono što mu je hitno potrebno. Ako koga nevolja njegova bližnjega ne dira u najdubljoj nutrini, tada u njemu ne može biti prisutna Božja ljubav. Bit je Božje ljubavi da čovjek opazi nevolju bližnjega, da ga ona dirne i da uloži sve kako bi pomogao.

Božja djeco, prestanite samo govoriti o ljubavi i o njoj trošiti mnogo riječi. Živite pravu Božju ljubav djelom i bez sebičnih pobuda.

Umjesto da pomogne bližnjemu, naše je srce često prikovano za ono što bismo trebali dati. Kad svoj život i svoj imetak otpustimo radi bližnjega, tada smo u istini. Kad naše sebično srce ne otpušta, kad čak osuđuje nesebično davanje, kad smatra nepotrebnim ljubiti bližnjega ili ostaje samo pri riječima, tada se uzdižemo iznad Božje zapovijedi, koja je veća od nas. Bog točno vidi pobude i prigovore našega srca. Tom osjećaju svoga srca moramo se naučiti oduprijeti i zapovijed Božje ljubavi više cijeniti. Kad naše srce **otpusti** kako bi bližnjemu velikodušno i nesebično pomoglo, tada imamo slobodno i radosno pouzdanje u Oca. Pa on nas ljubi kao svoju djecu. Smijemo mu iznijeti svoje molbe i iskusiti da nas on obdaruje. Kad bližnjemu rado dajemo da mu olakšamo nevolju, tada i Otac rado daje nama. Jer nam je njegova zapovijed važna i rado je ispunjavamo. Tako je naš život radost za njega. On nam rado daje kad mi rado dajemo!

Bog, Otac, daje nam ovu **zapovijed**: da svoje pouzdanje potpuno stavimo u njegova Sina Isusa Krista – u njegovu slavnu veličinu i u to da je on dovoljan za sve, ali doista za sve. U životu i u smrti. Toj zapovijedi isto tako pripada da ljubimo jedni druge, kao što je to i Isus rekao. Tko vrši tu zapovijed, ostaje u Isusu i Isus ostaje u njemu. Možemo li znati da je Isus u nama? Da, po Duhu Svetome. On nam svjedoči tu istinu i daruje nam unutarnju sigurnost i mir u tome. Taj Duh to ne samo svjedoči. Isus nam je darovao toga Duha da bude s nama uvijek i za sva vremena.

Poglavlje 4

Dragi prijatelji, po svijetu idu mnogi **lažni proroci**. To su lašci o kojima sam već govorio, koji su izašli od nas. Za razliku od Božjega Duha kojega vi imate, po tim prorocima djeluju duhovi laži. Zato ne vjerujte svakomu čovjeku koji vas želi poučavati. Ispitajte dolazi li to od Boga. Pravoga Duha od Boga

prepoznajete po tome što o Isusu navješćuje istinu. Naime, da je Isus Krist doista postao čovjek, bio čovjek i zauvijek ostaje čovjek. Premda je kod Oca bio i uvijek jest vječni Sin. Tko to ne vjeruje i ne priznaje pred drugima, nije od Boga. On je ispunjen duhom zavođenja, duhom antikrista. Taj će se jednom javno pojaviti na velika vrata, spektakularno. No već danas taj duh djeluje po takvim lažnim prorocima i samozvanim mesijama. Oni šire laži o pravom Kristu.

Božja su djeca rođena od Boga. Ona su prozrela i pobijedila lažne proroke. U vama je **Duh Božji**, koji je jači od duha svijeta. Ti proroci potječu iz bezbožnoga, ali ipak religioznoga svijeta. Govore samo ono što dolazi od svijeta i što se svijetu sviđa. Mi smo, naprotiv, od Boga. I tko poznaje i ljubi Boga, razumije nas. Tko nije od Boga, ne razumije što govorimo. Opet mi je stalo do onoga ili – ili: govori ili Duh istine ili duh laži i zablude.

Dragi prijatelji! Ljubimo jedni druge. **Ljubav** dolazi od Boga. Svatko tko ljubi kao što Bog ljubi, rođen je od Boga. On poznaje i ljubi Boga. Tko ne ljubi kao Bog, ne poznaje ga. Jer je Božja najdublja i vječna narav čista ljubav. Tu nam je svetu ljubav Bog darovao. Time što je k nama ljudima poslao svoga jedinstvenoga Sina. Time što je njegov Sin postao čovjekom, primili smo život. On nam ga je donio. Ta je ljubav potpuno nezaslužena. Njezin izvor nije bio u nama samima – kao da smo mi nekako ljubili Boga. Ne, on je nas prvi ljubio i poslao svoga Sina da svojom žrtvom ukloni naše grijehe.

Dragi prijatelji, ako smo tako iznad svih očekivanja, nezasluženo, ljubljeni, onda smo upravo dužni ljubiti jedni druge. Kad ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama. Njegova je ljubav u nama takoreći živa, djelotvorna, da, stigla je do cilja. Bog je Duh i nitko, nijedan čovjek, nikada ga nije vidio. Ali nešto se od njega može vidjeti i shvatiti po ljubavi kojom se Božja obitelj međusobno ljubi.

Kako možemo razumjeti da smo u njemu? I on u nama? Po njegovu Duhu to možemo razumjeti. I po njegovu je Duhu moguća ta živa i bliska povezanost i to zajedništvo ljubavi.

Mi apostoli i Isusovi učenici vidjeli smo i svjedočimo vam: Otac je doista vidio našu izgubljenost i poslao svoga Sina. Kao Spasitelja svega svijeta. Za sve je ljude Otac poslao svoga Sina.

Tko vjeruje i priznaje da je Isus Sin Božji, ima zajedništvo s Bogom i povezan je s njim. Spoznali smo i povjerovali kako veliku ljubav Bog ima prema nama. **Jer Bog je ljubav**. Sva je njegova narav najčišća ljubav koja daruje samu sebe. Nijedan se bog nikada nije tako pokazao. To je njegovo potpuno određenje. **Sve** što on čini i što jest dolazi iz ljubavi. Tko živi u toj

ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu – a to se prepoznaje po tome što smo Ocu od srca zahvalni i ljubimo bližnjega.

Božja nas je ljubav potpuno promijenila. Obdareni smo slobodom i pouzdanjem pred Bogom. Zato se dana **suda**, kad će svi odgovarati pred svetim i pravednim Bogom, **ne bojimo**. Ono što ondje vrijedi i opstaje jedino je činjenica da smo u svijetu živjeli kako je živio Isus. To je istina kad vršimo njegovu riječ; a to je kod svih rođenih od Boga samo po sebi razumljivo. Čak i ako to nikada ne uspije stopostotno. Ali ni zbog toga se ne trebamo bojati. Strah od Boga nikada nije u naravi Božje ljubavi. Naprotiv, **savršena Božja ljubav** tjera strah od dana suda ili od zakazivanja, od toga da ne živimo kao Isus. Strah je, naime, već neka vrsta suda, koja može dovesti do očaja. Tko se još boji Boga i njegova suda, još se ne pouzdaje. On još nije našao mir u Božjoj ljubavi i Isusovu oproštenju.

Mi ljubimo Boga i bližnjega. Jer on je nas prvi ljubio.

Važno je i nikada se ne smije zaboraviti: ako tko tvrdi da ljubi Boga, a mrzi svoga bližnjega, lažac je. Tko ne ljubi brata kojega može vidjeti svojim očima, kako onda može ljubiti Boga kojega ne može vidjeti? Imamo od Boga ovu zapovijed: tko ljubi njega, samo se po sebi razumije da ljubi i svoga bližnjega.

Poglavlje 5

Svatko tko **vjeruje** i **priznaje** da je Isus Mesija, to jest Krist, Božje je dijete. Rođen od Boga. Otac i djeca povezani su u ljubavi. Svatko tko ljubi Boga, naravno ljubi i onoga koji je od njega rođen. Po čemu možemo vidjeti ljubimo li Božju djecu? Po tome što ljubimo Boga i vršimo njegovu riječ i njegove zapovijedi. U nama, Božjoj djeci, Božja ljubav dovodi do toga da poznajemo i vršimo njegove zapovijedi. Te zapovijedi nisu teške onima koji imaju život od Boga. Oni ih rado vrše. Jer tko je rođen od Boga, pobjeđuje svijet, koji sa svoje strane niječe Božje zapovijedi. Društvo koje odbacuje Boga i njegove zapovijedi želi osvojiti i naše srce. Žele da i mi živimo kao oni. Ali mi ostajemo postojani i pobjedonosni. Naše pouzdanje u Oca, Sina i Duha Svetoga pomaže nam da čvrsto držimo pobjedu nad svijetom. Tko može nadvladati svijet daleko od Boga i odbiti njegovo polaganje prava na nas? Samo oni koji **vjeruju** da je Isus Sin Božji. Svijet i lažni proroci to ne vjeruju. Ali mi vjerujemo i ostajemo pri tome.

Isus Krist došao je za nas. Postao je potpuno i posve čovjek. Lažni učitelji tvrde da je pri krštenju „božanski Krist“ sišao na čovjeka Isusa iz Nazareta. I da ga je tada malo prije njegove smrti opet napustio. Ali Isus Krist, Sin Božji, dao se krstiti u vodi od Ivana, jer je to htio. I on je sam sebe predao kao žrtvu na križu. Svojom prolivenom krvlju očistio nas je od grijeha. To vam je od

početka svjedočio Duh Sveti, Duh istine. Da, mogu vam, kako to zahtijeva Mojsijev Zakon, navesti dva ili tri svjedoka: vodu, krv i Duha. Jednoglasno potvrđuju da je Božji Sin postao čovjekom. Njegova je služba započela njegovim krštenjem u vodi. I isti je Sin Božji umro na Golgoti. Ljudi mogu tvrditi svašta, ali Božje je svjedočanstvo veće i zato vrijedno povjerenja. Posljednja instanca. Bog je o Kristu posvjedočio upravo ono što su posvjedočila tri svjedoka. Tko vjeruje u toga Krista, nosi i čuva to jednoglasno svjedočanstvo u svome srcu. Tko odbacuje Božje svjedočanstvo o njegovu Sinu, Boga čini lašcem.

Ono što Bog svjedoči o Sinu važno je i pouzdano. Tiče se i nas sasvim konkretno. On nam je dao **vječni život**! Taj život nije ni u kom drugom nego u njegovu Sinu. U Isusu Kristu, koji je postao čovjek, umro za nas i uskrsnuo. I tko je Sina s pouzdanjem primio u svoje srce, ima Sina, a time i vječni život. Jer on je život. Tko Sina nije primio, nikada ne može imati vječni život.

To vam pišem da jednom zauvijek znate – dakle ne da se samo kolebljivo nadate ili osjećate – ali i da ne sumnjate da imate vječni život. Ako vjerujete u Sina Božjega. On je vječan. Postao je čovjek. Umro je za nas, uskrsnuo je i uzet je u slavu. Odande će se vratiti. Sve to i još više sadrži ime Isus, u koje vjerujete.

Sve što sam vam napisao o Bogu poziva nas da budemo pred njim. Puni dječjega povjerenja i bezbrižnoga pouzdanja. Pred njegovim ljubaznim licem. Prije svega kad ga za nešto **molimo**. On nas čuje i uslišava. Pa mi molimo za ono što on hoće. Jer poznajemo njega i njegovu volju – ono što mu je milo. Možemo ga moliti doista za sve, jer znamo da će nas uslišati. Kad Bog ispuni ono za što smo molili, tada znamo da je to uslišanje molbe. Bog ne zaboravlja nijednu molbu i uslišava je u pravo vrijeme. Čak i onda kad smo molbu već zaboravili.

Božja su djeca **obitelj koja moli**. Posebno onda kad neki član obitelji očito i neprestano postupa protiv Božje volje. To je ozbiljna stvar. Zato brat ili sestra treba našu molitvu, da uvidi grijeh, prizna ga i ostavi. Naše su molitve nužno potrebne. Jer one će bratu ili sestri darovati život kad nas Bog usliša. Tako se on ili ona vraća, kako Bog hoće: u svjesno i proživljeno zajedništvo s Ocem i Sinom. I u zajedništvo Božje obitelji.

Postoji grijeh koji vodi u smrt. Brat ili sestra, Božja djeca, ne mogu počiniti takav grijeh. Taj grijeh obilježava lažne proroke i sav svijet, koji leži u smrti. Svaka je nepravednost grijeh. Svejedno čini li je Božje dijete ili lažni prorok. No grijeh Božjega djeteta ne znači njegovu smrt. Ali grijeh svijeta – on vodi u vječnu propast. Jer on odbacuje Krista i njegovu žrtvu za grijeh.

Tko je rođen od Boga i Božje je dijete, ne griješi neprestano i s užitkom. Zato to nije grijeh na smrt. I to ne može ni biti. U ovom sam pismu radi jasnoće istinu objasnio zaoštreno, u jasnim suprotnostima, da, u crno-bijelom kontrastu. Onaj koji je rođen od Boga ne griješi, jer ga Krist štiti i čvrsto drži. Krist je uvijek jači. On je pobjednik nad Zlim. Zato Zli ne može ni dotaknuti ni upropastiti onoga koji je rođen od Boga.

Sigurno znamo da nas je Bog nanovo rodio. Ljudi koji odbacuju Boga nalaze se, naprotiv, na strani Zloga, đavla. Oni su u smrti. Do te razlike, da, suprotnosti, nije došlo po nama samima. To se dogodilo po Isusu. Poslanje vječnoga Sina Božjega bilo je da nam pokaže Boga – njegovu svetu narav, njegovo svjetlo i njegovu ljubav. I da nam objavi zašto je morao doći za nas. Za onoga koji vjeruje životno je važno spoznati Krista, Istinitoga, koji se razlikuje od svih **bogova** i **idola** svijeta. S Isusom, kojega vam navješćujemo, sve stoji ili pada. S njim smo nerazdvojno zauvijek povezani. S Isusom iz Nazareta, Sinom Božjim. On je istiniti Bog i vječni život. To nitko ne bi smio previdjeti, a kamoli zanijekati.

S obzirom na tu istinu o Sinu Božjem, na kraju svoga pisma mogu samo još naglasiti: sve što Isusa Krista i njegovu čast umanjuje, slabi ili dovodi u pitanje – to jesu i ostaju idoli. Prijatelji moji, pazite da ni vidljivi kipovi idola, ali ni „unutarnji“, kao čast od ljudi ili bogatstvo za koje smo vezani, ne budu kod vas ni u kojem obliku podnošeni ili obožavani.

Druga Ivanova poslanica

Piše vam Ivan, Starješina. Netko tko vam služi kao pastir i brine se za vas. Vama, izabranoj gospođi i njezinoj djeci. Vama, maloj zajednici vjernika koju od srca ljubim. Mislim na ljubav koja dolazi iz Božje istine. Ali i od Isusa Krista. Svi koji su spoznali Isusa Krista kao istinu i ljube ga, ljube i vas. Zajednička je istina temelj, smjer i mjera te ljubavi! **Istina** će ostati u nama, jer je Isus Krist u nama. Uvijek i zauvijek! Zajednica vjernika živjet će zauvijek u zajedništvu Božje ljubavi. U vječnom životu.

Božja milost, njegovo milosrđe i njegov mir bit će s nama. Sa svakim od vas – dan za danom. Od Boga, našega Oca na nebu. Isto tako od Isusa Krista, Očeva Sina. I on je Bog. Bog Sin. Koji je postao čovjek i nama ljudima objavio Božju istinu i ljubav. U toj istini i ljubavi živimo kao Božja djeca!

Jako sam se obradovao kad sam vidio neke od tvoje djece kako žive u istini. Oni ispunjavaju Očevu **zapovijed**, koju nam je Isus donio. Zato vas molim da činite ono što smo čuli od početka. Ne novu zapovijed koja bi vas trebala iznenaditi, nego staru: da ljubimo jedni druge.

Ostati i živjeti u Očevoj ljubavi znači držati njegove zapovijedi: vjerovati u ime njegova Sina Isusa Krista i ljubiti jedni druge. Njegove su zapovijedi izraz njegove ljubavi prema nama. Imaju i zaštitnu ulogu. Protiv **lažnih učitelja** koji putuju okolo. Mnogi su zavodnici danas revno na putu da šire svoje laži. Oni priznaju i navješćuju da Isus nije došao u tijelu. Niječu da je Bog Sin postao potpuno i posve čovjek – kao što smo mi: rođen u Betlehemu. Odrastao u Nazaretu. Umro na križu pred vratima Jeruzalema. Kao pomirenje za naše grijehe. Tjelesno uskrsnuo. I kao čovjek uzet na nebo. Tko te činjenice djelomično ili potpuno niječe, zavodnik je i suučesnik antikrista koji dolazi.

Ti su zavodnici stvarna **opasnost**. Pazite dakle na sebe same. Čuvajte se! Da ne izgubimo ono što smo izgradili. Vi ste plod našega misijskoga rada! Vi ste sami radili za vječni život. Činili Božje djelo i vjerovali u njegovo ime za vječni život. Pa mi želimo primiti punu plaću koja nam je obećana. Nje ima samo ako se čvrsto držimo istine, živimo u njoj i ne idemo preko onoga što je o Kristu objavljeno od početka.

Svatko tko ne ostaje u **Kristovu nauku**, kako ste ga čuli od početka, u takvome ne prebiva Bog. Svatko tko ostaje u nauku o Kristu, Sinu Božjem koji je postao čovjek, povezan je s Ocem i Sinom. Oni prebivaju u njemu.

Ako tko dođe k vama i ne donosi nauk o Kristu kako sam vam ga od početka objasnio, ne primajte ga. Ne dajte mu uopće da dođe do riječi. Ne pozdravljajte ga i ne dočekujte ga kao što inače primate dobrodošloga gosta. Jer tko takvoga ipak tako pozdravi, ima udjela u njegovim zlim djelima. Htio on to ili ne. Ako k vama dođe putujući učitelj za kojega ne znate govori li istinu o Kristu, tada to najprije **razjasnite**. Kad je to razjašnjeno, onda ga primite. Uvijek zauzmite jasan stav kad je riječ o našem Gospodinu Isusu Kristu. Ovdje nikada ne smije biti neutralnosti ili ravnodušnosti. Inače je na kocki sva naša plaća.

Još bih mnogo toga trebao napisati. Tintom i papirom. No mnogo je bolje i ljepše razgovarati s vama na licu mjesta. Jer u takvom zajedništvu, gdje razgovaramo licem u lice, uvijek je velika radost.

Srdačni pozdravi i odavde, od vjernika ovdje na licu mjesta, među kojima sam kod kuće.

Treća Ivanova poslanica

Ja, Ivan, Starješina, prezbiter, pišem tebi, moj ljubljeni Gaju, kojega ljubim u istini. U istini koja je po Isusu Kristu došla k nama i osvojila naša srca, da živimo u Božjoj ljubavi.

Ljubljeni Gaju, kako ti od srca želim, i molim se za to, da ti u svemu bude dobro. U tvome vanjskom kao i unutarnjem čovjeku. Da imaš dobar, poravnan put.

Kako sam se obradovao što su braća koja su te susrela ispričala kako svoj život ravnaš prema **istini**. Raduje me što su plodovi istine u tvome srcu svima vidljivi. Nemam veće radosti nego kad vidim da moja djeca žive u istini. Oni koje sam smio dovesti Kristu, istini, i koji su sada ispunjeni njime. Da, koji se čak čvrsto drže istine u ljubavi i ljube svoju braću i sestre u vjeri i svoje bližnje.

Ljubljeni, to je vjernost istini, kako si se ponio prema braći. Prema ljudima koje uopće ne poznaješ. Oni su ovdje kod nas u kućnoj crkvi posvjedočili i slavili tvoju vjernost u gostoljubivosti. Kad su takva braća na putu kao misionari, opremi ih za daljnji put. To je milo Bogu i časti ga. Njemu oni služe. Tako se podupire njihova služba. Jer oni ne putuju za sebe. Za ime našega Gospodina Isusa Krista krenuli su na put. Da njega navješćuju. Pritom se ne oslanjaju na potporu pogana, nego uvijek traže svoje suvjernike na licu mjesta. Oni su obvezni, da, dužni ih primiti. Ali zavodnike ne primajte u svoje kuće. Nego samo prave misionare. Tako postajemo suradnici istine i aktivni smo sudionici u Gospodinovu djelu. U njegovu kraljevstvu.

Pisao sam kućnoj crkvi kojoj ti, dragi Gaju, pripadaš. Da se ta braća prime. Ali Diotref ne shvaća ozbiljno našu molbu. On voli biti **prvi** među njima. I samovoljno odlučivati.

Kad dođem k vama, podsjetit ću ga na taj odbojni stav i pozvati ga na odgovornost. To se svakako mora razjasniti. Jer on nas bez razloga optužuje zlim riječima. Ne zadovoljava se riječima, nego braću, koja služe svima nama i traže konačište, jednostavno odbija. I sprječava one koji im žele dati smještaj. Njima čak prijeti da će ih izbaciti iz kućne crkve. To je ponašanje koje ne pripada zajedništvu vjernika.

Dragi Gaju, ne daj da te takvo ponašanje potakne da postupaš isto tako. Ne nasljeduj zlo, nego **dobro**. Postoji jednostavno i jasno pravilo: tko čini dobro,

od Boga je. Jer Bog je dobar. Tko čini zlo, nije vidio Boga. On previđa kakav je Bog. Previđa da nas Bog prihvaća i da trebamo prihvaćati jedni druge.

Demetrije je jedan od tih odbijenih. Premda on, kao donositelj ovoga pisma, ima dobro svjedočanstvo od svih. Ništa ne priječi da ga primite. Istina je za njega na prvome mjestu. On se zalaže za nju i živi u skladu s njom. To svjedočimo i mi. A ti dobro znaš da govorimo istinu.

Imao bih još mnogo toga napisati. Ali bolje je razgovarati licem u lice i razmjenjivati iskustva u zajedništvu vjernika.

Božji mir neka bude s tobom. Pozdravljaju te prijatelji odavde. Pozdravi od nas svakoga od prijatelja koji dijele tvoje uvjerenje, osobno. Svakoga pojedinoga.

Jakovljeva poslanica

- Kušnja vjere
- Vršitelji Riječi
- Kraljevski zakon slobode i ljubavi
- Siromašni i imućni u Božjem kraljevstvu
- Vjera i djela
- Mali jezik – velik učinak
- Mudrost odozgo – ili odozdo
- Prijateljstvo sa svijetom
- Dolazak Gospodinov je blizu
- Sudac stoji pred vratima
- Kako se odnositi jedni prema drugima
- Molitva za bolesne

Jakovljeva poslanica

Jakov, sluga Boga i našega Gospodina Isusa Krista. Ujedno njegov rođeni brat. To samo usput. Pišem plemenima Izraelovim, svih dvanaest, koja su raspršena među narodima. U dijaspori. Niste zaboravljeni. Božji Izrael ostaje sačuvan i nije izgubljen. Vi ste Božji narod Novoga saveza, koji je utemeljio Mesija! Pozdravljam vas, ma gdje živjeli.

Ne plašite se kad vašu vjeru na kušnju stavljaju najrazličitije, iznenadne teškoće i zastrašujući događaji. Siromaštvo, nepravedne patnje zbog progona, samoća, razočaranje i mnogo toga drugoga mogu vas rastužiti i iskušavati. Ali u tome je i razlog za radost. Jer **kušnja** vaše vjere potiče ustrajnost i postojanost. Problemi i teškoće imaju smisla, čak i ako to čovjek odmah ne uviđa. Oni ne trebaju oslabiti vašu vjeru, nego je ojačati. Zato veliku važnost pridajte svojoj ustrajnosti u vjeri. Izdržite! Ne odustajte! Čak i kad se u kušnji osjećate slabima, kad dođete do svojih granica i imate mnogo pitanja. Tako polako, ali postojano rastete prema duhovnoj zrelosti i snazi u vjeri. Tada ćete primijetiti da vam ništa ne nedostaje, kao na početku, kad vas je kušnja iznenadila. Kušnje vas trebaju učiniti jakima. Nikada to ne zaboravite.

Ako vam nedostaje **mudrosti**, ako – osobito u kušnji svoje vjere – ne znate što biste mislili, činili i govorili, obratite se svome Bogu. On čeka da vam daruje mudrost kad ga za nju zamolite. Jer naš Bog uvijek rado daje. Za razliku od nas ljudi, on nam ništa ne predbacuje. Nije njegov način da nam prigovara zbog naših pitanja i posrtaja. Kad ga molimo za mudrost, važno je da to činimo s vjerom. Tako da čvrsto računamo s tim da on doista djeluje. Tko sumnja da nas Bog obdaruje, sličan je morskom valu koji vjetar baca amo-tamo. Tko stalno sumnja u Božju spremnost da daje, doista neće biti uslišan. Čovjek s dva srca u grudima, s vjerom i sumnjom, bez unutarnjega oslonca, izlaže se opasnosti da svi njegovi putovi budu nestalni. Njegova molitva neće biti uslišana. Oduprite se već i najmanjoj sumnji koja podriva vašu vjeru i koja bi mogla izrasti u diva, da vas na kraju pobijedi.

Siromašna i neugledna braća i sestre među vama neka se hvale svojim uzvišenim položajem u Mesiji Isusu. Bogata i imućna braća i sestre trebali bi se hvaliti time što njihovo bogatstvo na kraju ne znači ništa. Zbog toga nisu ni višega položaja ni vredniji od siromašnih. Slikovito rečeno, bogati su (kao i siromašni) slični cvijetu koji usahne od sunca koje izlazi i od vrućega vjetra koji slijedi – kao trava. Cvijet je uvenuo i njegov je cvat otpao. Njegove ljepote

više nema. Tako će uvenuti bogati ljudi i njihovi uspjesi. Odjednom je prošlo sve što se činilo važnim.

Vraćam se još jednom na početak. Blaženi su svi koji u kušnji i provjeri svoje vjere ostaju postojani i ustraju. Jer nakon strpljivoga podnošenja i izdržavanja dolazi vječni život. To je vijenac pobjede za predanost u vjeri. Taj će vijenac pobjede primiti svi koji ljube Boga! Oni koji su se i u teškoćama čvrsto držali Boga i nisu sumnjali u njegovu ljubav.

Kad vas snađu kušnje, to samo po sebi nije zavođenje na zlo. Premda vi to možda tako osjećate. No postoji i **napast** koja dolazi od zla. Ipak, nitko tko je u napasti ili zaveden na zlo ne bi smio tvrditi da ga Bog napastuje. Zavođenje je nešto sasvim drugo od provjere u vjeri. Jer Boga zlo uopće ne može napastovati niti ga zavesti na zlo. Zato on sam nikada nikoga neće zavesti ni navesti da čini zlo.

Kad je tko u napasti, tada ga mami i na zlo zavodi njegova vlastita pohotna požuda. Odvlači ga kao ribu koja je zagrizla mamac i sada visi na udici. Kad popustimo požudi, tada se grijeh rađa kao pri porodu. Kad grijeh potpuno sazrije, da tako kažemo odraste, tada rađa smrt. Grijeh koji sazrije – umjesto da ga se iščupa kao korov – gotovo neizbježno vodi u duhovnu smrt. Već u ovom životu, a sigurno u vječnosti. Zajedništvo s Bogom se lomi. Vremenski kao i vječno! Tko sije grijeh, žet će grijeh i smrt. Osim ako se taj krug ne prekine Božjom milošću. Mi smo odgovorni za to kad popustimo svojim požudama prema grijehu. Opažati i osjećati požudu i želju još nije grijeh. Ali popustiti požudi znači pustiti grijehu na volju. On će ubiti nas ako mi ne ubijemo njega.

Neka se nitko ne vara! Svaki dobar **dar** i svaki savršen poklon uvijek dolazi odozgo. Ne od nas ljudi. Čak i ako tako izgleda. Dolazi od Boga, Oca svjetlosti, koji je stvorio zvijezde na nebu. Njegova se narav, njegova vjernost ne mijenja. Ako kod zvijezda ima promjena, kod njega nikada. To vrijedi za njegovu volju da nam daruje mudrost, umjesto da nas zavodi na zlo. Njegova je narav, njegova vjernost i ljubav nepromjenjiva, jednoznačna, nepokolebljiva. Nije razdvojena kao kod onih koji sumnjaju.

Njegov je najveći dar to što nas je riječju istine evanđelja **nanovo rodio**. Ne prirodno rođenje, koje nam je darovao kao Stvoritelj, nego naše novo rođenje odozgo, s neba, na otkupljenje, učinilo nas je prvinom njegovih stvorenja. Prvinom koja svjedoči o početku svega obnavljanja koje će uskoro doći.

Zato, draga braćo i sestre, neka svatko uvijek bude brz na **slušanje** – a spor na **govorenje**. Osobito spor na srdžbu. Čak i kad vas nešto naljuti ili se osjećate uvrijeđenima i povrijeđenima. Spontana, žestoka i nepromišljena srdžba ne unosi Božju pravednost u međuljudsku situaciju. Ona to samo pogoršava.

Ljudska srdžba nikada ne donosi Božju pravednost. Nikada. Umjesto toga, dosljedno i trajno odvojite se od svega što može dovesti do izljeva srdžbe – kao što su: podlosti, zlonamjernost i svako prelijevanje pokvarenosti. Kako to možete postići? S blagim stavom primite Božju riječ i njegovu uputu. Pustite da ta riječ, koja vam je novim rođenjem usađena kao DNK, raste. I da vas mijenja. Ta riječ može promijeniti vaš život. Za to ima snagu! I ima snagu darovati nam budući život. Jer upravo vas ta riječ spašava za vječni život kad se Isus vrati.

Ne kažem ništa drugo nego: budite **vršitelji Riječi**. Riječ je dana da se vrši. Ne samo da se sluša. Tko samo sluša, a ne vrši je, laže sam sebi. To je kao da je pogledao u ogledalo i odmah zaboravio što je vidio. Kao da uopće nije pogledao. Vidio je što bi trebao promijeniti, ali je to ravnodušno zaboravio, kao da ništa nije bilo.

A tko redovito i pozorno gleda u savršeni zakon slobode, u Kristov zakon, i pritom ne zaboravlja tko je, a ujedno izvršava ono što je čuo, taj je od Boga blagoslovljen u svome djelovanju. Oslobođen je da čini ono što Bog hoće. Ne mora više biti srdit, nego sada ostvaruje Božju pravednost čineći ono što je Bogu milo.

Ako tko o sebi misli da služi Bogu i slijedi upute zakona slobode, a ne obuzdava svoj govor, njegovo je bogoštovlje bezvrijedno.

Pravo, nesebično **bogoštovlje** za našega nebeskoga Oca znači: ne zaboraviti udovice i siročad, nego ih posjećivati i stati uz njih u njihovoj žalosnoj situaciji koja im ugrožava egzistenciju. Pravo bogoštovlje pomaže svima bespomoćnima i onima bez doma, jer to odgovara Božjem srcu.

To znači i ne ponašati se kao svijet, kojemu nije stalo do Božjih uputa, koji udovice i siročad ostavlja po strani; ne prihvatiti način razmišljanja i način života svijeta, nego ga odbaciti i svjesno biti drukčiji. Tako kako Bog hoće.

Poglavlje 2

Braćo i sestre moje! Živite vjeru u našega Gospodina Isusa Krista, Gospodina sve Božje slave, **bez pristranosti**. Pred njim svi možemo biti samo jednaki!

Zamislite da u vašu sinagogu uđe netko u raskošnoj odjeći i s debelim zlatnim prstenom. U isto vrijeme uđe i neki siromah – u prljavoj haljini ili prilično otrcanoj odjeći. Vi tada gledate na vanjštinu i kažete: „Dođi, sjedni ovdje udobno.“ A siromahu kažete: „Ti stani ondje straga“ – ili „Sjedni ovdje dolje do mojega podnožja.“ Mislite li doista da bi Isus tako učinio? Nije li to više nego proturječno? Niste li tu nepromišljeno reagirali i napravili razliku koje uopće nema? Čovjek čak ima dojam da se pravite sucima. K tome još s podmuklim računicama radi vlastite koristi.

Slušajte dobro, draga braćo i sestre: nije li Bog izabrao upravo **siromahe** ovoga svijeta da vjerom postanu **bogati**? Da, da ih učini baštinicima svoje buduće kraljevske vladavine? U svakom slučaju, to je obećao svima: siromašnima kao i bogatima koji ga ljube od srca.

A vi ste prezreli siromaha i obeščastili ga. Nije li nažalost tako da vas bogati tlače i ponižavaju? I gdje je moguće, vode vas pred sudove? Ne pogrđuju li javno tim ponašanjem ime našega Gospodina Isusa Krista, koje je nad vama zazvano pri krštenju?

Za sve koji priznaju to ime, Kralja kraljeva, za njih bi trebao vrijediti samo njegov **kraljevski zakon**: Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe. **To** ispuniti dobro je i ispravno. Ali ako osobu prosuđujete po vanjštini i procjenjujete po njezinu imetku, tada griješite. Zakon vas razotkriva kao prijestupnike.

Ako mislite da tako držite Zakon, to je zabluda. Jer ako posrnete samo u jednoj zapovijedi Zakona, prekršili ste cijeli Zakon. Jer onaj koji je rekao: „Ne čini preljub“, rekao je i: „Ne ubij“. Ako ne činiš preljub, ali ubijaš, postao si prekršitelj Zakona.

Zato govorite i postupajte kao oni kojima će u svako doba suditi **zakon slobode**. Oslobođeni smo! Ali to znači: oslobođeni da ljubimo. Na kraju života Božja će se presuda bez milosrđa okrenuti protiv svih koji su prema siromašnima i slabima, udovicama i siročadi postupali nemilosrdno. Milosrđe trijumfira nad sudom. Ono se ne treba bojati nikakve osude. Da, njemu uopće ne treba presuda. Kad bi svi bili milosrdni, ne bi trebalo suda.

Kakva je korist, draga moja braćo i sestre, ako tko tvrdi da ima vjeru u našega Gospodina Isusa Krista, a nema **djela** koja svjedoče o vjeri? Kako ga takva **vjera** može spasiti?

Ako je tu brat ili sestra, promrzao, gladan i bez svagdašnje hrane i pića, a vi kažete: Idi u miru. Ugrijte se i najedite se! A ne date takvima ono što im je potrebno – kakvu bi to korist ili vrijednost trebalo imati? Vjera onoga koji tako bezdušno postupa i ne čini djela milosrđa, mrtva je.

Netko bi toj osobi, koja se oslanja na svoju vjeru bez djela, mogao reći: Ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi svoju vjeru bez djela! Po čemu ja onda mogu prepoznati tvoju vjeru? Ja ću ti pokazati svoju vjeru iz svojih djela. Tvoja se vjera sastoji samo u tome da Bog postoji. To je dobro. Ali razmisli: i demoni, zli duhovi, to vjeruju. No oni drhte pred svojim Stvoriteljem zbog svoje zloće. Čak se i kod njih prepoznaje nešto od vjere. Ali zbog te vjere neće biti spašeni, isto kao ni ti. Jer bez djela tvoja je vjera mrtva, beživotna.

Svakako moraš razmisliti o svojoj vjeri, ti nepromišljeni čovječe. Pogledajte samo Abrahama. Nije li bio opravdan po djelima, jer je bio spreman žrtvovati Izaka? Po tome možeš vidjeti da su njegova vjera i njegova djela išli ruku pod

ruku. Da, njegova su djela zapečatila njegovu vjeru. Učinila su njegovu vjeru potpunom. Tako se ispunila riječ Pisma u Post 15: „Abraham je povjerovao Bogu, i to mu se uračunalo u pravednost." Čak je bio nazvan Božjim prijateljem.

Po tome vidite da je čovjek spašen i opravdan na temelju svojih djela, koja odražavaju živu vjeru koja spašava. Samo iz vjere, ako je ona mrtva i bez djela milosrđa, da, bez ikakva djelovanja, nijedan čovjek neće biti spašen.

Nije li tako i bludnica Rahaba bila opravdana i spašena po djelima, ona koja je stanovala u gradskom zidu Jerihona kad su Izraelci osvajali Kanaan? Jer ona je primila dvije uhode, sakrila ih i otpremila drugim putem.

Razmislite još i o ovoj usporedbi: kao što je ljudsko tijelo bez duha i duše mrtvo, tako je i vjera bez djela mrtva.

Poglavlje 3

Ne smatrajte da je najveća služba u crkvi postati **učitelj** ili propovjednik. Pobuda da čovjek stoji u središtu pozornosti ili da ga posebno zapažaju zavodljiva je. Zašto se na to ne bismo upustili? Biti govornik privlačno je! Sve koji druge poučavaju i upućuju Bog će jednom prosuđivati i suditi prema njihovim riječima. Upravo zato što znaju više od drugih, nose veću odgovornost da to pokažu i u svakodnevnom životu. A to nipošto ne uspijeva uvijek. Jer svi mi često posrćemo i griješimo. Da, uvijek iznova griješimo. Upravo svojim riječima.

Tko u govoru, pri svim mnogim riječima koje prelaze preko naših usana, ne griješi, taj bi doista mogao nadzirati i obuzdati cijelo svoje tijelo. Usporedivo s konjima. Njima stavljamo žvale u usta. I time upravljamo cijelim njihovim tijelom. Tako nas slušaju. Ili pomislimo na velike brodove na moru. Pokreću ih jaki i žestoki vjetrovi. Ipak njima upravlja malo kormilo.

Tako je i jezik malen ud, a ipak se hvali velikim stvarima. Tako, na primjer, mala vatra može zapaliti veliku šumu. Slično je s našim jezikom. On može pustiti s lanca cijeli svijet nepravde. Zapalio je cijeli svijet i neprestano dalje podmeće vatru.

Jezik je taj koji kalja cijelo tijelo i čini mnogo zla. On neprestano pali svijet zlim, podmuklim, klevetničkim i lažljivim riječima. Njega samoga zapaljuje pakao, oličenje svega zla.

Sve divlje životinje na kopnu, u zraku ili u vodi ljudi su ukrotili. No **jezik** nijedan čovjek ne može staviti pod nadzor. Jezikom nijedan čovjek ne može tako vladati da mu nikada ne izleti s usana kriva ili nepravedna riječ. On je neukrotivo zlo, pun smrtonosnoga otrova.

Jezikom hvalimo Boga i Oca. Istim jezikom proklinjemo čovjeka, koji je stvoren na sliku Božju. Iz jednih te istih usta izlazi hvala i proklinjanje. Tko to može smatrati dobrim? Je li moguće da iz istoga izvora istodobno izvire gorka i slatka voda? Ili rastu li i masline na smokvi ili smokve na vinovoj lozi?

Tko je **mudar** i razborit među vama? Samo oni koji to pokazuju i u svome životu. I to dobrim ponašanjem i blagošću koja dolazi iz mudrosti. Ali ako u svojim srcima imate gorku ljubomoru i svadljivost, tada nema razloga da se hvalite kao da ste mudri i razboriti. Lažete sami sebi, jer je vaš život suprotnost tome.

Ta mudrost koja određuje vaš život i upravlja njime ne dolazi odozgo, od našega Boga i Oca. To je mudrost **odozdo**, sa zemlje. Duševna – još gore – demonska. Sva svadljivost i ljubomora dolaze odozdo i razaraju. Gdje se one šire, ondje je nered i treba računati sa svakim zlim djelom.

Mudrost odozgo, s neba, od Boga, potpuno je drukčija. Najprije je potpuno čista kao sam Bog. Zatim je miroljubiva. Ljubazna. Poučljiva. Puna milosrđa i mnogih dobrih stvari za ljude, nepristrana i nelicemjerna. Sve to dolazi od Boga. On je naš uzor.

Tko sije mir i stvara mir, žet će mir, jer to odgovara pravednosti.

Poglavlje 4

Što mislite: odakle dolaze ratovi i svađe među vama? Ne dolaze tek odnekud. Ili uvijek od drugih umjesto od vas. Razlog i uzrok ste vi sami. Jer to dolazi iz vaših požuda za imetkom i bogatstvom. Te požude vode rat u vama i uvijek iznova izbijaju. Ali: žudite i ništa ne dobivate. Ubijate i zavidni ste i još uvijek ništa ne možete postići. Neprestano se svađate, smišljate rat i vodite ga protiv svojih bližnjih. Protiv siromašnih kao i protiv bogatih. Ipak još uvijek ne dobivate ono što hoćete. Nemate ništa jer se ne povjeravate Darivatelju svih darova. Hoćete sve sami uzeti u ruke. A kad molite Boga, jednostavno ništa ne primate. Jer molite sa sebičnom nakanom, da primite nešto što u svojim pohotama hoćete sebično zadržati za sebe i sami uživati.

Preljubnici i preljubnice: zar ne znate da je prijateljstvo sa svijetom, to jest s društvom koje odbacuje Boga i njegove zapovijedi, neprijateljstvo s Bogom? Tko hoće biti prijatelj svijeta, u bilo kojoj stvari, taj se u tom trenutku ponaša kao Božji neprijatelj. Kao da je promijenio stranu. Tko se povezuje s ljudima i mišljenjima koja su uperena protiv Boga i njegovih dobrih zapovijedi, taj u tome postaje prijatelj svijeta. Ili doista mislite da Pismo govori uzalud, tek tako i bez razloga? Duh koji prebiva u nama ljubomorno žudi za cijelim našim srcem. On nas hoće **cijele.** Nije spreman dijeliti našu naklonost s nečim

drugim. Kao što vi muževi nikada niste spremni dijeliti svoje žene s drugim muškarcima, tako ni Bog nije spreman dobiti našu odanost samo napola.

On zahtijeva nepodijeljenu odanost. Ali tim je veća milost koju daruje: Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost.

Podložite se dakle ponizno našemu Bogu. U takvom stavu srca oduprite se đavlu i njegovim mamljenjima. Tada će pobjeći od vas. Jer: što može učiniti protiv vas kad je Bog na vašoj strani? **Približite se** Bogu. Obratite se k njemu. Molite ga bez sebičnih pobuda. Tada će se on približiti vama. Tada ste u zajedništvu s Bogom.

Očistite ruke, grješnici, ruke kojima ste činili nepravdu. Iznova posvetite svoja srca Bogu. Prestanite živjeti razdijeljena srca i odlučite se potpuno za Boga.

Shvatite to doista ozbiljno. Doživite temeljito obraćenje Bogu. Jadikujte i tugujte i plačite nad sobom. Vaš smijeh neka se pretvori u tugu, a vaša radost u potištenost. Ponizite se pred Gospodinom i on će vas uzvisiti! Počnite potpuno iznova i ostavite staro iza sebe. Promijenite način razmišljanja. Kajanje i obraćenje uvid su s najboljim izgledima.

Braćo i sestre, ne govorite jedni protiv drugih. Ne ocrnjujte jedni druge ogovaranjem. Svatko tko govori zlo protiv svoga bližnjega, zapravo govori i protiv kraljevskoga zakona ljubavi i čak mu sudi. Tada nisi vršitelj zakona, nego se uzdižeš kao sudac nad tim božanskim zakonom. Ne izdaješ ti zakone i ne određuješ ti što se smije činiti, a što ne. Jedan je Zakonodavac, koji može spasiti i upropastiti. S njim imate posla kad se uzdižete iznad zakona ljubavi. Tko ste vi da uopće sudite i osuđujete svoga bližnjega? Pa sud je jedino stvar Zakonodavca.

Sada riječ vama koji ste puni **poduzetničkoga žara** i hoćete ostvariti dobit. Samouvjereno kažete: „Danas ili sutra otići ćemo u grad, sklapati dobre poslove i zarađivati novac." Zapravo uopće ne znate što će biti sutra. Jer što je naš život? On je kao para ili izmaglica koja se kratko vrijeme vidi, a zatim nestane. Više od toga naš život nije. Trebali biste jednom postati svjesni te nesigurnosti. Svoj život nemate u svojim rukama. Pa stavite svoje planove pod ovo geslo: Ako je Gospodinova volja i budemo živi, učinit ćemo ovo ili ono. A sada se razmećete svojim uspjesima. Takvo je razmetanje i pretjerivanje zlo. Ponašate se kao da bi vam bez Gospodina sve uspijevalo. Ali on je taj koji vam daje i koji vas obdaruje.

Ako tko spozna da bi trebao činiti dobro, a ne čini ga, griješi. Čini grijeh propusta.

Poglavlje 5

Još jedna riječ vama, **bogataši**, koji bez skrupula umnažate svoje bogatstvo – i time svoje pouzdanje stavljate u imetak: plačite i ridajte nad svojom bijedom koja će doći na vas. Vaše će bogatstvo istrunuti, a vašu će razmetljivu odjeću izjesti moljci. Vaše će zlato i srebro zahrđati. Hrđa će vas optuživati i izjest će vaše tijelo u ognju.

Nemate ništa pametnije činiti u ovim posljednjim danima nego neprestano umnažati svoje bogatstvo. I to na račun drugih.

Gle! Plaća vaših radnika i nadničara, koju zadržavate za sebe i niste je isplatili, glasno viče Gospodinu. Vapaji za pomoć očajnih žetelaca došli su do ušiju Gospodina nad vojskama. Ondje ih se čuje i shvaća ozbiljno.

A vi živite u izobilju i raskoši. Rasipate i proćerdavate ono što je njima tako hitno potrebno. Sami ste se utovili kao životinje za dan klanja. Ponašate se kao da je svaki dan svinjokolja.

Pritom ste osudili radnike i pravednike. Ubili ste ih svojim ponašanjem. A oni, pravednici, ne opiru se. Kao Isus, ne brane se. Kao on, ostaju bez nasilja. Unatoč vašoj nepravdi koja vapi do neba.

Vi zapostavljena i potlačena braćo i sestre: budite strpljivi do **dolaska** Gospodinova! Tada, kad on dođe, prestat će te zloporabe i nepravde.

Gledajte, ratar strpljivo čeka žetvu dragocjenih plodova. Strpljivo čeka ranu i kasnu kišu. Tako budite i vi strpljivi i ustrajni. Ohrabrujte se i učvrstite svoja srca, jer se dolazak Gospodina, našega Mesije, približio.

Ne uzdišite jedni protiv drugih, da ne budete suđeni. Bog će se pobrinuti za one koji vas tlače. **Sudac** stoji pred vratima. Pazite da ni vaše ponašanje ne potpadne pod sud.

Gledajte na one koji su uzori u tome kako su podnosili i izdržali patnje. Proroke, koji su prorokovali u ime Gospodnje. Gledajte, pa mi slavimo one koji su ustrajali i nisu odustali. I **Job** je bio uzor u tome kako se unatoč najvećim gubicima, patnjama, žalosti, bolesti, sumnjama i tužaljkama ustraje. I ne odustaje. Vidjeli ste kako je Gospodin sve preokrenuo i okončao njegove patnje. Da, Gospodin je bogat suosjećanjem i smilovanjem. On je s vama i pati zajedno s vama u vašim nevoljama. Zato se ohrabrite i oslonite se na Gospodina. Čekajte ga.

A prije svega, braćo i sestre, ne kunite se dobrovoljno ako vas na sudu ne pozovu na to. Ne kunite se tek tako u govoru kad to uopće nije potrebno. Ni nebom ni zemljom. Ni bilo kakvom drugom zakletvom. Vaš „da“ neka bude jednostavno pouzdan „da“, a vaš „ne“ jednostavno pouzdan „ne“. Tako lakomislenim zaklinjanjem nećete potpasti pod sud.

Doživljava li tko od vas teškoće ili nevolju? Neka traži utjehu i pomoć u molitvi. I neka moli za snagu da izdrži u teškoćama. Ako je tko unatoč nevolji dobre volje, pun radosti, neka pjeva hvalospjeve.

Ako je tko među vama teško **bolestan**, neka pozove starješine mjesne crkve da dođu k njemu. Da mole za njega. Nad njim, teško bolesnim – da ozdravi. Pritom neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje i simbolično ga iznova posvete Kristu, Pomazaniku. **Molitva** u čvrstom pouzdanju ozdravit će bolesnoga. Gospodin će ga podići. Ako je bolesnik počinio grijeh koji je doveo do bolesti, neka ga otvoreno prizna, da mu bude oprošteno. Nije svaka bolest uzrokovana grijehom. Ali primiti oproštenje djeluje i dalje od tjelesnoga ozdravljenja – to je spasenje. Kad griješimo jedni protiv drugih, važno je da jedni drugima priznamo prijestupe i molimo jedni za druge. Ako je bolest bila posljedica tih prijestupa, ozdravit ćete. Molitva pravednika – ne samo molitva starješina – ima veliku snagu i može sve promijeniti na dobro!

Stari prorok **Ilija** bio je čovjek s istim osjećajima i opažanjima kao mi. Ozbiljno se i usrdno molio da ne pada kiša. I nije padala kiša tri godine i šest mjeseci. A onda se opet molio. I tada je pala kiša, a zemlja je opet donijela svoj plod.

Prijatelji moji, ako tko odluta od istine i svoj život odvede od Boga, takav je na putu prema duhovnoj smrti. Ali ako tko uspije takvoga zalutaloga vjernika vratiti do uviđanja i do vjere i obnoviti zajedništvo s Isusom, neka zna da je spasio čovjeka od vječne smrti. I da će pokriti mnoštvo grijeha koji su nastali na putu udaljavanja od Boga.

Prva Petrova poslanica

- Na putu prema nebeskoj baštini
- Bog nas pročišćuje i mijenja – neprestano
- Božja riječ, pravo majčino mlijeko
- Nepravedne patnje – ono normalno za kršćane
- Može li se doista činiti dobro onima koji nas progone?
- Isus, Božje Janje – Otkupitelj i uzor
- Pobjeda križa nad paklom, smrću i đavlom
- Kršćani kao stranci na proputovanju
- Božja vjernost i skrb

Prva Petrova poslanica

Ja, Petar, apostol i poslanik našega Gospodina Isusa Krista, pišem vama. Svima vama koji živite u dijaspori, u raspršenosti. Posvuda u rimskim pokrajinama – u Pontu, Galaciji, Kapadociji, Aziji i Bitiniji. Ondje ste stranci koji nemaju građanska prava. A ipak imate dom kod Boga, Oca. On vas je poznavao i ljubio već prije nego što ste živjeli. On vas je izabrao. Kao nekoć svoj narod Izrael.

Duh Sveti učinio vas je svetima. Izdvojio vas je iz svijeta da sada budete poslušni Bogu. Dovedeni ste pod Isusovu krv koja posvećuje i čisti. Sada potpuno pripadate Bogu!

Neka obilje milosti i mira od Boga nosi, ispunjava i vodi vaš život za Boga!

Hvalimo našega Boga, Oca našega Gospodina Isusa Krista! Klanjamo mu se. Zajedno. Riječima i pjesmama hvale. Za njegovo veliko **milosrđe**, koje je posegnulo za nama. Jer on nas je nanovo rodio. Iz smrti u život. Iz beznađa i praznine u živu **nadu** – po Isusovu uskrsnuću od mrtvih. Ono je sve promijenilo. Zauvijek.

Po Uskrslome darovana nam je divna budućnost. Neprolazna, neizgubljiva i sveta **baština**. Ona je za nas na nebu sigurno zaštićena. Čuva se kod samoga Boga. Blizu je dan kad ćemo je primiti da u njoj vječno živimo: novo nebo i nova zemlja. To je naša živa nada, naše sigurno pouzdanje.

Taj veliki dan spasenja, kad će se dijeliti baština, još nije tu. Na putu smo prema njemu. Sam nas Bog štiti, nosi i vodi do cilja. I na toj, katkad nelakoj, dionici puta jača našu vjeru. Uskoro će se spasenje objaviti. Za nas – i za sve ljude. Tada, kad od vjere dođemo do gledanja.

Tada će biti velika radost. Kao nikada prije. Čak i ako danas živimo u kušnjama i provjerama. One su potrebne za jačanje naše vjere. Čak i ako to na kratko vrijeme može donijeti žalost i malodušnost. Ali time se vaša vjera učvršćuje, a Isus se proslavlja u onaj slavni dan kad se vrati. Teška kušnja i provjera, da, vatreno, temeljito **pročišćavanje** naše vjere, koje doživljavamo kroz progonstvo i isključivanje, može se usporediti s taljenjem zlata. Iz užarene peći izlazi čisto i sjajno zlato. Tako će u taj slavni dan zasjati i vaša pročišćena vjera i slavit će se s Isusom.

Njega ljubite više od svega. I to premda ga nikada niste vidjeli. Za razliku od mene, koji sam s njim putovao tri godine i vidio i Uskrsloga. U njega

vjerujete i njemu ste vjerni – premda ga ne vidite. U tome primate i osjećate veliku i duboku radost. Toliko veliku radost da može doći samo s neba.

Da, s velikom čežnjom gledamo naprijed prema velikome danu spasenja. Kad nas istrgne iz našega zemaljskoga, iskušavanoga i još smrtnoga postojanja. Kad se Isus vrati. To su spasenje istraživali već drevni proroci. Tražili su i ispitivali kad su tu Božju milost za vas proročki najavljivali. Prorekli su to po Kristovu Duhu. Htjeli su znati kada i kako će se to dogoditi. Svjedočili su o Mesijinim patnjama. Ali i o slavi nakon njegovih patnji na križu.

Već su tada spoznali: mi te događaje nećemo sami doživjeti. Ali zapisujemo ih za buduće naraštaje. Vama je sada navješteno **evanđelje**, radosna vijest. Oni koji su vam to posvjedočili, učinili su to kao drevni proroci, po Duhu Svetome. On je poslan s neba da se evanđelje navješćuje po cijelom svijetu. Nebeska poruka za izgubljene ljude na zemlji! Tako je veliko i slavno bogatstvo spasenja i milosti te poruke da su čak i anđeli – premda se to njih uopće ne tiče – iznimno zainteresirani za nju. Pokušavaju zaviriti u tu tajnu, kao što su to već činili drevni proroci. Zato budite svjesni u kakvom važnom vremenu milosti živite kad slušate i vjerujete tako dragocjene stvari, koje su došle tek s Isusom.

Pokrenite i usredotočite svoje mišljenje kao oni koji posjeduju dragocjeno evanđelje spasenja! Kao što se nekoć Izrael pripremao da napusti Egipat, tako i vi budite spremni za Isusov dolazak. Budite trijezni. Vladajte sobom. Ne dopustite da vas pritisak progonstva i neprijateljstva smete u mislima i osjećajima. Svoju nadu potpuno stavite u milost koja će vam biti donesena s neba kad se Isus vrati.

Sada ste Božja djeca. Poslušni njemu. Sebične požude staroga života bez Boga sada više ne određuju vaš život. Tada ste živjeli u neznanju. A sada vas je Bog odande pozvao k sebi. Jer je on **svet**, i vi postanite sveti! Sveti u svakom mišljenju, govoru i djelovanju. Pisano je u Lev 11, upućeno njegovu narodu: „Budite sveti, jer sam ja svet!“ To neka bude geslo vašega života. Budite jednostavno drukčiji: nasljedovatelji Boga.

Živite kao stranci bez građanskoga prava u strahopoštovanju pred Bogom. Onaj kojega smijemo zazivati kao svoga Oca nepotkupljiv je i nepristran Sudac. On prosuđuje i sudi ne gledajući tko je tko. Rob i kralj jednaki su na Božjem sudu. Djela, a ne naš položaj, Bog će jednom prosuditi i procijeniti prema svojim mjerilima.

Pritom smijemo i trebamo znati da smo **otkupljeni** od svoga staroga i besmislenoga načina života, koji smo preuzeli od svojih roditelja. Otkupljenje nije plaćeno prolaznim zlatom i srebrom. Jer tada bi i samo otkupljenje moglo

biti prolazno. Ne, otkupljeni smo dragocjenom krvlju Isusa Krista. On se kao čisto i savršeno žrtveno janje predao u smrt.

Već prije nego što je postojala zemlja, Bog je naumio da on dođe kao čovjek. Ali tek je sada, na kraju vremena, došao za nas. Po njemu vjerujete u Boga. Jer on nas je doveo k Bogu, koji ga je uskrisio od mrtvih i dao mu slavu na svome prijestolju, sebi zdesna. Zato svoju vjeru i svu nadu stavljamo u toga Boga. Ni u koga drugoga.

Vaša je srca Bog očistio. Posvećena su njemu. Jer ste poslušni njegovoj istini, njegovoj poruci vama. Samo zato možete i ljubiti. Nelicemjerno. Ljubite jedni druge žarko. Ustrajno. Ljubavlju koja poseže za drugim i okreće mu se. Iz čista srca. Bez krivih pobuda. I ne očekujući ništa zauzvrat.

Nanovo ste rođeni. Tako sam vam to rekao već na početku. Ne iz raspadljivoga sjemena, koje bi opet donijelo samo prolazno. Ne, nanovo ste rođeni iz neraspadljivoga sjemena. To je sjeme živa i neprolazna **Božja riječ**. U Iz 40 stoji: „Svi su ljudi kao trava. Njihova je slava kao cvijet. Trava se suši i vene. Cvijet otpada i prolazi. Ali riječ Gospodnja ostaje dovijeka." Upravo vam je ta živa Božja riječ navještena u evanđelju. Ta izgovorena Božja riječ ima stvaralačku snagu i autoritet da u vama stvori novi život i vjeru. Ta nas je riječ potpuno promijenila **novim rođenjem**. Zato danas možemo živjeti posve drukčije nego prije: sada živimo vječni život!

Poglavlje 2

Ipak, loše misli, djela i riječi našega staroga postojanja nisu automatski nestali. Pozvani smo da ih poput korova uklonimo iz svoga života prije nego što sve zaguše. Tome pripadaju zloća i zle spletke, licemjerja i zavist koja izjeda. Ali i zlo ogovaranje i klevetanje drugih iza leđa.

Naprotiv – kao novorođena djeca – **žudite** za duhovnim i nepatvorenim majčinim mlijekom. To je Božja riječ. Samo tako možete rasti! Prema cilju, prema spasenju, kad se Isus vrati. Pa okusili ste da je Gospodin dobrostiv. Zato još više pijte od Riječi.

On, Isus, Mesija, živi je **kamen**. K njemu dolazimo. Neprestano se usmjeravamo prema njemu. Ljudi su ga odbacili – sve do danas. Ali kod Boga – a samo to vrijedi – on je izabran i dragocjen.

I mi smo poput živoga kamenja. Izgrađujemo se u duhovnu **kuću**, u Božji hram, u kojem prebiva Božji Duh. Postavljeni smo za svete **svećenike**, da Bogu prinosimo duhovne žrtve. One mogu biti mile Bogu samo zato što ih prinosimo po Isusu. Najprije neka naš život bude žrtva: činiti dobro bližnjemu. Ali i zajedno, riječima i pjesmama zahvale, hvale i klanjanja, slaviti Boga.

U Iz 28 stoji: „Evo, polažem na Sionu ugaoni kamen, izabran, dragocjen. Tko se u njega pouzda, neće propasti.“ Sva vam je ta dragocjenost darovana jer se pouzdajete u njega. Posve je drukčije s onima koji ga odbacuju, koji se ne pouzdaju u njega. Iz 8 kaže: „Ovaj kamen koji su graditelji odbacili i smatrali neupotrebljivim postao je najvažniji kamen kuće. Koji sve drži na okupu. Ali kamen spoticanja, kamen posrtanja i sablazan za sve koji ne vjeruju.“ Oni se spotiču i padaju kad dođe sud. Svi koji se tako postavljaju protiv Mesije neće moći opstati.

No vidite za što vas je Bog izabrao. Ne svakoga za sebe, nego zajedno. Kao zajednicu. Dobili smo velike povlastice, koje posjedujemo i doživljavamo samo zajedno. Jer vi ste njegova izabrana **obitelj**! Od njega rođeni i nanovo rođeni. Od Boga htjeni prije svih vremena.

Postali ste **kraljevska** svećenička obitelj. Premda nemate ni kraljevsko ni svećeničko podrijetlo. Služite Kralju kraljeva.

Sveti narod. S njegovim nebeskim Kraljem Isusom. Duhovni narod kojemu se ne pripada po podrijetlu. I koji ne poznaje ni zemljopisne granice.

Narod koji je samo Božje vlasništvo. Ne pripada nikomu drugomu. Nijedna sila ovoga svijeta, ni nevidljivoga svijeta, ne može mu ga oteti, svladati ga i uzeti u posjed.

Sve ste to postali da Bog po vama bude poznat i spoznat u svijetu. Time što navješćujete sve Božje izvrsnosti i velika djela. Svojim životom. Riječju i djelom. Tako se svećenički zauzimate za izgubljeni svijet.

On vas je **pozvao van** iz tame idolopoklonstva i udaljenosti od Boga. K sebi – u divno svjetlo svoje ljubavi. Nekoć niste bili narod. A sada ste Božji narod. Nekoć niste primili milosrđe. A sada ste primili milosrđe. To je rekao već prorok Hošea. Divno je kako se sve tako okrenulo na dobro za vas i čega ste udostojeni.

Dragi prijatelji, živite u dijaspori kao stranci. Ali to ste i u duhovnom pogledu. Kao nanovo rođeni, stranci ste i gosti među narodima. Zato se suzdržavajte od svjetovnih i tjelesnih **požuda**. One se bore protiv našega obnovljenoga srca. Da ga zavedu i ponovno osvoje.

Živite časnim životom među narodima. Punim dobrih djela. Oni točno znaju i vide što je časno i dobro. Čak i ako sami tako ne žive. Živite tako i onda kad vas protiv boljega znanja kleveću kao zločince. Kad jednom dođu u velike teškoće, kad nastupe teški dani, tada će – jer su vidjeli vaš život s Bogom – umuknuti. Dat će Bogu slavu i bit će uvjereni o svome grijehu.

Podložite se ljudskom i državnom poretku. Gospodin to tako hoće, jer je to svjedočanstvo za njega. Bilo caru kao najvišoj ljudskoj vlasti. Ili njegovim

namjesnicima, koje je on ovlastio da kažnjavaju i progone kaznena djela. I da hvale i odaju priznanje onima koji čine dobro.

Bog hoće da vašim **dobrim djelima** umuknu neupućeni ljudi koji ga ne poznaju. Da prestanu njihove klevete. Ne silom, nego **djelima ljubavi**! Razmislite kako uzorna moraju biti djela koja ih mogu ušutkati. Vi ste slobodni i to ne činite iz prisile, nego iz obnovljenih srdaca. Svoju slobodu u Kristu ne upotrebljavate kao izliku ili krinku da činite zlo. Pa vi ste sluge i kmetovi Božji.

Poštujte sve ljude. Ljubite Božju obitelj, svoju braću i sestre u vjeri. Imajte strahopoštovanje pred Bogom. Poštujte cara.

Vi kućne sluge, slušajte svoje gospodare. Ne samo blage i dobre. Nego i one koji su naopaki i neugodni i koji vas maltretiraju. To je žrtva mila Bogu kad nepravedno podnosite **patnju** i štetu.

Pa nije za pohvalu ako trpite i bivate tučeni zato što griješite i opirete se svojim gospodarima. Ali ako ustrajete u činjenju dobra i pritom morate podnositi poniženja, tada častite Boga. To je njemu milo. Na takvo smo ponašanje pozvani svi mi. Ne samo vi robovi. Jer upravo je tako živio **Isus**. On je naš **uzor** i ostavio nam je najveći primjer takva ponašanja. On je trpio za nas. Idemo njegovim stopama. Slijedimo Isusa – čak i ako ga vi ne vidite, kao mi tada – i hoćemo postati kao što je on. On, koji nije počinio nijedan grijeh, ni u skrovitosti. Čije su riječi uvijek bile iskrene, bez prijevare i lukavstva. Kojega su najgore vrijeđali – a on nije uzvraćao uvredama. Mučen patnjom, nikomu nije prijetio osvetom, premda je to mogao učiniti. Prepustio je to onomu koji će pravedno suditi, naime svome nebeskom Ocu.

On je sam sve naše bezbrojne grijehe u svome tijelu ponio gore na **križ** na Golgoti, na drvo prokletstva i mučenja. Kao što su se nekoć **grijesi** polaganjem ruku prenosili na žrtvenu životinju, koja je zatim bila zaklana, stavljena na žrtvenik i ondje spaljena: tako je on preuzeo i podnio naše grijehe. Oproštenjem naših grijeha završen je naš stari život. Tako možemo umaknuti životu u grijesima. Oslobođeni smo od moći grijeha i sada živimo za pravednost. Oslobođeni od tereta grijeha. Koje je on nosio. Njegovim ranama na Golgoti postali smo zdravi i ozdravljeni, kako to prorok u Iz 53 nije mogao pogođenije reći. Ozdravljeni u srcu i savjesti.

Jer kao bespomoćne ovce lutali smo naokolo. Bez pastira. Ali sada smo se vratili svome dobrom i vjernom Pastiru. On sada bdije nad nama i vodi nas putem života. Na tihe vode i zelene pašnjake.

Poglavlje 3

Stav podložnosti vrijedi i za ženu. Ona će svoga muža koji još ne vjeruje dovesti k Isusu tako što ga ljubi, čini mu dobro i poštuje ga. Hvali njegova dobra djela. Uvažava ga. Ne mnogim riječima. Nego vašim punim poštovanja ponašanjem i svetim životom koji se doživljava izbliza. Pravi ukras žena ne treba se sastojati u tome da upadaju u oči izvanjskim stvarima. Vaš ukras neka bude vaša blaga i samozatajna narav. Ona koja je ukorijenjena u vašim srcima. To je ugodno Bogu i raduje ga. To je bio i ukras svetih žena koje su svoju nadu polagale u živoga Boga i ujedno bile podložne svojim muževima. Tako je Sara slušala Abrahama i čak ga nazivala gospodarom. Vi ste postale duhovna djeca toga bračnog para. Onda činite dobro gdje god je moguće. Svim ljudima. Ne dopustite da vas išta pokoleba ili odvrati od toga da dosljedno tako živite

Vi **muževi**, budite prema svojim ženama obzirni i puni ljubavi. Svakako nastojte razumjeti kako vaše žene misle i osjećaju. Istražite što im treba od suosjećanja, razumijevanja i pažnje. Razgovarajte s njima. Priopćite im što je u vama. Otvorite im se. Ne tražite od njih isto što tražite od sebe. One su, osim iznimaka, emocionalno ranjivije i često tjelesno slabije od vas. Zato im treba vaša snaga. One će baš kao i vi baštiniti vječni život i ni u čemu ne zaostaju za vama muškarcima. Ako tako živite u svom braku, rado ćete zajedno moliti, biti duhovno jedno i zajedno doživjeti Božje milosrđe u pravo vrijeme.

Sve neka pridonosi tome da kao Isusovi sljedbenici živite u duhovnom skladu i zajedno težite prema **jednom** cilju. Imajte jedni za druge suosjećanje i pravu ljubav. Ne samo za one koje volite. Budite puni ljubavi prema svoj braći i sestrama. Budite milosrdni. Onako kako je Bog prema vama. Budite ponizni. Ne vraćajte zlo za pretrpljeno zlo. Ni pogrdu za pogrdu. Naprotiv: blagoslivljajte ih, svoju braću i sestre u vjeri, a i ljude koji još ne vjeruju. Želite im dobro – i pustite da to znaju i osjete. Jer uskoro ćete baštiniti blagoslov. Iz te punine već sada možete blagoslivljati i djelovati kao Isus.

Tko se želi radovati životu i doživjeti dobre dane, a ne želi svakog trenutka računati s tim da će biti uhvaćen, neka ne govori ništa zlo protiv koga ili o komu. Takav neka se odvrati od svakoga zla i jednostavno čini dobro. Neka traži mir sa svakim i neka ustrajno ide za tim mirom kao da bi mogao pobjeći i zauvijek nestati.

To je kao prirodni zakon: **oči Gospodinove** gledaju na svu zemlju i vide pravednika. Onoga koji čini dobro. I njihove molitve. Njihove vapaje on čuje. Ali nimalo ga ne raduju oni koji čine zlo. Tko čini zlo, ima Boga protiv sebe i jednom će morati iskusiti njegov gnjev.

Tko vam onda može činiti zlo ako vi činite dobro? I ne prestajete s tim? Ima li takav ikakvo opravdanje za to pred Bogom? Ako ipak iskusite zlo i trpite zato što činite dobro, onda vam treba čestitati. Ne bojte se tih ljudi. Nemojte imati ni isti strah ni iste brige kao ti ljudi koji ne poznaju Božju očinsku vjernost. Oni ne poznaju našega Mesiju. Zato se još više usredotočite na Gospodina, Mesiju! Ne bojte se ljudi, nego samo njega. Tko se njega boji, neće se više bojati nikoga.

Budite i u teškim situacijama, kad trpite, rado spremni razumljivo svjedočiti o svojoj nadi u Mesiju. Kad vas ljudi pitaju zašto ste tako drukčiji i zašto prihvaćate gubitke i patnje, onda priznajte svoju nadu. O kojoj sam vam već pisao u ovom pismu. Potrudite se svima to objasniti što bolje možete. Jednostavno i jasno. Tako da i sugovornik može razumjeti. Na njegovu jeziku. Obrana vaše nade nikada ne smije biti ohola. Poštujte one koji pitaju i radujte se kad vas zbog toga oslove. Bog djeluje u njima, kao što je to činio i u vama.

Imajte dobru savjest o svom životu. Kad vam onda ljudi predbacuju ili podmeću nešto loše, jednom će morati pokunjeno popustiti i priznati da nisu u pravu.

U svakom je slučaju bolje, ako Bog tako hoće i dopusti, trpjeti za dobra djela nego za zla djela. To vam i ne mora biti teško kad gledamo na svoj veliki uzor: jer i Krist je isto tako **trpio**. Nepravedno. Za grijehe koje nije počinio. Naime za naše. Na križu. Pravednik za nepravedne – za nas! Zašto? Da nas privede k Bogu. Da nas iz tuđine, iz hladne i samotne noći grijeha, privede svome Bogu i Ocu. U njegovu svetu prisutnost punu ljubavi. Kući!

Na križu je usmrćen. U svom izmučenom i izmrcvarenom tijelu. Tako su to bili naumili njegovi ubojice i nevidljive sile tame. Ali to nije bio kraj. Po Božjem Duhu **oživljen** je. Po Duhu života i uskrsnuća. Po njemu uskrišen u novo postojanje besmrtnosti. U tom je Duhu kao Uskrsli sišao u podzemlje. U tamnicu smrti. K duhovima, palim Božjim sinovima iz Noinih dana. Njima je navijestio svoju **pobjedu**. Ti su anđeli u Noine dane – još prije potopa – došli k ljudskim ženama i s njima rodili divove. Velik grijeh u očima Gospodinovim. On je na zemlju donio nezamislivu zloću. Zato je i došao veliki potop. Ti pali Božji sinovi htjeli su uništiti ljude i osujetiti Božji plan spasenja. Njihova djeca, divovi, poginula su u potopu. Ali njihovi duhovi žive dalje. To su demoni koji nanose štetu ljudima. Ali Krist je zarobljenim Božjim sinovima proglasio svoju pobjedu. Njihov kraj i njihovu propast. Njegova poruka njima bila je dobra za nas ljude: Vaš plan i plan vaših potomaka, demona, neće uspjeti. Ja sam **Pobjednik** nad paklom, smrću i đavlom. Moja smrt nije bila kraj, nego početak novoga izlaska. Ljudi će biti slobodni. Ja sam ih priveo k Bogu.

Kroz vode smrti velikoga **potopa** spašeno je malo, da, samo osam ljudi. Iz staroga svijeta prijeko na očišćenu zemlju. To je naznaka za vas danas, jer i vas je malo. U **krštenju**, u vodi, kod vas se zrcali ono što se dogodilo u potopu. Spasenje! Ne izvanjski, primjerice kao obredno čišćenje od izvanjske prljavštine. Ne, krštenje je obvezujuća izjava vjere i poslušnosti Bogu. Odluka srca, da, zavjet da mu se služi čistom savješću. Zašto? Zato što je Isus uskrsnuo od mrtvih. Ušao u nebo. Sjeo zdesna Bogu. Gdje su njemu, Sinu Čovječjemu, podložni svi anđeli i vlasti i sile nevidljivoga nebeskog svijeta. Njemu se zaklinjemo na **vjernost**. Zapečaćeno i proglašeno krštenjem. Ne samo pred ljudima koji su bili prisutni. I pred nevidljivim svijetom i knezom, đavlom, i njegovim anđelima. Svako krštenje potvrđuje i naviješta njihov konačni **poraz**. Iako još kratko vrijeme mogu nanositi štetu vjernicima. Mi smo promijenili stranu i zauvijek pripadamo Pobjedniku Isusu.

Poglavlje 4

Budući da je Krist umjesto nas, kao naš zamjenik, za naše grijehe na svom tijelu osjetno i bolno trpio, budite i vi spremni na takve patnje. Jer tko dođe u takve patnje zato što slijedi Isusa i priznaje ga, nema vremena predavati se grijesima. Iako ga patnje dovode u teškoće, grješne su se napasti smirile. One ga onda više ne zaokupljaju. Ne želimo više vrijeme koje nam još preostaje na ovoj zemlji provoditi u interesima i požudama ljudi koji niječu Boga. Ne, želimo činiti **ono što Bog hoće**. Ne ono što ljudi oko nas smatraju sjajnim. Već smo dovoljno dugo činili ono što društvo i glavna struja žele propisati i smatraju dobrim. Tomu pripadaju neobuzdane razuzdanosti svake vrste. Pijanke, žderanje i lokanje. Sramotno idolopoklonstvo s obrednom prostitucijom. Sve to da bi čovjek ostvario i zadovoljio sebe. I da bi uzeo sve što se uzeti može. Sada im je čudno što više ne sudjelujete u tom besmislenom i štetnom ponašanju. Ne mogu razumjeti da u Isusu postoji ispunjenje i radost koju oni traže u svojoj raspuštenosti. Zato vas pogrđuju i misle da su na pravoj strani života. Ali svi će oni morati odgovarati za takav način života i za svoje pogrde. Dolazi dan kad će Bog od njih zatražiti račun. Od svih koji tada još budu živi, a i od svih koji su već umrli. I umrlima i vama, živima, navješten je Krist, Otkupitelj. Da svi prime dar vječnoga života – po Duhu Svetom. S tom nadom vječnoga života čak ni život i umiranje puno patnje nisu poraz, nego pobjeda. Za razliku od onih koji su odbacili radosnu vijest, umrli bez nade vječnoga života i moraju čekati dan suda.

Kraj svih stvari stoji pred vratima! Sve staro, prolazno i grješno doći će svome kraju. Svi koji su slijedili Isusa očekuju novi početak u Božjoj slavi.

Budite trijezna razuma. Ne podajte se ni religioznom ni svjetovnom zanosu. Budite aktivni u **molitvi**. Ne propustite nijednu priliku za to – bilo da ste sami ili u zajedništvu. Prije svega imajte među sobom pravu i postojanu **ljubav**, koja se drugomu posvećuje spremna pomoći, nesebično i bez vlastite koristi. Ta ljubav, koja potječe od Boga, pokriva mnoštvo grijeha. Ona oprašta! I ne izvlači uvijek iznova grijehe drugih optužujući ih. Dokazujte svoju ljubav slobodnim i srdačnim gostoprimstvom. Ne žaleći se na trud i troškove.

U svemu služite jedni drugima **darovima milosti** koje je svatko od vas primio. I to onako kako ih je Duh Sveti svakomu podijelio. Primili ste bogatu, tu sveobuhvatnu i raznoliku Božju milost kao dar. Postupajte s njom kao vjerni upravitelji, odgovorno i tako da izgrađuje. Prenosite milost dalje. Kad tko u vašem zajedništvu govori vama, neka se njegove riječi prepoznaju i čuju kao riječi od Boga. Kad tko služi drugima djelima ljubavi, neka to bude Božjom snagom. Samo kad je sve učinjeno po Bogu, on se uzvisuje i slavi. Jer to je uvijek cilj. Nikada se ne radi o našem uspjehu, nego o Božjoj slavi. Po Isusu Kristu, koji nas je doveo k Bogu, ali i jedne k drugima. On je to tek omogućio. To nikada ne smijemo izgubiti iz vida. Zato njemu neka je sva čast i moć i slava u vijeke vjekova. Amen.

Djeco koju Bog ljubi: ne čudite se i ne plašite se kad vam se **nepravedne patnje** zbog Isusa čine kao užareni oganj. One služe pročišćenju vaše vjere, kao što sam vam već napisao na početku. Radujte se i kad sada morate proživljavati iste patnje kao nekoć Mesija. Jer tada ćete se radovati kličući kad se Isus pred svim svijetom vidljivo vrati u moći i slavi i dovrši vaše spasenje.

Da, treba vam čestitati kad vas grde zato što nosite i priznajete Kristovo ime. Kod njih se Kristovo ime pogrđuje. Kod nas se poštuje i drži visoko. Zato Duh Božje slave počiva na svima vama. Božja sveta prisutnost, puna ljubavi i zaštite, okružuje vas u svakoj patnji. Kao nekoć Izrael u oblaku slave, u šekini. Dan i noć bila je vidljivo tu.

Nitko od nas ne bi smio biti s pravom kažnjen i zato trpjeti. Primjerice kao ubojica, kradljivac ili zločinac. Ili kao onaj koji se nametljivo miješa u tuđe stvari koje ga se ne tiču. Ali ako tko trpi zato što pripada Kristu, zato što je poznat kao kršćanin, onda se nipošto ne treba stidjeti kao u prije navedenim slučajevima.

Došlo je vrijeme da se objavi **Božji sud**. Već je počeo. Doista počinje najprije kod nas. Kod Božjega vlastitog doma. Kao nekoć kod njegova naroda, gdje je sud počeo kod Hrama u Jeruzalemu. Nas Božji sveti sud neće osuditi, nego očistiti i ispraviti. Pokazat će nam njegovu svetost i iz našega života očistiti ono što ne pristaje uz njega. Tomu pripada pročišćenje kroz patnje. S obzirom na Božji sud želimo živjeti sveto, kao što sam već rekao na početku.

Ali kamo vodi kraj onih koji nisu povjerovali radosnoj vijesti spasenja i milosti? Koji su ostali neposlušni? Ako se mi, pravednici, samo s mukom i jedva spašavamo i dovodimo do cilja, što će tek biti s grješnicima i bezbožnicima?

Zato neka svi koji trpe nepravdu, ako Bog tako hoće i dopusti, njemu povjere svoj život sa svim slabostima i pogreškama. Vjerni Stvoritelj drži svoju riječ i svoja obećanja. Ali ta molba i predanje Bogu neka proizlaze iz života u kojem činimo dobro drugima i želimo njihovo dobro. Bez malodušnosti. Upravo u patnji koja nam se nanosi povjeravamo se Bogu. Tako dobivamo snagu da usprkos nepravednim patnjama činimo dobro. Takvo što može darovati samo Bog.

Poglavlje 5

Božje stado, zajednicu vjernika, treba njegovati, štititi i za nj se brinuti. Da se za to pobrinete, posebno je vaša dužnost i zadaća, vi **starješine**. Kažem vama, pastirima i duhovnim vođama, da ja kao vaš sustarješina stojim pod istom dužnošću. Kažem to kao očevidac patnji našega Gospodina Isusa. Ali i kao onaj koji će imati udjela u njegovoj blistavoj slavi, koju će svi vidjeti kad se vrati. Vi starješine, napasajte kao dobri pastiri Božje stado. Vaša skrb ne smije biti iz prisile, nego od srca i dragovoljna. Ni zato da se time stekne kakva korist. Ne ponašajte se kao gospodari! Svojim uzornim životom trebate pridobiti i uvjeriti srca. I kad se onda uskoro pojavi **vrhovni Pastir**, veliki Pastir, naš Gospodin Isus, primit ćete za svoje zalaganje slavni vijenac pobjede. Da, tada ćemo svi imati udjela u njegovoj slavi.

Vi mlađi, poštujte starješine! Učite od njih. Oni su vas, naime, pretekli u iskustvu. Prihvaćajte njihove upute. Ali ih i ispitujte pred Gospodinom.

Poštujte svi jedni druge i zaogrnite se poniznošću. Nikada ne mislite visoko o sebi. Jer Bog se protivi oholomu. Poniznomu daje milost – kao što je već Salomon rekao u Izr 3.

Prihvatite svoju životnu situaciju u koju vas je postavila moćna Božja ruka. Ne budite nezadovoljni. I ne tužite se ni zbog nepravednih patnji. Ni zbog onoga što vam otežava život. Pouzdajte se u vjernoga Stvoritelja i nikada ne zaboravite: on će vas u pravo vrijeme uzvisiti i skinuti s vas terete. U ovom životu, ali najkasnije onda kad se Isus vrati.

Smijete i trebate sve svoje **brige** i terete svaliti na njega! Jer nema nikoga tko se tako brine za vas – kao on! Naš Stvoritelj sve vidi. Nitko se ne zauzima za vas – kao on. Toga se uvijek čvrsto držite. Čak i kad na prvi pogled ne izgleda tako.

Budite uvijek u duhovnoj pripravnosti. Jer naš najveći neprijatelj, đavao, šulja se uokolo. Kao ričući lav hoće pokazati snagu, zastrašiti i utjerati strah.

Da, on vreba plijen i udarit će kad ga nađe. Progonom i strahom od smrti hoće prisiliti Isusove sljedbenike da napuste vjeru. Ali oduprite mu se postojano vjerom. Ne bojte se. Ne dajte strahu mjesta. Budite svjesni: niste jedini koji to moraju proživljavati. Progon onih koji pripadaju Kristu događa se po cijelom svijetu.

Najveća sigurnost i ohrabrenje u svakoj situaciji jest i ostaje ova spoznaja: **Bog svake milosti** naš je Bog. On nas je pozvao k sebi samomu, u svoju vlastitu slavu, u Isusu Kristu. Nakon kratkoga vremena patnje to će biti naš vječni dom. Na tom putu, i kroz patnje, on će nas podići, pripraviti i učiniti savršenima. Kako je njemu po volji. Učvrstit će i ojačati našu vjeru tako da usprkos patnjama ustrajemo, činimo dobro i ostanemo čvrsto utemeljeni. Što god došlo: ništa nas neće izbaciti iz kolosijeka.

Ovo pismo predat će vam vjerni Silvan. Napisao sam vam samo ukratko ono najvažnije. O pravoj Božjoj milosti u kojoj stojite i živite – usprkos patnjama.

Pozdravlja vas suizabrana u Babilonu. I Marko, moj duhovni sin u vjeri.

Pozdravite jedni druge poljupcem ljubavi.

Mir svima vama koji ste povezani s Kristom i u njemu ukorijenjeni.

Amen.

Druga Petrova poslanica

- Dionici božanske naravi
- Rasti u vjeri
- Pouzdana riječ
- Proročka riječ
- Lažni učitelji
- Stara i nova zemlja
- Sud i Božja dugotrpljivost

Druga Petrova poslanica

Piše vam Šimun, prozvan Petar. Moj Gospodin, Isus Krist, tako me nazvao. Pripadam potpuno njemu – samo sam njegov sluga. Ja sam i njegov poslanik, njegov apostol. Pišem vam jer ste i vi od Isusa primili istu dragocjenu vjeru kao i mi učenici na početku. Tu smo vjeru svi primili jedino od njega, našega Boga. I od našega Spasitelja Isusa Krista. Bog je pravedan. Zato je svima nama, apostolima, nama Židovima, a i drugim narodima, darovao istu dragocjenu vjeru. Ta nam vjera daje udio u svemu što nam je Bog dao. On će nam darovati još i veće, jer smo u Kristu proglašeni pravednima.

Budite preobilno blagoslovljeni sve većom milošću i pomoći od našega Boga. Za sve što nam svaki dan tako hitno treba. Posebno u progonu i neprijateljstvu. Neka vas blagoslovi i mirom u svim životnim situacijama. Po tome prepoznajemo našega Boga i našega Gospodina Isusa. Jer on je naš nepresušni izvor milosti i mira.

Bog nas je sam svojom **božanskom snagom** – koja se posebno prepoznaje u njegovu stvorenju – svime opremio i osposobio. Da napokon možemo živjeti na njegovu slavu. Posebno u njegovu djelu otkupljenja, kad nas je Bog pozvao i nama se neočekivano i nezasluženo objavio. Tada smo spoznali njegovu slavu i božansku snagu – djelotvornu po onome koji je za nas umro i uskrsnuo: po Kristu. Spoznali smo kakvom nam je odlučnošću darovao najveća i najdragocjenija **obećanja**: svoje veliko spasenje. Vječni život. Dar svoga Duha. I u svoje vrijeme novo nebo i novu zemlju. Po tim obećanjima, koja na nama ispunjava, Bog je svoju vlastitu narav, svoj život, učinio našim. Doduše, ne postajemo bogovi, kako neki sanjaju. Ne primamo Božju narav u svemu što pripada jedino Bogu. Ali imamo udjela u njegovoj božanskoj naravi. Tako Bog, njegova ljubav, milost i milosrđe, njegova svetost i pravednost, po našem životu u mnogim situacijama postaje vidljiv na nama. Na njegovu slavu, jer se od njega nešto vidi! Prepoznatljivo za sve ljude s kojima imamo posla. Po nama će upoznati toga jedinstvenoga Boga. Mi smo, naime, na Božji poziv pobjegli od propasti i pokvarenosti svijeta. Raskrstili smo s požudom za životom koja toliko očarava ljude bez Boga. Štoviše: ostavili smo za sobom taj krhki i prolazni način postojanja. Tako smo umakli propasti prema kojoj ti ljudi žive.

Upravo zato trebamo u vjeri koju smo primili pokazati svu **marljivost**, zalaganje i predanje. U toj vjeri trebamo s odlučnošću, kakvu je Bog pokazao i

prema nama, uvjereno i odlučno ići naprijed. Isplati se!

Za odlučnost je pak svakako potrebna **spoznaja**. Sva odlučnost mora biti usmjerena u pravom smjeru. Moramo poznavati Božje misli po njegovoj riječi i sve ih bolje upoznavati. U svemu nam treba mudrost od Boga.

Spoznaju pak trebaju pratiti **samosvladavanje** i disciplina. To samosvladavanje i uzdržljivost trebaju nam uvijek, prije svega kad živimo u društvu u kojem ljudi daju slobodan maha svojim požudama.

Samosvladavanje treba kod mladih i starih, cijeli život, biti čvrsto ukorijenjeno. U njemu trebamo ustrajati i ostati postojani.

U svakoj **ustrajnosti** i postojanosti neka vam uvijek bude stalo do toga da se svidite Bogu. Ne radi se o tome da slijedimo ljudske zapovijedi ili predaje kojima bismo se mogli umišljati.

Svidjeti se Bogu znači u prvom redu tražiti i živjeti zajedništvo s našom braćom i sestrama u vjeri, koje je Bog također pozvao. Sa svima s kojima nas je spojio u našem mjestu i po cijelom svijetu. Njih želimo nesebično **ljubiti**.

Najviše je uvijek sama Božja ljubav. Ona nas ispunja. I po njoj smo sposobni ljubiti Boga, braću i bližnjega. Ta ljubav mora biti pokretač svega što činimo. Inače je sve bezvrijedno!

Sve te važne osobine koje sam nabrojio posve su **normalne** za Isusove učenike. Zato bi vas trebale odlikovati i sve više određivati. To znači pravi duhovni **rast** do zrelosti u vjeri. Tih kreposti ne možemo imati dovoljno. Tada u svojoj vjeri niste ni tromi, ni lijeni, ni neaktivni. Da, tada donosite obilan rod Bogu. Tako se u nama produbljuje spoznaja našega Gospodina Isusa Krista. Ona nikada ne dolazi do kraja. Jer Isus je neusporedivo slavan, tako reći neistraživ. On je početak, središte i kraj svega – i našega predanja. Ta rastuća spoznaja srcem čini da Božja narav postaje sve vidljivija na Božju radost – kao što sam već napisao.

Ako se pak od tih osobina gotovo nikada ništa ne vidi – i to za razliku od prije – onda je čovjek **slijep**. Ne želi više vidjeti slavu našega Spasitelja. Kratkovidan je, samo još žmirka, da, počeo je zazirati od svjetla. Kao da želi zaboraviti da nas je Bog slave pozvao k sebi. Takav je zaboravio očišćenje od svojih prijašnjih grijeha po javnom priznanju krštenja u vodi. Ali ništa mu više ne koristi ako sada živi kao prije. Iako je od prijašnjih grijeha očišćen u krštenju –, grijesi koje sada gomila bit će njegova propast.

Zato, draga braćo i sestre, učinite – koliko do vas stoji – Božji poziv i svoje izabranje **čvrstim**. Tako potvrdite Božji zahvat u vaš život. Odlučno kao što vas je Bog pozvao i zahvatio, isto tako odlučno slijedite Isusa. Vaš život neka bude jasan i radostan odgovor na Božju milost. Tako na putu prema Božjoj slavi nećete posrnuti, a kamoli skrenuti s puta istine. Pred vama je

trijumfalan i radostan ulazak u buduću **kraljevsku vladavinu** našega Gospodina i Spasitelja. To će biti neusporediv i nezaboravan događaj. Vrata toga kraljevstva, cilja vjere, već su sada širom otvorena! To je naša živa i pouzdana nada. Za to se isplati svako zalaganje i svako predanje.

Dok sam živ, bit ću zabrinut i uvijek spreman podsjećati vas na tu slavnu budućnost. Tomu pripadaju i središnje osobine nasljedovanja Isusa. Činim to iako mi je jasno da sve to već znate i da ste učvršćeni u toj istini. Ali dok sam još u ovom krhkom tijelu, podsjećanjem na te stvari držat ću vas budnima – i ako treba, prodrmati vas. Jer moj odlazak s ovoga svijeta blizu je. Uskoro ću ovo zemaljsko i smrtno tijelo skinuti kao šator. I tada biti kod svoga Gospodina. On mi je objavio taj skori rastanak s vama. Ovo što vam ovdje pišem vrlo je važno. Uvijek ću činiti sve da te spoznaje čuvate u svojim srcima i mislima – upravo i onda kad više ne budem s vama.

Tomu prije svega pripada jedan nezaboravan događaj. Mi učenici, naime, nismo slijedili mitove, pametne ideje, snove ili osjećaje. Kad smo vam pripovijedali o velikoj moći i budućem slavnom pojavljivanju našega Gospodina Isusa Krista, učinili smo to kao **očevici**. Svjedočili smo samo ono što smo svojim očima doživjeli i vidjeli na svetoj gori, gore na snijegom pokrivenom Hermonu. Smjeli smo doživjeti kako je Isusa Bog, njegov Otac, obavio blistavim svjetlom i preobrazio ga. Sjao je kao sunce. Iz sjaja te uzvišene slave došao je glas koji je rekao: Ovo je moj Sin, ljubljen iznad svega. U njemu mi je sve milo. Jedino je on radost moga srca.

Upravo na toj gori na koju su neposlušni Božji sinovi prije velikoga potopa sišli s neba, uzeli si žene i rodili divove. Tako su htjeli upropastiti čovječanstvo. O tome ću odmah još govoriti. Isus na toj gori daje do znanja cijelomu nevidljivom svijetu da postoji Spasitelj za izgubljeno čovječanstvo. Moć tame dolazi svome kraju.

Mi trojica učenika koji smo bili ondje od strahopoštovanja jedva smo mogli govoriti. Nešto takvo s Isusom još nikada nismo doživjeli. Ali postalo nam je jasno da je to ispunjenje **proročkih riječi**: svih proroka kao što su Izaija, Ezekiel, Daniel i kako se svi već zovu. Oni govore o tome da će se Bog na kraju vremena pojaviti u slavi. Vlastitim smo očima vidjeli **ispunjenje** tih proroštava. Neku vrstu pretpregleda onoga što će jednoga dana vidjeti svi ljudi. Ta proročka Božja riječ, čije smo ispunjenje vidjeli i čuli, kao svjetlo je na tamnom i mračnom mjestu. To je svijet koji odbacuje Isusa i progoni nas. Ta noć uskoro prolazi, jer sjajna **zvijezda Danica** već je izašla kad smo Isusa tako vidjeli na gori. Dan našega Gospodina Isusa Krista dolazi nezaustavljivo. Jutro već sviće. Gledajte na tu zvijezdu Danicu koju svijet ne vidi. On ljubi noć i bježi od svjetla.

Proroci nisu slijedili vlastite misli. Buduća slava o kojoj su govorili i pisali bila im je objavljena – a vodio ih je i nosio Božji Duh Sveti. Primite to u svoja srca i čvrsto se toga držite! Oni su primljenu Božju riječ opet predali nama. To, uostalom, vrijedi za cijelu proročku riječ. Nalazimo je u spisima hebrejske Biblije, koju nazivamo Stari zavjet.

Proročka riječ, zbroj proroštava, nije ideja ljudi. Jer ljudi koje je Bog pozvao bili su izravno pokretani i **vođeni** Duhom Svetim. Što su primili od Boga, to su svjedočili i zapisali. Duh ih je gonio kao što vjetar puše u jedro broda i tjera ga naprijed. Ali ti ljudi nisu bili Božji pisaći strojevi ni marionete. Naprotiv, osposobio ih je da kao osobe svojim vlastitim razumom i vlastitim riječima napišu ono što je htio priopćiti.

Poglavlje 2

Želim jasno upozoriti da se proročka riječ može i prezreti. Još su gora samovoljna, lažna proroštva. Već su onda u Izraelu postojali lažni proroci. Danas će među vama biti učitelja koji ne govore istinu i nije ih poslao Bog. Oni i njihove **krive nauke** dovest će do raskola i sektaških skupina. Sve je to pogubna stvar za sve pogođene i umiješane. Jer lažni učitelji time niječu svoga Gospodara, Isusa Krista, koji ih je ipak otkupio. Njemu bi trebali služiti. A ne sebi. Ono pogubno što čine, nažalost čine u njegovo ime. Tom nečuvenom tvrdnjom navlače na sebe propast. Ili već u svom životu; ali sasvim sigurno na posljednjem sudu, na Sudnji dan. Iako je njihovo lažno djelovanje tako očito, ipak ih mnogi slijede. Time se put istine pogrđuje. Oni, naime, tvrde da idu putem istine, a to nije tako. Ljudi koje to impresionira misle da su pronašli put istine, iako je istina suprotno. Kad to prepoznaju, ne žele više imati veze s tim. S pravom osjećaju da su prevareni glede puta istine.

Ti su lažni učitelji **pohlepni** za vašim imetkom i vašim novcem. Izvlače vam ga iz džepa prijevarnim riječima na koje nasjedate. Takvo djelovanje uvijek povlači za sobom Božji sud. Iz Božje perspektive nikada nije bilo drukčije. Takve će zadesiti propast, kao što sam već rekao.

Bog će svakoga pozvati na odgovornost za njegove grijehe. To vrijedi i za bića nevidljivoga svijeta. **Anđeli**, Božji sinovi, Stražari, imali su zle namjere na zemlji. Imali su brakove i, slijedom toga, spolne odnose sa ženama, iz kojih su rođeni divovi. Tako je Mojsije nazvao djecu iz tih veza. Osim toga pokazivali su ljudima zle stvari, što je dovelo do velike zloće i pokvarenosti na zemlji. Ti su Božji sinovi osuđeni. Bog ih nije poštedio. I davno prije konačnoga suda strmoglavljeni su u tamu i okovani lancima, da ne mogu učiniti još više zla. Ondje se drže za dan velikoga suda.

Mnogo je primjera da Bog ne može podnijeti ni trpjeti grijeh. Bog nije poštedio cijeli stari svijet. Doveo je smrtonosni potop na sve bezbožnike onih dana. I na mnoge divove koje su Božji sinovi rodili u zloj namjeri. Samo je Noa bio pravedan, on koji je navješćivao Božju pravednost i sud koji dolazi. On je sa svojom obitelji, ukupno osam ljudi, bio pošteđen i spašen u korablji.

Još jedan primjer koji opominje sve bezbožnike jest uništenje i spaljivanje **Sodome** i **Gomore**. Ondje je živio pravedni Lot, koji je spašen malo prije propasti grada. Njemu su bili nepodnošljivi nasilje i sklonost nasilju tih bezbožnika, štovanje nebeskih tijela, kao i njihov dodir s mračnim silama. Boljelo ga je u duši što je to dan za danom morao gledati i proživljavati.

Ti primjeri trebaju opomenuti nas. Ali i sve zavodnike kao i zavedene. I ohrabruju nas kako Bog štiti svoje ljude, koji su pravedni i boje ga se, i spašava ih od suda. To čini kad oni među tim bezbožnicima žive bogobojazno. Svi nepravednici i bezbožnici neće izmaknuti. Najkasnije nakon svoje smrti, na dan suda, primit će svoju kaznu.

Sud sigurno pogađa one koji svoje požude neobuzdano iživljavaju. Jer oni preziru Krista kao Vladara kojega bi trebali slušati. Takvi samovoljni likovi ne prežu ni od toga da hule na nebeske sile. Za razliku od njih anđeli, koji su po rangu ispod tih nebeskih sila, ne usuđuju se pred Bogom izreći nad njima pogrdnu osudu. I to iako bi za to imali dovoljno razloga i povoda.

Na što ti lažni učitelji hule i s čim se tu hvataju u koštac, to ne znaju. Ponašaju se kao nerazumne životinje koje se uzgajaju samo za klanje. U svojoj vlastitoj pokvarenosti propast će. Primaju svoju pravednu plaću za ono što su učinili.

Vole raskalašeno uživanje usred bijela dana. Umjesto da rade. Valjaju se u svojim vlastitim prijevarama. Dolaze na vaše zajedničke objede, gdje se okupljate. Pritom imaju na umu samo jedno, i to im se vidi na licu: naći ženu koja će s njima počiniti preljub. Oni su robovi grijeha. Velika su opasnost za vjernike koji još nisu učvršćeni. Upravo takve traže. S ciljem da ih zavedu. Pohlepa im se čita u očima. Iskoristiti i zlorabiti drugoga – to je ono što doista dobro znaju. Oni nisu ništa drugo nego djeca prokletstva. Napustili su ravni put istine. Da, zalutali su s njega. Odlučili su se za Bileamov put: prorok koji je htio lažno prorokovati za vračarsku plaću. Ali primio je oštar i ujedno čudesan ukor. Njegova magarica, na kojoj je jahao, ukorila ga je ljudskim riječima i tako zaustavila prorokovu ludost. Magarica je vidjela anđela Gospodinova, a prorok nije.

Ti su lažni proroci kao izvori bez vode. Zato su beskorisni i varka. Slični su oblacima koje vihor goni amo-tamo. Za njih na kraju ostaje samo tama u vječnom mraku. Napuhanim govorima istodobno obećavaju i prikrivaju da im je

stalo samo do zadovoljenja sebičnih želja. Time mame i zavode upravo one koji su tek vjerom umaknuli zabludi svijeta. Govore o velikoj slobodi i time privlače one koji su još sasvim mladi u vjeri. A sami su **robovi** svoje vlastite pokvarenosti. Sloboda koju obećavaju nije sloboda, nego ropstvo. Svojoj su vlastitoj pokvarenosti potčinjeni kao robovi.

Oni koje su lažni učitelji naumili zavesti tek su umaknuli zabludi svijeta i njegovih požuda. Budući da su upoznali Gospodina i Spasitelja Isusa Krista, kod njega su našli sigurnost i oslonac. Ali ako sada tim zavođenjem opet skliznu u svijet od kojega su pobjegli, onda im je sada gore nego prije. Toliko je loše da bi bilo bolje da oni, zavodnici i zavedeni, put pravednosti i istine uopće nisu upoznali. Budući da su se opet okrenuli, odbacuju svetu zapovijed našega Gospodina Isusa Krista, kojega su ipak upoznali po evanđelju.

Nažalost, na takve žalosne slučajeve odnosi se riječ iz Mudrih izreka: Pas se vraća onomu što je prije izbljuvao da to opet pojede. Isto tako vrijedi i poslovica: Krmača koja je upravo oprana opet se valja u vlastitom izmetu. Moram to ovako drastično reći!

Poglavlje 3

Ovo vam je već drugo pismo. Njime se obraćam vašem sjećanju. Ujedno želim izoštriti vaše razmišljanje: Čvrsto se držite riječi proroka na koje sam već upozorio. Uvijek iznova sjetite se **zapovijedi** našega Gospodina Isusa Krista, koju su vam prenijeli njegovi poslanici, vaši apostoli.

Prije svega trebate znati jedno: u posljednje će dane doći **rugači** koji nemaju nikakve veze sa strahom Božjim. Ne dopustite da vas iznenade ni zastraše. Žive samo po svojim požudama. Govorit će: Gdje je onda **Kristov dolazak** koji je bio obećan? Ništa se od toga ne vidi. Sve ostaje kako jest. Kao od davnine. Ali namjerno previđaju nešto odlučujuće. Od početka su nebo i zemlja postojali po Božjoj volji. Iz vode je Bog svojom riječju dao da izađe zemlja. Odijelio je kopno od vode, kao i vode dolje na zemlji i gore na nebu. Isto je tako Bog odredio da tadašnji stari svijet propadne u vodi. Kišom s neba, kao i vodenim masama koje su provalile iz zemlje i sve poplavile. Dakle sigurno **nije** sve ostalo onako kako je bilo na početku. Bog se kao iz ničega, iznenada i silno, umiješao u tijek povijesti. Potop je preplavio tadašnji stari svijet i očistio ga od svih bezbožnika.

Tako se i sadašnja nebesa i današnja zemlja po samom Bogu čuvaju za oganj u dan suda koji dolazi. To će značiti propast svih bezbožnika i rugača. Onda je to bio Božji sud koji čisti vodom. Budući sud dogodit će se ognjem. Tako sigurno kao što je došao potop, tako će sigurno i iznenada doći Božji sud koji proždire.

Pitanje kada će se sve to dogoditi, koliko je već trajalo i koliko će još trajati, ne bi vas, ljubljeni, trebalo uznemirivati. Jer kod našega Gospodina ne vlada naša zemaljska mjera vremena. Jedan dan kod njega tisuću je godina kod nas. A tisuću godina kod nas kod njega je kao jedan jedini dan. Budite sigurni, Gospodin **ne** odgađa svoj dolazak. To nam je obećao. Neki misle da nas namjerno pušta dugo čekati – ili da možda uopće neće doći! Tako ne bismo smjeli misliti. On je naprotiv strpljiv prema svima. Jer ne želi da itko propadne. Zato nama Židovima, kao i narodima, da, svim ljudima, daje mnogo vremena da promijene mišljenje i obrate se.

Obećanje ostaje nepromijenjeno i bit će ispunjeno: **dan našega Gospodina** doći će! I to kao lopov u noći. Iznenada. Upravo onda kad to najmanje njih očekuje. Taj će dan biti silan i jedinstven. Buntovne nebeske sile bit će osuđene, a nebo nad zemljom proći će uz praskavu huku. Tako će zemlja i sve što su ljudi na njoj učinili i stvorili, slikovito rečeno, ležati otvoreno i biti predano ognju Božjega suda. Sve što nema trajnosti bit će uništeno. Oganj suda koji čisti rastopit će sve na zemlji. Samo će se pravednici u Kristu još naći na njoj. Samo će oni ostati zauvijek.

Anđeli koji su pali u grijeh, izopačeno zbivanje u Sodomi i Gomori, kao i zloća cijeloga naraštaja prije velikoga potopa –, predznaci su onoga što zacijelo dolazi i na nas.

Ima li sve to značenje i za naš današnji život? Svakako: živite tako da ono što činite i propuštate ima trajnost i **vječnu vrijednost**. Samo će to izdržati sud ognjem. Budite sveti i živite na Božju slavu! Čekajte čežnjivo Božji dan! Tko tako živi, čezne da taj Božji dan dođe što prije. Tada će sva nadzemaljska pobuna nebeskih sila biti uklonjena, a nebo će se zapaliti i u požaru rastopiti.

Nismo nesretni zbog toga suda ognjem koji proždire. Jer Bog će umjesto toga **novo nebo** i **novu zemlju** učiniti našim vječnim domom. Tako je to već najavio prorok Izaija. Stara će zemlja biti očišćena u sudu – i to od grješnika i grijeha i svih njegovih posljedica. Kao nekoć u potopu. Ali sada će se to dogoditi ognjem. Usporedivo s vrućim taljenjem zlata. Zemlja će biti očišćena, preobražena i nanovo stvorena. Bit će to mjesto gdje – za razliku od danas – savršena **pravednost** zauvijek ima svoj dom. Nova zemlja bit će sasvim drukčija od one koju sada poznajemo. Bit će potpuno slobodna. Od smrti, svake vrste prokletstva, nepravde, bolesti, rata, mržnje, gladi, siromaštva, straha i borbe za preživljavanje. A slobodna i od bezradosnosti, samoće, depresije i unutarnje praznine. Ali tu će novu zemlju nastavati samo oni koji traže i štuju Boga.

Upravo ta perspektiva, i ništa manje od toga, **cilj** je našega putovanja vjere. Zato neka vas potakne izazov da u dan Božjega obećanja stojite pred njim u

svjetlu besprijekorni i neokaljani. Tomu svetom Bogu idemo u susret u miru – bez ikakva straha. Trebamo biti nađeni kao pravednici. Prolazimo kroz sud koji pogađa ovaj svijet, da bismo ušli u novi svijet, u vječnu **kraljevsku vladavinu** Isusa Krista.

I kažem još jednom: činjenica da se Isusov ponovni dolazak naizgled odgađa znači spasenje za svijet. Jer on je strpljiv. Time ljudima još daje vremena i prostora za pokajanje i obraćenje.

Tako je to napisao i naš ljubljeni brat Pavao, pun mudrosti, u svojim pismima. Ona, doduše, katkad nisu sasvim jednostavna za razumijevanje. I to nažalost oni koji nisu čvrsti u vjeri ili su neuki izvrću i krivo razumiju. To, uostalom, čine i sa svim drugim spisima i time navlače na sebe propast.

A vi, moja ljubljena braćo i sestre, koji sve to po mom pismu već unaprijed znate, budite budni! Čuvajte se da vas protuvjetar i ponašanje tih bezakonika ne ponese sa sobom i da ne izgubite čvrstoću svoje vjere.

Vas naprotiv ohrabrujem: **rastite** u milosti! **Spoznajte** sve više preobilnu milost našega Boga. Svoj život stavite na Božju milost u Kristu. Napredujte u vjeri. Rastite prije svega u spoznaji našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista. Sjetite se tko je on i što je učinio za nas. Sjetite se i njegovih riječi i zapovijedi. Svjedočite o njemu. Ljubite ga. Častite ga. Klanjajte mu se i činite ono što je rekao.

Njemu slava! Komu drugomu? Već danas ga ljubimo i častimo. A kako tek u Božji dan, kad Isusova kraljevska vladavina konačno i zauvijek zasja, kad novo nebo i nova zemlja budu ispunjeni spoznajom i slavom Gospodinovom! Amen.

Judina poslanica

- Naša presveta vjera
- Zavodnici
- Zavođenje
- Božji sud
- Zaštita Božje ljubavi
- Kako se odnositi jedni prema drugima
- Naš cilj

Judina poslanica

Ovdje pišem ja, Juda, koji tijelom i životom pripadam Isusu Kristu i služim mu. Ja sam rođeni brat Jakovljev – i Gospodina Isusa. Pišem vama koje je Bog pozvao po evanđelju. Da ga slijedite. Vama koje naš Bog i Otac ljubi kao svoju vlastitu djecu. Sigurni ste u Bogu. Njegovo blago i njegovo vlasništvo. Čuva vas Krist, koji vas drži u svemu što se događa. Božje milosrđe, njegov mir i njegova ljubav bit će vam dani sve obilnije. Tako će vaš život biti ispunjen. I postat će vidljivo što vam je on darovao.

Tako sam se radovao da ću vam pisati o našem zajedničkom, velikom spasenju. Da vam pred oči stavim veliko Božje smilovanje. Ali i to koliko je bezizlazan bio naš položaj i naša izgubljenost. No zbog onoga što se dogodilo moram se usredotočiti na nešto još važnije. Upravo sam se osjetio prisiljenim opomenuti vas i pozvati da se borite za vjeru koja je jednom predana. Za vjeru koju su apostoli primili od našega Gospodina Isusa i prenijeli nama. Ta vjera, koja nam je darovala spasenje, u opasnosti je! Jer neki su se ljudi ušuljali u zajednicu vjernika. Lukavstvom i vještinom zavođenja. Božju milost uzimaju kao opravdanje da žive u razuzdanosti i grijehu. Kažu: Možemo činiti što hoćemo, Bog će uvijek oprostiti. Tako niječu našega jedinoga Gospodara i Gospodina, Isusa Krista. Njega trebamo slušati – a ne trčati za grješnim požudama. Ali njihov sud i kraj već su sada određeni. Tako je već najavljeno. Božju osudu nad onima koji takvo što čine poznajemo iz starih predaja.

Pa vi poznajete te priče iz hebrejske Biblije i iz židovskih predaja. Podsjećam vas samo na tri događaja koja dobro pristaju uz vašu današnju situaciju. Kao upozorenje na te beskrupulozne zavodnike.

Gospodin je na spektakularan način oslobodio Izrael, svoj narod, iz egipatskoga ropstva. Ipak je kaznio one iz naroda i dao da u pustinji propadnu svi koji nisu vjerovali.

Čak su i anđeli, Božji sinovi, bačeni u vječne okove, u tamu. Do velikoga dana suda. Zato što su napustili svoj poziv i svoj položaj anđela i u Noine dane se spojili s ljudskim ženama. Nevjerojatno: rodili su divove i namjerno unijeli kaos u svijet prije velikoga potopa.

Sodoma i Gomora i okolni gradovi bludničili su. Muškarci su išli za drugim tijelom, a ne za tijelom žena. Tražili su spolni odnos s nebeskim glasnicima koje je Bog poslao Lotu. Tako izvještava Post 19. Ti gradovi, na koje je

pao oganj suda, služe kao primjer da moraju podnositi vječnu kaznu u ognju. Zauvijek prepušteni sami sebi, izgubljeni i sami.

Božji sud ne izostaje: tjelesna smrt, kao kod Izraela u pustinji. Svezani u podzemlju, kao pali Božji sinovi. Vječni sud ognjem, kao kod Sodome i Gomore.

Sve te ili sasvim slične grijehe nalazite kod tih ljudi na koje vas upozoravam. Umišljaju da po viđenjima dobivaju potvrdu za ono što čine. Za svoje bludničenje. Za odbacivanje Božjega i Kristova autoriteta. I za svoje huljenje na mračne anđeoske sile, a da za to nemaju ni najmanje Božje snage i autoriteta.

Čak se ni Mihael, jedan od najmoćnijih anđela uopće, koji se s đavlom, moćnom i mračnom anđeoskom silom, Božjim protivnikom, prepirao oko Mojsijeva tijela, nije usudio izreći ni pogrdnu osudu nad njim i njegovim zlim namjerama. Iz poštovanja! Mihael je rekao samo: Gospodin neka te kazni!

Ti ljudi pogrđuju nešto o čemu nemaju pojma. Ne znaju s čim se tu hvataju u koštac. Ali u onome o čemu imaju pojma, što kao životinje nagonski razumiju i čine, u tome propadaju u svojoj životinjskoj nagonskosti. Nemaju nikakva moralnoga kompasa ni duhovnoga uvida.

Jao njima! Ti se zavodnici moraju bojati. Čine ono što je već činio ubojica i zavidnik Kajin. Religiozni su! Ali udaljuju se od Božje prisutnosti i odbacuju njegov autoritet.

Kao Bileam, čine stvari za novac. Iz pohlepe i lakomosti. Daju se podmititi i padaju u zabludu kao da bi mogli nešto postići u duhovnom svijetu.

Propast će u Božjem sudu kao buntovni Korah. Prisvajaju si ono što im ne pripada.

Sramota je što su ti ljudi prisutni na vašim zajedničkim objedima. Tove se i ponašaju kao da je sve u redu.

Kao oblaci su koji najavljuju kišu, ali je ne donose. Lažu. Vjetar ih goni amo-tamo. Bez oslonca.

Kao stabla su u kasnu jesen. Ali nemaju nikakva roda. Gola su, već dvaput mrtva. Iščupana s korijenom.

Divlji morski valovi. Njihova sramota pjeni se i prelijeva. Prazni hvalisavci.

Lutajuće zvijezde izbačene iz putanje koje ne daju nikakvu orijentaciju.

Kao otpali anđeli, idu u najcrnju tamu. Za sva vremena.

Znate, već je Henoh, Adamov potomak u sedmom naraštaju, o takvima izrekao Gospodinovu riječ: „Gospodin je došao, zajedno sa svojim svetim anđelima. U njihovoj sredini stoji. Da izvrši sud. Zbog njihovih bezbožnih djela. Zbog njihovih drskih i bezbožnih govora. Protiv njega, jedinoga Gospodina i Gospodara."

Uvijek gunđaju i nikada nisu zadovoljni svojom situacijom.

Traže samo svoje požude i ne pitaju za Božju volju.

Govore velike i ohole riječi o sebi.

Puze pred ljudima i ulaguju se kad mogu dobiti kakvu korist.

Kad susretnete te ljude, ili kad su se već ušuljali među vas, sjetite se riječi apostola našega Gospodina Isusa Krista. Ljubljeni od Boga, oni su već unaprijed rekli da na kraju vremena dolaze rugači. Oni koji bezbožno slijede svoje nagone. Cijeli se njihov život ruga Božjoj svetosti. Ti ljudi truju vaše zajednice i potpiruju razdore. To su ljudi zemaljskoga mišljenja u kojima ne prebiva Božji Duh. Ne poznaju pravi Božji život.

A vi, ljubljeni, imate našu presvetu vjeru kao temelj svoga zajedništva. Na njoj gradite crkvu i ne razarajte je kao ti lažni ljudi. Ta vjera, koju su nam navijestili Gospodin i njegovi apostoli, ne može se ničim zamijeniti. Zato se trebamo za nju boriti, kao što sam rekao na početku. Ne budite pasivni prema tim lažnim ljudima. Ustanite!

Nađite snagu za to u molitvi. Molite iz Duha Svetoga! Budite svjesni njegove prisutnosti i vodstva. Dopustite da vas on nosi iznutra i u srcu. On nas vodi u Božju prisutnost. Nikada ne molite samo kao pobožno ispunjavanje dužnosti, nego radosno dolazite pred Božje prijestolje. Uvijek iznova!

Ostanite u zaštiti Božje ljubavi, koja je nepromjenjivo velika. Ostanite u Isusovoj ljubavi i držite njegove zapovijedi. Sasvim drukčije od tih lažnih ljudi koji niječu Gospodara.

Nadajte se milosrđu Gospodina Isusa Krista koji dolazi. On će nas u svoj dan susresti i prenijeti nas spašene u vječni život.

Budite milosrdni prema onima koji sumnjaju u tu nadu. Stanite uz njih i ne sudite ih oštro i ne grdite ih.

Druge spašavajte kao iz ognja. One koji su vjeru gotovo napustili. Uložite sve, kao da nekoga spašavate iz kuće koja gori.

Nad drugima, koje su ti ljudi već zaveli i koji oponašaju njihov način života, smilujte se. Ali pazite da njihov način života šutke ne tolerirate. Mrzite te grijehe i razotkrivajte ih. Ali nikada ne mrzite te zavedene.

Ohrabrite se! Naš Bog Spasitelj može nas zaštititi da ne posrnemo u sumnju ili ne budemo zavedeni. Može nas čuvati dok ne stignemo na cilj. Sve će nas okupiti pred svojim licem. Nikakve mrlje neće biti na nama. Ne ispunja nas strah u njegovoj prisutnosti, nego nebeska radost i klicanje. Tada počinje slavlje. I nikada više ne prestaje.

Takav je naš Bog. Naš jedinstveni Spasitelj. Po Isusu Kristu, našem Gospodinu, Bog je postao naš Spasitelj.

Njemu pripada i dolikuje sva čast, veličanstvo, moć i vlast. Prije svih vremena i sada i zauvijek.

Amen.

Poslanica Hebrejima

- Isus – takav je Bog
- Isus, naš veliki apostol i veliki svećenik
- Molitva i klanjanje pred Božjim prijestoljem
- Život u svetištu
- Novi savez
- Svršeno je
- Zauvijek posvećeni i usavršeni!
- Veliki dan pomirenja ispunjen u Isusu Kristu
- Vjera
- Nepokolebljivo kraljevstvo

Poslanica Hebrejima

Pogledajte unatrag, vi Hebreji! U svoju povijest. Od samoga početka govorio je Jahve Bog. Često. Na različite i dojmljive načine. Objavljivao se po prorocima. Slao ih je. Oni su prenosili njegove riječi. Ali to je vrijeme konačno prošlo. Jer Bog Sin došao je i progovorio svijetu. Da, Bog je po Sinu govorio na način kao nikada prije. Bila je to posljednja proročka riječ, ali savršena – a time i mjerodavna riječ. Bila je to najveća poruka, koja nadilazi sve. Da, sam je **Sin** bio poruka. On je bio veliko spasenje za sve.

Taj je Sin određen za baštinika svega. Njemu će sve pripadati. Sve je stvoreno po Sinu. Za to ga je ovlastio Otac. Sve se to dogodilo onako kako je Jahve Bog htio. Jer Sin jest i ostaje, u onome što on po svojoj biti jest, *i* u svemu svom djelovanju, savršen odsjaj i zračenje Božje slave. Ona određuje bit, zemaljsku i tjelesnu stvarnost i prisutnost Isusovu. U Sinu, u Isusu, objavljuje se i pokazuje Božja slava. Vidljivo, iskustveno, opipljivo. Ono što se dosad o Bogu moglo spoznati samo djelomično, malo-pomalo, po prorocima, to sada u Isusu postaje savršeno jasno. Vječni Bog upravo je onaj koji je došao u Isusu. Kakvoga smo upoznali Isusa, takav je Bog bio i jest oduvijek. I takav će uvijek biti.

Sve što je Sin stvorio od njega živi. Kao na pupčanoj vrpci. Sve postoji samo po njemu – po njegovoj moćnoj riječi života i svemoći. Sve je u njegovoj ruci.

Sin, Isus, osobno se borio za prijeko potrebno očišćenje od naših grijeha. Za to je platio svojim životom. On je **omogućio nemoguće**. O tome ću još često govoriti. Jer je to tako važno. Zato je zauzeo najviše počasno mjesto. Ono je s desne strane Božjega veličanstva. Na njegovu vječnom prijestolju u visini.

Anđeli u poretku stvorenja stoje iznad ljudi. No sada je **čovjek** Isus postao veći i moćniji od njih. Dobio je izvrsnije ime. Kao čovjek. To ime stoji za njega samoga. Za Sina. Tim imenom nadvisuje sve anđele.

To ću dokazati sa sedam navoda iz svetih spisa. Dobio je od Boga izvrsniji rang i ime. Jer je li Bog ikada nekomu anđelu rekao ono što se kaže o Mesiji-kralju u 2. psalmu: „Ti si moj Sin, ja te danas rodih“? Nije! On, Sin, nije imao početka niti je bio stvoren, nego je na jedinstven način donesen na svijet. Kao neshvatljivo utjelovljenje i očovječenje Jahvino.

Ili, na primjer, u 2 Sam 7, gdje se o Davidovu potomku kaže: „Ja ću mu biti otac, a on će meni biti sin“? Obje se riječi u proročkoj širini i dubini

ispunjavaju samo u Isusu. Te su riječi bezvremeno istinite. Upućuju posebno na njegovo utjelovljenje. Ali i na njegovo uskrsnuće i uzvišenje za kralja svemira!

Bog će svojega jedinstvenog Sina Isusa s nebeskoga prijestolja ponovno uvesti u vidljivi svijet, na nastanjenu zemlju. Svi će ljudi to vidjeti. I svi će Božji anđeli pasti pred njim na koljena, pokloniti mu se i iskazati mu čast i klanjanje. Upravo je tako bilo već pri njegovu prvom dolasku – kad je Isus, Bog Sin, postao čovjek.

O anđelima Bog kaže u 104. psalmu: „Anđele svoje činim vjetrovima i šaljem ih. Oni su moji sluge, koje činim plamenovima ognja." A o svojem Sinu kaže nešto sasvim drugo. Jer on, Prvorođenac, nije stvoren i nikada nije imao početka. Riječima iz 45. psalma o Sinu Isusu se kaže: „Prijestolje je tvoje, Bože, čvrsto i iznad svega, bez početka i bez svršetka, od vijeka do vijeka. Žezlo, palica tvoje vladavine, jest pravednost. Tvoja je kraljevska vladavina pravedna." Jer Isus je u svom zemaljskom životu ljubio Božju pravednost iznad svega i mrzio bezakonje. Zato je Bog **njega** pomazao uljem radosti i klicanja. Pozvao je njega za kralja, nikoga drugoga. Ni jednoga anđela. On je Pomazanik, Mesija, Krist. A **mi** smo njegovi drugovi, ne anđeli!

O Sinu Bog govori riječima 102. psalma: „Ti si u početku stvorio svemir, on je djelo tvojih moćnih ruku. No on će propasti, a ti ćeš ostati. Sve stari i trune, kao iznošen plašt koji se smota i zamijeni. Svemir će biti preobražen i zamijenjen, da se ne raspadne. Postat će nov po Sinu. A ti, Sin, ti si isti, Nepromjenjivi, čije godine nikada ne prestaju i kojemu nikada ne treba obnova."

Je li Bog ikada nekomu anđelu izrekao riječi iz 110. psalma: „Sjedni uza me na prijestolje i budi siguran, dolazi dan kad ćeš svoje noge staviti na sve svoje neprijatelje, kao na podnožje"? On dobiva počasno mjesto. On će vladati. Ne anđeli.

Anđeli jesu i ostaju duhovna bića. Stvoreni da služe. Da, oni su tu da pomažu i stoje uz one koji čekaju puno spasenje. Pomažu onima koji su na teškom putu prema vječnoj kraljevskoj vladavini Sina. I prema vječnom Božjem počinku. Anđeli su već često služili vjernicima. Kao što su to činili i Isusu.

Poglavlje 2

Budući da smo na putu prema tom velikom cilju, moramo točno paziti na ono što smo čuli u evanđelju. Inače nećemo, kao brod, stići u luku. Promašit ćemo cilj. Doživjeti brodolom u vjeri.

Po anđelima nam je, Hebrejima, predan Mojsijev Zakon na gori Sinaju. Pred nebeskim vijećem anđela. I te su riječi bile jednoznačne: Tko ih vrši, živjet će. Tko ih ne vrši, umrijet će. Postoji pravedna odmazda za sve što činimo

– na temelju Zakona koji nam je predan po anđelima. Ali ako veliko spasenje, spasenje po **Sinu**, olako zanemarimo ili stavimo na kocku, štoviše prezremo, što onda? Kako onda još možemo izbjeći pravedni Božji sud? Kamo onda još možemo pobjeći?

To je spasenje došlo i počelo po našem Gospodinu Isusu. On je navješćivao evanđelje kraljevstva. Nakon svoje smrti i uskrsnuća povjerio je svojim učenicima da posvuda navješćuju dovršeno i veliko spasenje. Oni su i nama potvrdili radosnu vijest kraljevstva i spasenja, kojom je Isus započeo. Sam je Bog tu vijest do danas potvrdio nadnaravnim znakovima i čudesima. On to čini još uvijek. Čini to izlijevanjem Duha Svetoga, ali i neobičnim silnim djelima. Gdje god se ta riječ navješćivala i vjerovala, i gdje se navješćuje i vjeruje, djeluje snaga Božjega kraljevstva. Ti događaji ne dopuštaju drugi zaključak nego da ta vijest dolazi od samoga Boga. Na tu riječ **Sina** trebate paziti! On je bio posljednji, ali ujedno najveći prorok, jer on je Sin.

Bog je zemlju nekoć stavio pod vlast čovjeka – a ne anđela. Ni budući svijet nije povjerio anđelima niti im ga je darovao u baštinu. U 8. psalmu kaže se: „Što je čovjek da ga se spominješ, ili sin čovječji da se brineš za nj? Učinio si ga malo manjim od anđela – od elohima, od stvorenih sinova Božjih –, ali si ga slavom i časti okrunio; sve si mu podložio pod noge.“ Ako je Bog Sinu, Mesiji Isusu, sve povjerio i podložio, ne ostaje ništa što mu nije podložno. Dakle ni anđeli. Sve je sve. Jedinstveni, neusporedivi i pomazani čovjek Isus vladat će budućim svijetom s ljudima, s nama, svojim drugovima, koje je otkupio i pozvao. Čak i anđelima.

Doduše, još ne možemo vidjeti i doživjeti tu sveopću kraljevsku vladavinu Isusovu u njezinoj nezamislivoj veličini. Ali jednoga dana doći će i to. Kad dođe njegovo vrijeme. Ali ono što već sada spoznajemo u vjeri i očima srca jest ovo: Isus, koji je za vrijeme svoga zemaljskog života kao čovjek bio niži od anđela. Koji je za sve pretrpio smrt i okusio svu gorčinu nasilnoga umiranja. Za sve nas. Da tako Božja milost bude na korist cijelomu stvorenju. I zato, jer je učinio nemoguće, dao se razapeti i umro, sada je odjeven Božjom slavom i čašću, da, okrunjen slavnim vijencem pobjede.

Posve je i u skladu s Božjom voljom – po kojemu je i za kojega je sve stvoreno – da njega, Mesiju Isusa, po njegovim patnjama na zemlji učini savršenim. Savršenim za njegovu zadaću i službu velikoga svećenika, o kojoj ću još opširno govoriti. On, Isus, začetnik je, predvodnik, štoviše kapetan našega spasenja. Kao takav on nas, mnoge sinove i kćeri, nezaustavljivo i pobjednički vodi k nebeskoj slavi, koja nam je prije bila zatvorena.

Krist nas je posvetio i izveo k Bogu. Sve dolazi od Boga, koji je svoga Sina kao čovjeka rodio na zemlji. Kao i nas, svoje sinove i kćeri. Zato se Mesija **kao**

čovjek pred anđelima, koji su u poretku iznad ljudi, ne stidi nas **ljude** nazivati svojom braćom i sestrama. U nebeskom vijeću anđela, elohima, on otvoreno priznaje, kao što kaže 22. psalam: „Navijestit ću tvoje slavno ime, Bože, svojoj braći i sestrama; usred nebeskoga vijeća anđela zapjevat ću ti hvalu." A na drugom mjestu kaže se: „Svoje ću pouzdanje staviti u njega, u Boga koji je htio imati tu novu obitelj." Na križu su mu se rugali da se samo pouzda u Boga, pa da bude spašen: pouzdao se u svoga Boga, ali ipak je umro. Ali ovo je čudesan ishod, kao što kaže Iz 8: „Evo, ja i djeca koju mi je Bog dao za braću i sestre." Mesija nas sve, svoju veliku, štoviše nebrojenu ljudsku obitelj, predstavlja nebeskom vijeću i naviješta i slavi da se zauvijek povezao s nama.

Kako je do toga moglo doći? Kako je to bilo moguće? On, Isus iz Nazareta, postao je posve i potpuno čovjek. Naše ljudsko i smrtno postojanje potpuno je prisvojio, tako da je bio ono što smo mi. Osim grijeha.

Mi ljudi bili smo dan za danom podvrgnuti smrti i strahu od smrti. Ali on je došao da pobijedi đavla, koji ima vlast smrti. Došao je da slomi vlast smrti i straha. Zbog grijeha i prijestupa stojimo pod smrtnom presudom Zakona. A đavao, tužitelj, inzistira na toj presudi. Ali Krist nas je oslobodio svojom vlastitom žrtvenom smrću, platio je otkupninu za naše grijehe svojom vlastitom smrću. Tako je mogao osloboditi sve koji su cijeli svoj život bili u tjeskobi savjesti i strahu od smrti pod Zakonom, koji nikada ne mogu ispuniti. Sada je vlast smrti slomljena i nedjelotvorna za sve koji slijede predvodnika našega spasenja, Isusa Krista. Naš kapetan spasenja pobijedio je đavla i oduzeo mu njegovu moć i njegovo oružje: u njemu je sloboda od grijeha i smrti!

Nije mu bilo stalo do spasenja anđela. On, naime, nije anđeo, nego je postao čovjek. On se brine za sjeme, za Abrahamove potomke, vi Hebreji. Radi se o vama i o svima koji vjeruju. Jer u Abrahamu je blagoslov bio obećan i narodima. I svi koji vjeruju Abrahamova su djeca.

Zato kažem još jednom da je Isus u svemu – osim, naravno, u grijehu – morao postati jednak svojoj braći i sestrama. Samo je tako mogao postati milosrdan, suosjećajan i vjeran veliki svećenik za nas pred Bogom. Što je učinio za nas? Uklonio je naše grijehe. Odstranio ih i učinio im kraj. Tako se – kao slika koja upućuje na Isusa – događalo u Hramu u Jeruzalemu za izraelski narod. Ali on je ispunjenje. On je pribavio oproštenje naših grijeha. Savršeno, jednom zauvijek.

On nije samo postao **veliki svećenik** za problem naših grijeha. Ne, on to ostaje dok ne stignemo na cilj. Pomaže nam na putu vjere. Zauzima se za nas kod Boga. Moli za nas. Jer mi smo slabi, okruženi napastima i progonima koji nas žele odvesti s puta. Te je patnje, progone i nevolje on sam doživio i

podnio. Intenzivnije nego što ćemo ih mi ikada doživjeti. To ga je, kao što sam već rekao, osposobilo za tu velikosvećeničku službu, da može suosjećati, pomagati i stajati uz nas. Da nije postao čovjek, da nije doživio i podnio ono što se dogodilo, nikada ne bi mogao postati takav veliki svećenik.

Poglavlje 3

Zato, vi sveti, vi otkupljena braćo i sestre u vjeri, gledajte vjerom na Isusa. Usredotočite se na njega. On je naš veliki svećenik i Božji apostol. Kao veliki svećenik on je za nas kod Boga. Kao apostol on je za Boga kod nas. Vi ste svi partneri i dionici Božjega poziva po evanđelju. Božji je poziv došao k vama s neba. I onamo vas on poziva – u svoje nebesko svetište.

Isus je bio i jest vjeran onomu koji ga je postavio za tu službu i zadaću – kao i Mojsije u svoj kući Izraelovoj, starom Božjem narodu. Ali Isus ima veću čast od Mojsija. Isto tako graditelj kuće ima veću čast od kuće koju je sagradio. Svaku kuću, naravno, netko gradi; a onaj koji je sve sagradio jest sam Bog. Isus je Bog koji je sve stvorio, pa tako i Mojsija i njegovu kuću.

Mojsije je bio vjeran u svojoj službi u toj kući. To je bila slika i svjedočanstvo onoga što vam je navješteno. To je Krist, Sin. On stoji **nad** tom kućom. Ne kao Mojsije. On je bio samo sluga **u** toj kući. Kuća koju je Krist stvorio i koja mu pripada, to smo mi: njegova obitelj, Božje kćeri i sinovi!

Ali pazite! To ste samo ako radosno pouzdanje i nadu, kojima se možemo tako ponositi, **čvrsto držite** – i ujedno ostanete postojani do kraja svoga života ili do slavnoga dolaska Mesije.

Duh Sveti govori u 95. psalmu: „Danas, kad se oglasi glas Božji, dobro slušajte i činite što on kaže. Umjesto da otvrdnete svoje srce. Tako je, naime, bilo u ogorčenju, u danima kušnje, u pustinji. Tada su me vaši oci kušali, izazivajući me i provjeravajući me u sumnji, premda su 40 godina gledali moju vjernost i skrb. Zato sam se gnjevio na taj naraštaj. Rekao sam: Uvijek lutaju u svom srcu. Moje dobre putove jednostavno nikada nisu spoznali, a nisu ni htjeli. Tada sam se u svom svetom gnjevu zakleo: ovaj naraštaj, koji je izašao iz Egipta – osim Jošue i Kaleba – neće ući u moj počinak, u obećanu zemlju kanaansku.“

Upravo zato pazite na sebe da nitko nema tako zlo srce. Srce puno nevjere, spremno na otpad od živoga Boga i od Mesije. Toga Boga i njegovu dobrotu upoznali ste i iskusili po Mesiji Isusu. Zato ohrabrujte jedni druge svaki dan u ovom kritičnom vremenu punom kušnji. Činite to ustrajno, da nitko od vas ne bude zaslijepljen prijevarom grijeha, zaveden u nevjeru i da ne otvrdne. Prijevara je vjerovati da se nalazi počinak kad se napusti vjera. Sjetite se: pa mi smo zauvijek postali drugovi, kao prava braća i sestre Mesije Isusa. Može

li biti više od toga? Ne isplati li se onda odlučno ići dalje u vjeri? Sve doživljavamo kao istinito i stvarno samo ako svoje pouzdanje u vjeri, koje smo imali na početku, postojano čvrsto držimo do kraja. I ne napustimo vjeru. Nema prečaca na putovanju prema Božjem počinku.

Božja je opomena: „Danas, da, uvijek kad čujete moj glas, ne otvrdnite svoga srca, kao nekoć u ogorčenju." Tko je to bio koji je onda otvrdnuo svoje srce i izazivao Boga? Nisu li to bili svi koji su za Mojsijem izašli iz Egipta? Na koga se Bog gnjevio? 40 godina? Nisu li to bili svi koji su sagriješili i čija su tjelesa ostala ležati u pustinji? Kojim se Izraelcima zakleo da neće ući u njegov počinak? Upravo onima koji su bili neposlušni i otvrdnuli svoje srce protiv njega. Jasno vidimo da zbog svoje nevjere nisu mogli ući u obećanu zemlju.

Poglavlje 4

Vi Hebreji, i svi slušatelji i čitatelji moga pisma: budimo ozbiljno zabrinuti da Božji počinak, koji nam je obećao, doista i postignemo! Ne smijete na putu onamo nazadovati. I prije svega: na kraju ne smijete promašiti cilj. Nama je navještena radosna vijest o budućem Božjem počinku. Kao i onima nekoć po uhodama o bogatoj zemlji kanaanskoj. Ali njima vijest o krasoti Kanaana nije ništa koristila. Jer nisu povjerovali. Mi, svi koji vjerujemo vijesti o Mesiji, ući ćemo u nebeski počinak. Ali nekoć je bilo sasvim drukčije. Nisu ušli u počinak koji im je Bog obećao. Jer su uvijek iznova otvrdnjivali svoja srca i nisu se pouzdali u Boga.

Od početka Bog pokazuje da postoji još jedan počinak. Iako su djela njegova stvaranja već na početku bila dovršena. Zato su trebali vjerovati. Mojsije je rekao: „I Bog je sedmoga dana počinuo od svih svojih djela." A ovdje se kaže: „Oni, naraštaj koji je izašao iz Egipta, sigurno neće ući u moj počinak." A nama je obećano da ćemo ući u počinak, ako se pouzdamo. Oni slušatelji radosne vijesti nekoć nisu, međutim, došli do počinka zbog svoje neposlušnosti. Ali Bog je sada ponovno, dugo vremena nakon izlaska iz Egipta, odredio novi dan milosti – novo „danas". Po Davidu on u 95. psalmu obećava, kao što je već prije navedeno: „Danas, ako čujete njegov glas, ne otvrdnite svojih srdaca." Jer da je Jošua, Mojsijev nasljednik i predvodnik Izraela, onaj naraštaj uveo u posljednji počinak, on sada više ne bi govorio o drugom počinku. Dakle, sada još uvijek postoji budući subotnji počinak za Božji narod. Ni sedmi dan stvaranja, subota, ni zemlja kanaanska nisu donijeli konačni Božji počinak. Tek po Mesiji Isusu, koji ponovno dolazi, po njegovoj žrtvi i po njegovoj vladavini, konačni i vječni Božji subotnji počinak postaje stvarnost. Jer tko je jednom ušao u taj subotnji počinak, u taj Božji mir, taj je, tako – kao

sam Bog, došao do počinka od svojih djela. Onako kako se to moglo vidjeti na početku.

Uložimo dakle s pouzdanjem sve da uđemo u njegov počinak. Nitko od nas ne smije, kao oni nekoć, pasti na putu onamo. Ne radi se o grijesima koje, nažalost, činimo svaki dan. Radi se o tome da vjerujete u Krista, Mesiju, i da ga se čvrsto držite. Ne puštajte ga. On vas čvrsto drži!

Bog provjerava nas, svakoga pojedinačno, imamo li pravu vjeru. Provjerava nas svojom napisanom riječju. Ta je riječ živa i zato djelotvorna. Ona nam govori kao da Bog izravno, osobno govori nama. Pri tome je njegova riječ oštra, štoviše oštrija od dvosjekle oštrice mača. Jer prodire u naš najdublji duševni život. Ona prosuđuje i razotkriva naš najdublji svijet misli i nakane. Taj mač, slikovito rečeno, uspijeva odijeliti dušu i duh, jednako kao kosti i koštanu srž. Tako sami sebe možemo mnogo bolje razumjeti i procijeniti. Ali i prepoznati opasnosti i snagom te riječi razoriti ih – ili ih jednostavno izbjeći.

U velikom stvorenju nema ničega što Stvoritelj ne vidi. Nijedno stvorenje, nijedan jedini čovjek, ne može se sakriti pred Bogom ili pobjeći. Svi su kao goli pred njim. Ne možemo ga zavarati. On sve vidi. Njemu smo kao stvorenja odgovorni i jednoga dana dužni položiti račun.

Takva je Božja bit i stvarnost. I iako bismo se zato sada mogli jako bojati, smijemo pouzdano i hrabro ići dalje. Jer imamo – kao Izrael – velikoga svećenika. Ali ne na stari način. Naš je veliki svećenik prošao kroz nebesa. Da, sve do Božjega nebeskog prijestolja! U nebesko i vječno svetište. On je izvršio pomirenje za sve naše grijehe. Upravo zato čvrsto držimo svoje priznanje Isusa! Naš veliki svećenik može razumjeti naše slabosti, naše strahove i brige, naš umor i iscrpljenost, ali i sumnje i malodušnost. On trpi i suosjeća s nama. On to može kao nitko drugi. Jer je u svemu, cijeli svoj život kao čovjek, bio iskušavan kao mi. Sve do smrti na križu. Bio je napastovan i stavljen na kušnju. Bio je u napasti da odbije križ i strašne boli i krene lakim putem bez križa. Ali je izdržao. Drukčije od nas. Jer nikada nije popustio grijehu ni nevjeri. Ostao je bez grijeha i nije sagriješio!

Pristupimo zato hrabro i s pouzdanjem pred Boga. Svejedno gdje se nalazimo. Jer Sin Božji, koji nas naziva svojom braćom i sestrama, uvijek je *za nas* kod Božjega prijestolja. On nas poziva da slobodno dođemo k **prijestolju milosti**. Raširimo pred tim nebeskim prijestoljem sve brige, strahove, bojazni i sumnje. Zahvaljujmo. Klanjajmo se. Provodimo ondje, kod prijestolja milosti – u vjeri i u Duhu Svetom – vrijeme. Smirimo se – i nađimo njegov mir. Slušajmo njega.

Njegovo prijestolje za nas *nije* mjesto optužbe. Nego milosti. Ondje smo dobrodošli. Ondje nas čekaju. Odande primamo milosrđe i milost. I to

upravo onda kad su nam potrebni. Bog će uvijek odgovoriti na naše molbe i vapaje. Onako kako je dobro za nas. Ali u svoje vrijeme. U pravo vrijeme! Nikada prekasno! Naša pomoć dolazi od Boga, koji je stvorio nebo i zemlju.

Poglavlje 5

Veliki svećenik bira se između ljudi da se pred Bogom zauzima za ljude. On za njih prinosi darove i klane žrtve na žrtvenik. Za grijehe izraelskoga naroda. On sam ima obzira i razumije neuke i zabludjele, to jest one koji su sagriješili. Jer i on je sam slab čovjek. Netko tko griješi kao i svi drugi. To znači: mora prinositi žrtve i za sebe samoga.

S **Isusom** je sasvim drukčije: njega nisu ljudi odredili za velikoga svećenika. Bog ga je na to pozvao. Kao Arona na početku. O Kristu se u 2. psalmu kaže: „Ti si moj Sin, ja te danas rodih." U 110. psalmu Bog o njemu kaže: „Ti si svećenik dovijeka. Ne kao Aron, nego kao Melkisedek."

Kakav je bio njegov zemaljski život? Što ga je osposobilo za velikoga svećenika? Što je imao, a Aron nije imao? Njegov je život bio ispunjen molitvom. Molbama i vapajima onomu Jedinomu koji ga je mogao spasiti od smrti. Isus je svome Bogu vapio čak s krikom i plačem. Tako ga je duboko i teško pogodila patnja. Bio je uslišan. Jer se pouzdao samo u Boga i samo njega slušao. I njega se bojao i poštovao ga više od svega. I to iako je bio vječni Sin, da, Bog – jednak Ocu. Prije nego što je postao čovjek, nije poznavao tu poslušnost. To je za njega bilo novo. Kao čovjek naučio je poslušnost. Bio je poslušan usprkos svim patnjama, otporima i proturječjima. Ti izazovi nisu bili uzaludni. Jer sada je na cilju. Usavršen na Božjem prijestolju. Iz toga svetog života i umiranja nastalo je nešto jedinstveno. Njegovo je poslanje dovršeno. Za njegove protivnike bio je povod za razapinjanje. Za nas je on povod i temelj vječnoga spasenja. Na taj je način pribavio konačno, vječno i sveobuhvatno spasenje. Za **sve** koji ga slijede i slušaju.

Upravo takvoga je svećenika Bog tražio! Isus je sada svećenik na način Melkisedekov. Što to znači, o tome ću još govoriti. Kad je uzašao na nebo, u nebesko svetište, Bog ga je svečano primio i počastio. Bog ga je pozdravio riječima: „Ti si veliki svećenik kao Melkisedek". Tako je Bog svima dao do znanja da sada napokon ima toga svećenika kojega je oduvijek htio imati. A s tim svećenikom napokon i vječno spasenje koje je on pribavio!

O tome bi se moglo još mnogo reći. Ali to i nije baš sasvim jednostavno objasniti. Jer vi ste, nažalost, postali tromi i nagluhi. I to iako Mesiju već dugo poznajete. *Vi* biste mogli i trebali odavno biti učitelji. Ali potrebno vam je da opet učite abecedu Božjih riječi. I to od samih temelja, kao da to čujete prvi put. Treba vam davati mlijeko, kao malim bebama, umjesto prave hrane.

Svatko tko – slikovito rečeno – još dobiva mlijeko, neiskusan je. On zapravo ne poznaje riječ o Božjoj pravednosti, koja se daruje jedino po Kristu. Niti je može razumljivo prenijeti dalje. On je kao malo nedoraslo dijete.

Pravi obroci su za odrasle u vjeri, za duhovno zrele. Oni su na to navikli i zato su vješti razlikovati dobro i zlo, krivo i ispravno. Znaju kako i zašto se i u progonu i odbacivanju čvrsto drže Isusa Krista i njegova evanđelja.

Poglavlje 6

Ipak sada neću opet početi ispočetka – kao kod tablice množenja. To biste sada očekivali. Ne. Moramo napredovati i odrasti. Spominjem samo neke stvari koje su ispravne i važne. Bile su vam poznate već prije nego što ste upoznali Mesiju. Ali po Mesiji ste primili još mnogo više. **Prihvatite** svo bogatstvo onoga koji je uzašao na nebo i sjedi na Božjem prijestolju. On je sve dovršio i ujedno nas preobilno obdario. Ne skrivajte se dakle pred svojim sunarodnjacima iza tih starih i poznatih stvari u koje i oni vjeruju. Samo da ne naiđete na proturječje.

Određene početne nauke moramo sada i ostaviti za sobom, a ne opet počinjati ispočetka: pokajanjem od mrtvih i beskorisnih djela i obreda koji ne mogu spasiti; vjerom u Boga; naukom o pranjima ili polaganjem ruku; ili naukom o uskrsnuću mrtvih i o vječnom sudu. Ako Bog dade vremena i prilike, o tome ćemo opet govoriti. A sada se radi o tome da spoznamo i čvrsto držimo veličinu našega nebeskog velikog svećenika i ono što je dovršio i što čini za nas.

Nažalost, ima takvih koji opet otpadaju od vjere u Mesiju i vraćaju se u židovstvo. I to iako su jednom bili prosvijetljeni, spoznali Mesiju, konkretno doživjeli, da, okusili nebeski dar Duha Svetoga. Iako su čuli Božju riječ i razumjeli je. Mogli su čak vidjeti i proživjeti čudesna djela Božjega budućeg novog svijeta. Ipak su otpali od Krista. To je kao da su – kao nekoć – Mesiju za sebe još jednom razapeli. I to dali do znanja svojim sunarodnjacima koji odbacuju Isusa. Za takve ljude, koji napuštaju vjeru i vraćaju se u život pod Zakonom i mrtvim djelima, upravo je nemoguće ponovno naći Kristovu slobodu i milost.

Slika koja dobro prikazuje život vjere, ali i otpad od Krista: oranica često prima kišu i Božji blagoslov i zbog sunca i kiše donosi korisno i jestivo povrće. Ali ista oranica može usprkos kiši dati da raste samo trnje i čičak. Nikomu to ne treba. Mogu čak i ozlijediti. Trnje i čičak dakle nisu dobar znak. Prije neka vrsta prokletstva. Na kraju se onda sve spali. Tko otpadne od Krista, sliči, tako reći, toj zemlji. Usprkos blagoslovu koji je iskusio, usprkos dobrom plodu koji je možda nekoć donio, sada donosi samo korov.

Braćo i sestre u vjeri, ljubljeni od Boga: sada svjesno govorim tako nedvosmisleno i oštro. Ali kod vas vidimo dobre plodove. Vama pripada Gospodinovo spasenje. Kako bi Bog mogao biti nepravedan i zaboraviti što ste učinili za njega i za svete? Njegovo ime, Mesiju, vi ljubite. To se može vidjeti po vašim djelima, po vašoj službi njemu i svetima. Želim da svatko od vas uloži takvu marljivost. Po tome se prepoznaje sigurnost vjere i čvrsto držanje nade do kraja. Tako nećete postati tromi. Budite dakle nasljedovatelji onih koji vjerom i ustrajnošću baštine Božje obećanje.

Tako je bilo i s Abrahamom. Bog mu je darovao obećanje i zakleo se samim sobom: „Zaista, obilno ću te blagosloviti i silno ću te umnožiti." I budući da je Abraham ustrajao, primio je obećanje – iako je sve govorilo protiv toga i tako je dugo trajalo dok se nije ispunilo. Ljudi se zaklinju nekim većim, Bog samim sobom. Zakletva ili prisega kraj je svakoga proturječja.

Tako je Bog baštinicima obećanja – a to ste vi – zakletvom samim sobom dokazao i zajamčio nepromjenjivost svoje odluke. Tako po dvjema nepokolebljivim stvarima – naime po njegovoj zakletvi i obećanju – imamo snažnu utjehu da ćemo stići na cilj. Bog ne može lagati. Potražili smo utočište kod njega, našega Mesije. On nam je darovao novu nadu. Ona usmjerava našu vjeru na ono što je pred nama i što će se sigurno ispuniti. Ta nada nije pusti san, nije iluzija. Ona nam je kao sigurno i čvrsto sidro. Naše je najdublje biće povezano s nebom. **Sidro nade** nije usidreno u nama, nego u najdubljem nebeskom svetištu. Kod Božjega prijestolja. Jer onamo je Isus ušao za nas. Kao naš preteča. Onamo ćemo ga jednoga dana slijediti. To je naše obećanje. To je naša nada. Tako se zakleo. Da, postao je naš veliki svećenik na način Melkisedekov.

Poglavlje 7

Tko je dakle taj **Melkisedek**? Bio je kralj Jeruzalema. U Abrahamovo vrijeme. Bio je i svećenik Boga Svevišnjega. Bio je kralj-svećenik. On je izašao u susret Abrahamu i blagoslovio ga kad se vraćao s pobjede nad kraljevima koji su oteli njegova nećaka Lota. Tako je to opisano u Post 14.

Abraham mu je dao desetinu od ratnoga plijena. Melkisedek u prijevodu znači „kralj pravednosti". Grad Salem znači i mir. Dakle on je kralj pravednosti i mira. Ne poznajemo mu ni oca ni majke. Ni rodoslovlja koje bi mu davalo pravo na svećeništvo. Njega uspoređujemo sa Sinom Božjim. On je veličanstvena slika koja upućuje na Mesiju. O Melkisedeku ne poznajemo ni početka ni kraja njegova života. Tako je i sa Sinom Božjim, Mesijom. Kao Melkisedek, on je svećenik zauvijek.

Kako je velik morao biti taj kralj, kojemu je Abraham, naš praotac, darovao čak 10 posto ratnoga plijena. I Levijevi sinovi, svećenici, po Zakonu imaju pravo i dužnost uzimati 10 posto za svoje uzdržavanje od svoje braće, svojih sunarodnjaka. I to iako oni, baš kao i oni sami, potječu od Abrahama i zato su svi na istoj razini. Melkisedek nije ni u rodu s Abrahamom, a od njega je dobio 10 posto. Zatim je blagoslovio Abrahama, koji je – kao što sam već rekao – primio obećanje. Na što pritom moramo paziti: uvijek manjega blagoslivlja veći! Dakle Abraham je iskazao čast Melkisedeku!

Leviti, dakle ljudi koji su smrtni, primaju 10 posto. Utoliko je čak i Levi – koji je primatelj desetine – dao desetinu Melkisedeku. Jer Levi je to učinio posredno po svom praocu, kad je on susreo Melkisedeka, iako se još nije bio rodio.

Zašto je onda potreban još jedan drugi svećenik, takav kao Melkisedek? Kad bi ipak oproštenje grijeha, savršenstvo i slobodan pristup u svetište za sve trebali biti zajamčeni levitskim svećeništvom! Na temelju Mojsijeva Zakona. Ako Bog mijenja svećeništvo, ne mora li se onda promijeniti i taj Zakon?

Upravo to kažemo s obzirom na Isusa, koji ne potječe iz Levijeva plemena. On potječe iz Judina plemena. O njemu Mojsije nije rekao ništa što bi imalo ikakve veze sa svećeničkom službom. Sve postaje još jasnije kad se sada doista postavlja svećenik kao Melkisedek. Levitski svećenik poziva se prema zakonu ljudskih propisa o podrijetlu. Isus pak snagom neuništivoga života! Za Krista, Sina, Bog na jedinstven način svjedoči: ti – nitko drugi – svećenik si po redu Melkisedekovu.

Tako se odgovarajuća Mojsijeva zapovijed o svećeništvu proglašava nevaljanom zbog svoje slabosti i beskorisnosti. Zakon nije doveo do savršenstva. Naprotiv, sada se – po tom novom svećeniku – uvodi bolja nada. Po toj se nadi sada svi približavamo Bogu.

Njegovo postavljenje za svećenika dogodilo se Božjom zakletvom. Kod onih iz Levijeva plemena nije. Kod Isusa čujemo Boga kako kaže: „Gospodin se zakleo i nikada mu neće biti žao. Ti si svećenik za sva vremena na način Melkisedekov.“ U tom položaju i toj zadaći Isus je postao i jamac, štoviše jamstvo i sigurnost boljega saveza. O tome ću odmah opširno govoriti.

U levitskom svećeništvu jedan je svećenik slijedio drugoga, jer su svi jednom umrli. Ali on ostaje zauvijek. Njegovo se svećeništvo ne mijenja. Niti se više može prenijeti na ikoga drugoga. Budući da njegova svećenička služba nikada nije prekinuta niti prestaje, on može sve potpuno spasiti i dovesti do cilja. Sve koji se po njemu približavaju Bogu u molitvi i klanjanju. On živi zauvijek da se kod Božjega prijestolja zauzima za njih i moli za njih.

Upravo takav nam je veliki svećenik bio potreban. Netko tko nas može primjereno zastupati. Tko je tako svet, tako nedužan i tako neokaljan kao on. Tko je odvojen od grješnika i sada postao viši od nebesa. I sjedi na Božjem prijestolju. Netko komu nije potrebno, kao svima prijašnjima, najprije prinositi žrtvu za svoje vlastite grijehe, a onda za grijehe naroda. Ne, nije prinio žrtvu za sebe. Za narod je jednom zauvijek na križu žrtvovao sebe samoga.

Mojsijev Zakon postavlja za velike svećenike ljude koji imaju slabosti. Takve koji griješe. I umiru! Riječ Božje zakletve, koja je došla tek nakon davanja Zakona, postavlja **Sina**. On je za tu službu postao savršen. Svojim životom, svojim umiranjem i krunidbom u slavi. Za svu vječnost.

Poglavlje 8

Glavno u onome što govorimo jest ovo: imamo velikoga svećenika koji je sjeo u nebesku prijestolnu dvoranu. S desne strane Božjega veličanstva. On je služitelj pravoga svetišta. Ne onoga što su nekoć ljudi podigli, nego onoga što je sam Gospodin stvorio.

Svaki je veliki svećenik postavljen da prinosi darove i klane žrtve. Njih mora i imati da bi vršio svoju službu. Da je Krist na zemlji, uopće ne bi mogao biti svećenik, jer levitski svećenici već prinose darove po Zakonu. Ta levitska služba i njihovo šatorsko svetište prikazuju nebeske stvarnosti. Cijelo zemaljsko bogoslužje i svetište sjena je nebeskih stvari. Kad je Mojsije podizao taj šator, Božja mu je uputa bila: „Pazi da sve napraviš onako kako sam ti pokazao na gori“.

Kako je samo izvanredna služba našega velikog svećenika! On je k tomu postao i posrednik novoga saveza. On je za nas uspostavljen na temelju mnogo boljih obećanja. Da je prvi savez Zakona bio besprijekoran, nikada se ne bi tražio drugi. Jer tada, u Jr 31, Gospodin je, koreći svoj narod, rekao: „Evo, doći će dani kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim uspostaviti **novi savez**. On će biti drukčiji od saveza koji sam sklopio s vašim očevima onoga dana kad sam vas uzeo za ruku i izveo iz Egipta. Niste živjeli u mom savezu. Tada se više nisam brinuo za vas.“

Ali ovo je novi savez koji ću domu Izraelovu nanovo uspostaviti nakon tih mračnih dana kršenja saveza: svoj ću savršeni zakon usaditi u njihovo mišljenje. Da, upisat ću ga u njihovo srce. Opet ću biti njihov Bog, kojega poznaju. Oni će biti moj narod. Tada više neće morati poučavati svoga bližnjega: Spoznaj Gospodina, našega Boga! Jer tada će me svi, najmanji i najveći, doista poznavati. Bit ću im milostiv usprkos njihovim prijestupima. Njihovih se grijeha nikada više neću sjećati.

Budući da govori o *novom* savezu, prvi je učinio starim. Što zastarijeva, stari. Uskoro zauvijek nestaje.

Poglavlje 9

Prvi savez imao je točne propise za bogoslužje u zemaljskom svetištu. To je šatorsko svetište izgledalo ovako: u prvom dijelu nalazili su se sedmokraki svijećnjak i stol s kruhovima prinošenja. To je bila Svetinja. Drugi šator, odnosno drugi dio iza druge zavjese, naziva se Svetinja nad svetinjama. Neposredno ispred nje nalazio se zlatni kadioni žrtvenik. A u Svetinji nad svetinjama nalazio se kovčeg saveza. Sanduk od drveta, sav obložen zlatom. U njemu je bio zlatni vrč s manom iz pustinje. I Aronov štap, koji je bio propupao. Napokon ploče Zakona prvoga saveza. Na sanduku su bili kerubini slave, dva anđela od zlata, koji gledaju dolje na pomirilište. Svi su vam ti detalji poznati. Zato ih ne moram dalje opisivati.

Budući da je šatorsko svetište tako uređeno i podijeljeno, svećenik svaki dan ulazi u prvi dio da vrši svoju službu. U drugi dio ulazi samo veliki svećenik. Samo jedanput u godini. Ulazi s krvlju žrtve. Nju prinosi za sebe samoga i za grijehe naroda. Time Duh Sveti pokazuje da put u Svetinju nad svetinjama nije otvoren, a ni poznat, dok prvi dio ne omogućuje izravan pristup. Tako je vrijeme u kojem se vrši sva ta služba s obzirom na spasenje i oproštenje beskorisno. Jer svi darovi i žrtve ne mogu rasteretiti savjest, a kamoli učiniti savršenima one koji prinose žrtve. Jer jela, pića i pranja izvanjske su stvari koje srce ne mogu učiniti savršenim, očistiti ili promijeniti. Ali sada je došlo vrijeme kad se može imati savršena, očišćena, da, oslobođena savjest.

Jer došao je Mesija. Veliki svećenik savršenih stvari. Čija služba donosi savršenstvo. Tako je bilo proročeno. Došao je za veće, da, savršeno svetište. Nije sagrađeno rukama. Uopće nije od ovoga svijeta. Nema više ni veze s krvlju jaraca i teladi. Jer ovdje djeluje Kristova krv. Nakon što je njegova vlastita krv potekla na križu i pribavila vječno otkupljenje, ušao je u nebesko svetište time što je uzet na nebo. Ušao je u snazi i trajnoj valjanosti svoje vlastite prolivene krvi. Njegova krv nadmašuje krv životinja. Ona vrijedi beskrajno više.

I on ne izlazi opet iz svetišta kao veliki svećenik u zemaljskom svetištu. Niti mora opet izaći. Jer on je za nas pribavio vječno i savršeno otkupljenje. Nema se što ponavljati.

Ako krv jaraca i bikova i pepeo junice, kojim se s vodom škropilo one koji su dotaknuli mrtvaca, izvanjski posvećuje – koliko će više Kristova krv donijeti pravo posvećenje. Jer on se snagom i vodstvom vječnoga Božjeg Duha dragovoljno predao Bogu, žrtvovao na križu. I to bez ikakve mane ili ičega prijekornoga. Njegova krv ne čisti i ne posvećuje izvanjski kao krv

životinjskih žrtava. Ne. Ona čisti vašu savjest! I to od mrtvih i beskorisnih djela Zakona, za koja znate da vas neće spasiti. S oslobođenom i očišćenom savješću napokon možete služiti živomu Bogu.

On je postao posrednik novoga, drugoga saveza s Bogom. Jer je umro i žrtvovao se za naše otkupljenje od prijestupa pod prvim savezom. Po njemu, našem posredniku, svi koji su prihvatili poziv evanđelja mogu primiti obećanu i vječnu baštinu. Sklapanje saveza stupa na snagu tek kad nastupi smrt žrtve. Bez smrti i krvi žrtve on je bez učinka. Zato je i prvi, stari savez posvećen krvlju. Kad je Mojsije narodu pročitao sve zapovijedi saveza, poškropio je krv žrtava s vodom i grimiznom vunom na knjigu saveza i na sav narod. Rekao je, kao što izvještava Izl 24: „Ovo je krv saveza kojim ste sada obvezani." Ali nisu poškropljeni samo knjiga Zakona i narod. I šatorsko svetište i obredno posuđe, da, gotovo sve stvari čiste se krvlju. Tako to propisuje sam Zakon. Prema tome nema oproštenja ni očišćenja od grijeha **pod Zakonom** – a da se ne prolije krv.

Bilo je potrebno da šator, koji je, naime, slika nebeskoga svetišta, bude očišćen krvlju. Ali za nebesko svetište bila je potrebna mnogo bolja žrtva. Jer Krist, kao što je poznato, nije ušao u zemaljsko svetište koje su podigli ljudi, nego izravno u nebo, pred Božje prijestolje. Ondje se kao veliki svećenik zauzima za nas. Pred Božjim licem.

Nije ondje ušao da bi se uvijek iznova žrtvovao. Tako je bilo s velikim svećenikom pod starim savezom, koji uvijek iznova ulazi, ne sa svojom vlastitom krvlju, nego s krvlju životinjske žrtve. Prema tom svećeničkom i žrtvenom redu Krist bi morao mnogo puta trpjeti.

Ne, Mesija se u vrijeme koje je Bog odredio jedanput pojavio na zemlji. Došao je da svojim predanjem samoga sebe na križu, kao savršena žrtva, jedanput i konačno riješi problem grijeha. I to tako jedanput i neopozivo kao što je čovjeku određeno jedanput umrijeti, a zatim izaći pred Božji sud. Mesija je žrtvovan jedanput, da, jednom zauvijek, da umjesto nas ponese i izbriše grijehe mnogih ljudi.

Tada će još jednom napustiti svetište: ne da bi onda opet ušao radi oproštenja grijeha. Ne, izaći će i pojaviti se svima koji ga čekaju. Još jednom: ne da riješi problem grijeha, nego da njih, koji se u njega pouzdaju, potpuno spasi i uvede u nebesko svetište, u vječni Božji počinak.

Poglavlje 10

Zakon sa svojim propisima o žrtvama i uputama za gradnju šatorskoga svetišta kao sjena je nečega većega. Naime savršenih stvari koje su sada objavljene i došle u Kristu. Zato klane žrtve, koje se uvijek iznova prinose, svake godine

na veliki Dan pomirenja, nikada ne mogu učiniti savršenima. Sav narod toga dana dolazi k šatorskom svetištu u očekivanju oproštenja. Da je ondje bilo oproštenja i savršenstva, onda se cijela žrtvena služba mogla završiti. Tada narod i svećenici ne bi više morali imati grižnju savjesti zbog neoproštenih grijeha. Na veliki Dan pomirenja – a i u drugim prilikama – krv jaraca i bikova **nikako ne može** ukloniti grijehe. Iako svakogodišnji Dan pomirenja sa svojim žrtvenim obredima uvijek iznova podsjeća na grijehe! Ali trajnu sigurnost oproštenja nije mogao donijeti. Možda mir savjesti za godinu dana.

Kad je Isus došao na svijet, ukazao je na riječi 40. psalma i pokazao da se one ispunjavaju u njemu samom: „Životinjske žrtve i prinose ti, Bože, zapravo nikada nisi htio. A meni si dao tijelo. Paljenice i žrtve za grijeh nisu ti se doista svidjele. Tada rekoh: Pogledaj na mene. Dolazim da ispunim tvoju volju spasenja. To je o meni već zapisano u svitku Staroga zavjeta." Te Božje riječi dolaze mnogo kasnije od Mojsijeva Zakona s njegovim propisima o žrtvama i najavljuju nešto novo i mnogo bolje.

Kad je rekao: „Ni u jednoj žrtvi nisi imao užitka, da, uopće ih nisi htio" (iako se prinose po Božjem Zakonu) –, Sin, koji je razumio Božje srce i Božju volju, rekao je tada: „Evo, **ja** dolazim da ispunim tvoju volju spasenja".

Tako on uklanja prvi savez i njegovu žrtvenu službu da bi uspostavio drugi, novi i vječni savez. Jer po Božjoj volji spasenja, koju je Mesija izvršio i ispunio, mi smo posvećeni. Očišćeni od grijeha. Žrtvom Isusova tijela, prinesenom jednom zauvijek na križu na Golgoti.

Svaki svećenik Staroga saveza svaki dan *stoji* ondje i vrši svoju službu. Uvijek iznova prinosi iste žrtve, koje pak nikada ne mogu ukloniti grijehe. Pa kako bi i mogle? Žrtvovane životinje ništa ne znaju o grijehu. Ali Krist, savršeni svećenik, prinio je jednu jedinu klanu žrtvu za grijehe. Sebe samoga, Bezgrješnoga. Njegova je žrtva **sve** popravila. Ne mora se ponavljati. Zato je zauvijek **sjeo**. Na Božje prijestolje. S desne strane Boga, koji slavi žrtvu svoga Sina. Ondje čeka dok mu svi njegovi neprijatelji ne budu potpuno podloženi. Jer jednom jedinom savršenom žrtvom on je nas – koji vjerujemo – zauvijek posvetio. Tako nas je doveo do svoga cilja. Trebali smo postati onakvi kakve nas je htio imati. Nas, koje sam Bog posvećuje da budemo s njim zajedno, u njegovu svetištu.

Upravo to Duh Sveti svjedoči riječima staroga proroka Jeremije: „Taj ću savez s njima uspostaviti, govori Gospodin. Svoje ću zakone staviti u njihova srca i upisati ih u njihove misli." I: „Njihovih se grijeha i bezakonja nikada više neću sjećati. Oprošteni su, kao da se nikada nisu dogodili. Nikada vam ih više neću predbacivati ni pripisivati." Ako se dakle dogodilo oproštenje,

ako je izrečeno i darovano, onda više nikada ne treba nikakva daljnja žrtva za grijeh. Cijela je žrtvena služba time postala suvišna, da, ništavna.

Sada je postignut veliki cilj. Nešto što je oduvijek bila želja Božjega srca. Nebo je otvoreno. Za sve. Smijemo doći k njemu. Sada imamo puno pouzdanje i smijemo s pouzdanjem, bez straha, doći u najdublje nebesko svetište pred Božje prijestolje. U vjeri. Još ne vidljivo. Po Isusovoj krvi. **Novim putem**, kojega prije nije bilo. Koji je živ. On ne vodi u smrt, nego u život. U Božju prisutnost. Novim i živim putem smijemo neprestano ići naprijed. On sam, Isus, posvetio nam ga je i oslobodio. Kroz zavjesu, koja tako reći zatvara svetište. Zato se zavjesa morala razderati. Živi nam je Isus pokazao tko je Bog. U svom je životu bio kao zavjesa koja još nije bila razderana. Tek je njegova žrtva, njegova smrt za nas, oslobodila put. Time je stari svećenički i žrtveni kult zauvijek završen.

I on je i *naš* veliki svećenik nad Božjom kućom. On je za nas kod Boga. Uzima nas za ruku i uvodi nas u Božju prisutnost. Vodi nas i u Božjoj prisutnosti usprkos svim našim slabostima, pogreškama i grijesima koje još doživljavamo. Za to preuzima svu odgovornost, da bismo s pouzdanjem mogli moliti, klanjati se, počivati i slušati Boga u nebeskom svetištu.

Idimo onda sada doista i neprestano k Bogu! K njegovu prijestolju. S iskrenim srcem koje traži Boga. U punoj sigurnosti koju nam daruje samo vjera. Pa naša su srca očišćena njegovom krvlju. Savjesti koja nas neprestano optužuje zbog našega grijeha više nema. I čistom vodom Božje riječi oprani smo – naravno, u slikovitom smislu – od prljavštine grijeha.

Što bismo drugo trebali činiti nego, kao tako bogato obdareni, priznavati svoju nadu i čvrsto je se držati. Nadu koja je sam Mesija, na Božjem prijestolju, odakle se upravlja svemirom. Nadu da će jednoga dana postati istinito i vidljivo ono što danas u vjeri već posjedujemo. Jer nitko nije tako vjeran kao onaj koji nam je darovao to obećanje.

Da, pazimo jedni na druge s ljubavlju i brigom. Ne kao nadzor. Nego da se uzajamno potičemo: da činimo dobro iz ljubavi i zahvalnosti. Da ohrabrujemo svoje bližnje. Sastajmo se uvijek iznova i njegujmo zajedništvo, molimo i klanjajmo se. Ništa nas ne bi smjelo spriječiti da to činimo što redovitije. Tako napredujemo u vjeri. Neki su to sasvim napustili, iscrpili su se i u opasnosti su da napuste i vjeru i nadu. Ohrabrujmo se aktivno uzajamno na zajedništvo i u nadi. Jer veliki dan našega Gospodina Isusa i Božji dan sve je bliže. Dan za danom.

Tko napusti vjeru i nadu, svjesno i s namjerom, ima ozbiljan problem. Jer jednom je smio spoznati istinu, ali je onda opet odbacuje. Ako je jednom spoznao Isusovu žrtvu, a onda je opet odbaci – za njega nema druge žrtve na

koju se može pozvati. Koja ga žrtva onda još može spasiti? Za njega ostaje samo strašljivo iščekivanje Božjega suda. Jer stari žrtveni sustav ipak ne može osloboditi njegovu savjest. Ostaje samo iščekivanje nezaustavljivoga ognja suda, koji će pogoditi Mesijine neprijatelje. Već onaj tko je odbacio Mojsijev Zakon umire na iskaz svjedoka bez milosrđa. Što mislite, koliko će strašnija biti kazna za onoga tko sada Sina Božjega, Isusa Mesiju, gazi nogama – kao da je prljavština? I krv novoga i vječnoga saveza, koja posvećuje i čini savršenim, smatra nečistom? I Duha, koji mu je nekoć donio tu milost i o njoj ga prosvijetlio, sada pogrđuje kao da je to najgore što mu se dogodilo? Kažemo to jer poznajemo onoga o kojemu je Mojsije rekao u Pnz 32: „Moja je osveta i odmazda“, govori Gospodin. I također: „Gospodin će suditi svom narodu.“ U to ne može biti nikakve sumnje. Strašno je sa svojim grijesima, sa svojim odbacivanjem Mesije i njegove žrtve pasti u ruke živoga Boga. Nitko neće moći izbjeći susret sa živim Bogom. Jedno je sasvim sigurno: smrt. A nakon toga sud. Svi će susresti živoga Boga.

Pogledajte samo što ste sve na svom putu vjere već podnijeli za Krista. Na početku, prije mnogo dana, kad vas je prosvijetlio Duh milosti, preuzeli ste na sebe neobično mnogo borbe i patnje. Ostali ste postojani u vjeri. Pogrđivali su vas zlim riječima kao posljednje smeće i maltretirali vas. Tako ste pred svima postali prizor. Kad vas nije izravno pogodilo, vjerno ste stali uz one kojima se tako događalo. Zatvorenike zbog vjere podupirali ste kao da ste i sami u zatvoru. S radošću ste čak podnijeli da vam otmu imetak. Znali ste da svi imate imetak koji je mnogo bolji i, prije svega, ostaje zauvijek.

Ne odbacujte sada svoje pouzdanje, svoje povjerenje i svoju nadu, kao oni koji napuštaju vjeru. Stanite javno uz Mesiju! Jer čeka vas velika nagrada. Trebali biste ustrajati! Pa vršili ste Božju volju. Prihvatili Mesiju Isusa. Sada ga i slijedite! Ostanite pri tome – da se Božje obećanje ispuni u vašem životu. Do toga je još samo sasvim kratko vrijeme, kao što kaže prorok Habakuk. Krist koji dolazi doći će i – zauvijek biti tu. Ima svoj razlog ako to još nije došlo.

Ali „pravednik će **od vjere** živjeti! A ako uzmakne i odbaci vjeru, nemam u njemu užitka.“ Ali mi ne pripadamo onima koji uzmiču, napuštaju cilj vjere i završavaju u propasti. Ne! Mi pripadamo onima koji vjeruju na puno spasenje, koji se čvrsto drže vjere koja spašava – dok se Krist ne vrati.

Poglavlje 11

Vjera je ono presudno. Ali što je zapravo vjera? Vjera je čvrsto uvjerenje, postojano pouzdanje, gotovo unaprijed doživljeno ono čemu se čovjek nada – i što će doći. Ono buduće za vjeru je već postalo istina.

Vjera je biti uvjeren, biti siguran u ono što se ne vidi. Što se još ne vidi. To ću vam pojasniti na ohrabrujućim primjerima naših predaka, ljudi kao što smo mi. U njima je vjera živjela. I nije usahnula kad je postalo vrlo teško – kao što i vi to doživljavate.

Samo vjera razumije da je svijet nastao po Božjim riječima. Nitko od nas ljudi nije bio ondje niti je to vidio. Iz ničega je stvorio svijet. Tako kaže njegova riječ.

Po vjeri je Abel na početku ljudske povijesti prinio Bogu žrtvu životinje koja mu je bila ugodna. Za Boga je to bila veća žrtva od žrtve njegova brata Kajina. On je prinio plodove koji su izrasli iz zemlje. Time što je primio žrtvu zaklanice, Bog je posvjedočio da je Abel pravedan, a Kajin nije. Abel i njegova žrtva i danas – iako je to bilo tako davno – nose poruku od životne važnosti: kao grješnicima potreban nam je zamjenik. Vlastita dobra djela nisu dovoljna da nas Bog prihvati.

Po vjeri je Henoh bio prenesen na nebo k Bogu. Bez smrti. Kao živ čovjek otišao je na nebo. Zašto? Zato što je Bog imao veliko zadovoljstvo u njegovu životu i htio ga je imati kod sebe – za razliku od mnogih Henohovih suvremenika. Bez vjere čovjek nikada ne može ugoditi Bogu. Tko dolazi k Bogu da mu bude blizu, mora, naravno, vjerovati da on postoji. Ali ne samo to. Mora vjerovati i da Bog nagrađuje one koji ga iskreno i ustrajno traže i da im odgovara.

Noa je od Boga dobio zapovijed da sagradi veliki brod, korablju. Na suhom kopnu. Nigdje blizu mora. Samo je vjera mogla učiniti tako nešto. Upozoren od Boga, gradio je mnoga desetljeća, sa strahom iščekujući što će ga snaći. Ni u najsmjelijim maštanjima to nije mogao zamisliti. Time što je poslušao Boga, stao je na njegovu stranu. Ujedno je – time što je poslušno gradio korablju – osudio bezbožnost ljudi koji nisu slušali Boga. Tako je postao pravednik. Iz vjere.

I Abraham je samo po vjeri mogao biti poslušan. Kad je čuo Božju zapovijed, napustio je svoju domovinu. Krenuo je, a nije znao gdje je cilj. Prema mjestu koje je trebao primiti od Boga u baštinu.

Po vjeri je lutao zemljom koja mu je bila obećana u baštinu. Kao gost stanovao je u nepoznatom kraju, u šatorima. Sa svojim sinom Izakom i unukom Jakovom. Svi su oni bili baštinici istoga obećanja koje je Abraham dobio.

Boravili su kao nomadi u tuđoj zemlji. Ali gledali su dalje. Očekivali su grad koji ima čvrste i vječne temelje. Grad koji nisu sagradili ljudi, nego sam Bog.

Po vjeri je Sara, iako je već bila prestara, ipak mogla dobiti dijete. Samo zato što je vjerovala da je Bog vjeran i da svoje obećanje uvijek ispunja. To

opet znači da su od prestaroga Abrahama, koji zapravo više nije mogao imati djece, ipak rođeni nebrojeni. Upravo onako kako je Bog obećao i unaprijed rekao.

Ti su praoci umrli u vjeri. Živjeli su, doduše, od snage obećane baštine. Ali još je nisu mogli zaposjesti. Baštinu su gledali takoreći izdaleka. Njihov nomadski život svjedočio je da su stranci u zemlji, bez građanskih prava. Tko tako živi, jasno pokazuje da traži drugu, štoviše bolju domovinu. Ne onu iz koje su došli. Onamo su se, naime, mogli vratiti u svako doba. Ali kao stranci u Kanaanu gledali su dalje. Prema gore. Tražili su pogledom nebesku domovinu. Gdje Bog prebiva. Zato se Bog ne stidi da se zove Bogom tih triju Izraelovih praotaca. Zove se Bogom Abrahamovim, Izakovim i Jakovljevim. K njemu su bili na putu u vjeri. Zato im je Bog u nebeskoj domovini pripravio grad. Vječni dom.

Samo je po vjeri Abraham izdržao najveću kušnju vjere u svom životu: kad je žrtvovao jedinoga sina, Izaka, nositelja obećanja. Bog mu je obećao da je po njemu osigurano potomstvo. Abraham je drhtava srca krenuo na žrtvovanje. Jer je znao da Bog može i mrtve uskrisiti. Iako je sam Bog u posljednjem trenutku zaustavio žrtvovanje Izaka, bilo je kao da ga je izvršio. U tom smislu Abraham je mogao zagrliti svoga sina Izaka kao da je uskrsnuo od mrtvih.

Po vjeri je Izak blagoslovio svoje sinove Jakova i Ezava s pogledom na buduće stvari. Isto je tako u vjeri Jakov blagoslovio svojih 12 sinova. Svakoga posebno. I pritom se klanjao Bogu. Josip je na samrtnoj postelji u vjeri unaprijed vidio kako će svi Izraelci napustiti Egipat. Zato je naredio da tada ponesu i njegove kosti.

Po vjeri su Mojsijevi roditelji skrivali svoje dijete više od tri mjeseca. Vidjeli su da Bog s njim namjerava nešto posebno. Zato se nisu bojali faraona, koji je naredio smrt svih novorođenih dječaka. Po vjeri se odrasli Mojsije odrekao, štoviše upravo odbio, da i dalje bude sin faraonove kćeri. Prešao je na stranu svoga naroda. Htio je s njima nositi njihovu sramotu i patnju. Tako je odbio prolazni i kratkotrajni užitak grijeha na faraonovu dvoru. Kristovu sramotu – ako to tumačimo iz današnje perspektive – smatrao je većim bogatstvom od egipatskog blaga. Mojsije je gledao naprijed, na nagradu u Kanaanu. Nije se bojao faraonova bijesa i progona kad je ubio jednog Egipćanina. Ostao je postojan u očekivanju da će njegov narod doživjeti oslobođenje. Čak i onda kad je pobjegao iz Egipta i 40 godina proveo u pustoj zemlji. Gledao je tako na Boga, kojega nije vidio, kao da ga vidi točno pred svojim očima. U vjeri je slavio Pashu. Krvlju janjeta premazao dovratnike – da bi svi prvorođenci bili zaštićeni od anđela smrti.

Po vjeri su prošli kroz Crveno more, koje se razdvojilo. Kao po suhom. Egipćani, koji su ih progonili, pokušali su isto. Za njih vjera, naravno, nije igrala nikakvu ulogu. Zato su poginuli u valovima koji su se obrušili na njih.

Po vjeri su se srušile zidine prvoga grada u Kanaanu, Jerihona. Nakon što su sedam dana obilazili grad.

Jedna prostitutka, Rahaba, koja je stanovala u zidinama toga grada, nije poginula kao drugi u njemu. Jer je po vjeri pružila utočište dvojici Izraelovih uhoda.

Mogao bih reći još mnogo toga. Pripovijedati o Gideonu, Baraku, Samsonu, Jiftahu, Davidu i Samuelu, a i o prorocima. Kako su po vjeri pobjeđivali kraljevstva. Širili i činili pravednost. Postizali obećanja. Svladavali lavove. Gasili oganj. Izmicali progonu mačem. I u potpunoj slabosti ponovno dolazili k snazi. U borbi i ratu postajali su jaki. Odbijali su mnoštva napadača. A žene su uskrsnućem dobivale natrag svoje mrtve.

Drugi su bili mučeni i nisu prihvatili oslobođenje. Da ne bi zanijekali svoju vjeru. Jer su vjerovali u bolje uskrsnuće – ono za vječni život. Drugi su bili ismijavani i bičevani. Bili su u okovima i u zatvoru. Drugi su bili kamenovani, prepiljeni, obezglavljeni. Hodali su okolo u ovčjim i kozjim kožama. Trpjeli su veliku oskudicu. Pritješnjeni. Zlostavljani. Za svijet nisu imali ni vrijednosti, ni značenja, ni ugleda. Lutali su po pustinjama i gorama. Skrivali su se u špiljama i zemljanim jamama.

Svi koje sam ovdje spomenuo, kojima je vjera bila posvjedočena, nisu primili ono što im je bilo obećano. Zašto? Zato što je Bog predvidio nešto bolje. Za nas! Na to su morali čekati. Da bismo i mi baštinili i pripadali. Sada će, dakle, oni *i* mi zajedno biti dovedeni do cilja. U novom savezu. Svi mi sada zajedno dobivamo nešto mnogo bolje od onoga što je tada bilo obećano.

Poglavlje 12

Kao u areni okruženi smo tolikim svjedocima i mučenicima vjere. Svi su oni za nas uzori. Dokaz da se vjera i ustrajnost isplate. Iako više ne žive u našem svijetu, po vjeri smo s njima povezani. Zato ne odustajmo od utrke vjere i preuzmimo od njih štafetu. Trčimo dalje. Odbacite ono što smeta. Svaki beskorisni i otežavajući teret koji nas koči odložite. Na svaku smetnju i zavođenje ne obazirite se. Prije svega odbacite i grijeh, koji nas tako lako sapliće i dovodi do posrtanja.

Gledajte naprijed, na Isusa! Ne gledajte ni lijevo ni desno. Samo na njega. On je najveći. On stoji na čelu svih koji vjeruju. On je trčao u vjeri. Sve do cilja. On je Početnik i Dovršitelj vjere. U našem životu on je pokrenuo vjeru i vodi nas do cilja. Ništa ga nije moglo odvratiti od toga. Za sramotu nije

mario. Strašni križ je podnio. Jer je gledao na veliku radost koja je bila pred njim: da sjedne Bogu zdesna. I da mnoge sinove i kćeri dovede u slavu. Mislite samo na onoga koji je morao podnijeti tako veliko protivljenje i otpor zlih ljudi. Ipak je stigao do cilja. Ako je on vaš uzor, nećete se umoriti ni klonuti.

Vi se još niste, kao Isus, oduprli do krvi i izdržali protiv otpora. Protiv grijeha otpada od Isusa, Mesije. Zaboravili ste opomenu koja vam govori kao sinovima i kćerima: „Sine moj, pozdravi kao blagoslov kad te Gospodin ne ostavlja takvoga kakav jesi. Ne klonuj kad Gospodin ponekad mora s tobom postupati strogo. To se događa iz ljubavi, jer on svoje sinove i kćeri ljubi bezuvjetno. Ako ne doživljavate nikakvo ukoravanje i odgoj, onda uopće niste sinovi i kćeri nebeskoga Oca."

Naši tjelesni roditelji ipak su nas također odgajali. Kad je trebalo, i strogo. I njih smo slušali. Ne bismo li se onda trebali podložiti svome nebeskom Ocu i prihvatiti njegov odgoj? On je Otac duhova. Njemu su na raspolaganju svi anđeli, koji nam služe. Čak i kad to ne vidimo. Naš mu je odgoj važan i brine se za nj svime što mu stoji na raspolaganju. Recimo od srca „da" njegovoj dobroj ruci. Čak i kad je ponekad teško. Tada ćemo živjeti. Zauvijek.

Naši tjelesni roditelji odgajali su nas i kažnjavali prema svojim ljudskim i pogrešivim mogućnostima. Samo nekoliko godina. Bog nas odgaja bez pogreške, dok ne stignemo na cilj. Ne samo u duhovnom djetinjstvu. Nego i onda kad je čovjek već dugo na putu vjere. Zašto? Da bismo mu bili sve sličniji. Njegovoj jedinstvenoj božanskoj naravi i njegovoj svetosti. Božje stezanje priprema je za budućnost i nikada kazna za prošlost.

Takav odgoj, kad čovjek prolazi kroz teška vremena, nije razlog za radost. Prije razlog za žalost, ako smo iskreni. Ali u njemu nezaustavljivo raste dragocjen plod u našem životu, koji je mio Bogu. Ako samo ne bježimo od njegova odgoja. Jer kad poteškoće prihvaćamo iz njegove ruke i u njima se strpljivo vježbamo, bivamo promijenjeni. Na dobro. Čak i kad to sami ne opažamo ili ne želimo priznati.

U 35. poglavlju Izaije stoji: „Zato podignite klonule ruke i iznemogla koljena i hodajte ravnim putem." Inače će umorni i plašljivi još i skrenuti s puta, umjesto da hromi budu ozdravljeni.

Držite se zajedno! Borite se odlučno sa svim Isusovim sljedbenicima za mir među sobom. Isto tako za svetost, tako da mrzite svaki grijeh i udaljite se od svega što nije milo Bogu. Ako ne mrzimo grijeh, **nećemo** gledati Boga kao svoga Oca na onaj veliki dan.

I pazite jedni na druge da nitko od vas ne živi izvan Božje milosti i da svoje spasenje i život ne čini ovisnima o sebi i svojim djelima. Ili da ne padne

natrag u Zakon, u stari savez.

Pazite da ni u koga od vas ne izraste otrovni korijen gorčine i zloće. Najprije skriven u srcu. Ali onda, kad raste dalje, uznemiruje zajednicu vjernika te na mnoge negativno utječe i truje ih.

Nitko od vas neka ne bude bludnik. Svatko neka bude vjeran svome bračnom drugu.

Nitko od vas neka ne bude netko kome ništa nije sveto. Pa ni Bog. Kao Ezav, koji je prodao svoje prvorodstvo za obično jelo od leće. Ubrzo potom shvatio je kakav je lakomislen čin učinio. Unatoč suzama i usrdnom hrvanju nije došao do obrata u svom ponašanju i do pravog obraćenja.

Procjenjujte svoj položaj u spasenju onako kako ga vidi Bog. Kao sljedbenici Mesije niste došli k starome savezu, koji je tada počeo u strahu i užasu. Na vidljivoj gori, na Sinaju:

- Koja se nije smjela dotaknuti.
- Na kojoj je gorio oganj.
- Ondje je bio velik oblak.
- Koju su mrak i tama obavijali.
- Oko koje je hučala zastrašujuća oluja.
- Na kojoj se čuo glasan zvuk trube.
- I glasan, jasno čujan glas.

Slušatelji više nisu mogli podnijeti te riječi i molili su da im se više ne upućuju. Ako bi i životinja samo dotaknula goru, trebalo ju je ubiti. Cijela drama na gori Sinaju nakon grijeha zlatnoga teleta bila je tako zastrašujuća da je čak i Mojsije priznao: Drhtim od straha pred Gospodinovim gnjevom.

Vi, sljedbenici Mesije Isusa: Bog vam je darovao nadmoćno nov savez. Pred vama se otvorilo nešto posve novo, širok obzor. Duhovna, još nevidljiva stvarnost, koja ipak nadmašuje sve što možemo ikada zamisliti. Došli smo na goru Sion, gdje Bog prebiva:

- K gradu živoga Boga, nebeskom Jeruzalemu.
- K desecima tisuća nebeskih glasnika, Božjih anđela, na velikom radosnom i svečanom slavlju.
- K zboru prvorođenaca svih otkupljenih, koji su zapisani na nebu.
- I k samome Bogu, sucu svih ljudi, pred kojim smo sada sveti.
- K pravednicima koji su umrli i već stigli do nebeskoga cilja.
- K Isusu, Mesiji. Posredniku novoga saveza.
- I k njegovoj krvi. Ona govori mnogo bolje od Abelove, koja je vapila za osvetom. Kristova krv čini nas posve čistima i svetima.

Pazite da ne odbijete onoga koji vam je s neba progovorio u Isusu. Oni koji su tada na gori Sinaju i u pustinji čuli božanski glas sa zemlje, ali su ga odbacili, nisu mogli umaći. Ako mi čujemo božanski glas s neba po Isusu i odbacimo ga, tim ćemo više biti pozvani na odgovornost.

Taj je glas tada potresao zemlju. Poslije je po proroku Hagaju unaprijed rekao: „Još jednom potresam zemlju, ali ne samo zemlju, nego i nebo." Po tom potresu proći će sve stvoreno. Ali u tom će potresu tada postati očito što potresu odolijeva i ne prolazi. Po Mesiji primamo nepokolebljivo kraljevstvo, koje ostaje zauvijek. Za to zahvaljujemo Bogu svaki dan! Po milosti služimo tome Bogu. Činimo to tako da je **njemu**, a ne nama samima, milo. Sa strahopoštovanjem i počašću koji pristaju Bogu. Ne u strahu, ali s nekom bojazni. Jer već u Pnz 4,24 stoji: „I za nas je Bog, kojemu pripadamo, kao oganj koji proždire. Bog koji revnuje." Ali oganj koji proždire ne želi nas uništiti – ta mi živimo u Novom savezu – nego želi primiti našu žrtvu zahvalnosti.

Poglavlje 13

Živite ljubav prema svoj braći i sestrama u vjeri. Pokažite to u gostoljubivosti. Velikodušno pozivajte jedni druge. Tako su neki od vas – a da to nisu znali – ugostili anđele. Oni su, kao što sam već rekao, u službi za nas djelatni ondje kamo ih god pošalje naš nebeski Otac. Mogli biste, dakle, propustiti posjet anđela ako niste gostoljubivi.

Sjećajte se zatvorenika. I to tako kao da ste s njima zajedno u zatvoru. I onih koje zlostavljaju i koji to moraju iskusiti na svome tijelu.

Bračni savez i bračni život neka se poštuju i cijene. U svim vidovima zajedničkoga života. Bračna postelja i radosti spolnosti pripadaju samo bračnom paru. To jača bračni savez. Bludnike i preljubnike, koji svoj bračni savez krše spolnim odnosima s drugim ženama ili muškarcima ili si dopuštaju spolnost po volji bez bračnoga saveza – njih će Bog suditi, i neće zažmiriti ni na jedno oko.

Živite bez ljubavi prema novcu. Budite zadovoljni onim što imate. Nema smisla htjeti posjedovati sve više prolaznoga. Unatoč oskudici, siromaštvu i gladi ostaje jedno – božansko obećanje: „Neću te zaboraviti i neću te ostaviti. Zato možemo hrabro i odlučno reći: Gospodin je naš pomoćnik. Ne trebamo se bojati. Što nam mogu učiniti ljudi?"

Neka vas ohrabri zalaganje, vjera i vjernost onih koji su vam navješćivali Riječ, Božje evanđelje. Pogledajte kako su do kraja svoga života ostali u vjeri.

Isus Krist, naš Mesija, ostaje uvijek isti: u onome što jest, što navješćuje i što je obećao. On je jučer, dakle u svoje zemaljsko vrijeme, kao i danas u našoj

svakodnevici, a i u svu vječnost, na cilju povijesti spasenja, isti vjerni i istiniti Gospodin.

Ne dajte da vas odvlače i zaokupljaju različite i tuđe nauke. Nema smisla htjeti rasti u vjeri određenim jelima, jer je tako nešto vanjsko i vidljivo pripadalo naravi staroga saveza. Bilo je jednostavno beskorisno. Naše se srce učvršćuje i jača milošću. Jer mi imamo duhovno bolji, nevidljiv žrtvenik. S njega jedemo. U prenesenom smislu jedemo od Mesijine milosti i od njegove prisutnosti. To ne poznaju oni – a nemaju ni pravo na to – koji još obavljaju svoju službu u vidljivom Hramu.

Žrtvene životinje, čiju krv veliki svećenik unosi u svetište, spaljuju se izvan tabora. Tako je i Isus trpio izvan grada Jeruzalema i podnio križ. Kad nas je posvetio svojom prolivenom krvlju.

Izađimo zato k njemu. Ostavimo posve iza sebe stari sustav prvoga saveza. Čak i ako to donosi sramotu i ako će štošta stajati. Nositi njegovu sramotu nikada nije uzalud.

Gledajmo naprijed, štoviše gore. Jer na zemlji nigdje nemamo trajnoga grada u kojem smo kod kuće. Mi smo stranci. Na proputovanju prema budućem gradu. Nebeski Jeruzalem, grad našega velikoga Kralja, već nas čeka.

Kad živimo u toj nadi, prinosimo Bogu žrtve hvale i zahvalnosti. U svako vrijeme. Na svakom mjestu. Sami i zajedno. Ne žrtve životinja na vidljivom žrtveniku. Ne. Izgovorene i otpjevane riječi zahvalnosti, hvale i klanjanja. Sjetite se: Bog prebiva u hvali svoga naroda.

Kad prinosite takve žrtve, riječima, nipošto ne zaboravite materijalne žrtve – kojima potrebitima činite dobro ili im pomažete novčano. U takvim žrtvama, koje vas nešto stoje – vremena, novca, snage – i koje možda znače odricanje, naš Bog ima osobito zadovoljstvo.

Slijedite svoje duhovne predstojnike i ne kritizirajte ih neprestano. Oni vas ipak samo žele zaštititi od opasnosti, da ostanete zdravi i postojani u vjeri. Morat će pred Bogom položiti račun koliko su dobro i revno izvršavali tu zadaću. Cijenite i poštujte zato njihovu službu. Tada je mogu obavljati s radošću. To bi vam bilo vrlo korisno. Mnogo bolje nego kad bi je obavljali uzdišući ili iz pukog izvršavanja dužnosti.

Molite za nas! Želimo u svemu činiti ono i živjeti tako kako je milo Bogu. Molite još više za mene! Tada ću uskoro opet moći biti kod vas.

Bog mira izveo je našega Gospodina Isusa iz smrti. Njegova je krv utemeljila novi, bolji, štoviše vječni savez. On je veliki Pastir ovaca. Koliko će ih on uskoro sam izvesti iz smrti, u vječnu domovinu, i pasti ih na izvoru života. Onda, kad ponovno dođe

Ako je Bog izveo Isusa iz smrti, onda može i hoće djelovati i u vašem životu. On može – i za to molimo – potaknuti nas i opremiti za dobra djela. I za to da činimo njegovu volju. Sve to po Isusu Kristu. Njemu, našemu Otkupitelju, pripada slava i čast zauvijek.

Podnesite opomene u mom pismu! Ta napisao sam vam u malo riječi i bio sam kratak.

Naš brat Timotej pušten je na slobodu. Zajedno ćemo uskoro biti kod vas i napokon vas opet vidjeti.

Pozdravite sve svoje duhovne predstojnike. Jednostavno sve svete u Kristu. Pozdravljaju vas sveti iz Italije.

Milost sa svima vama! Amen.

Otkrivenje

Što vas čeka U KNJIZI Otkrivenja

Apocalypse Now! Tako se zove svjetski poznat, iznimno mračan antiratni film iz 80-ih godina. Biblijska knjiga koja je sada na redu također se zove Apokalipsa. I ona je puna mračnih prizora. Ali za razliku od filma, ima mnogo svjetla, nade i pobjede dobra na kraju povijesti. Apokalipsa ne znači „scenarij posljednjih vremena ili smaka svijeta" – nego „razotkrivanje". Razotkriva se kako Bog svladava zlo i patnju. Božja povijest s njegovim svijetom završava u novom Jeruzalemu, na novoj zemlji. Polazak u novi svijet, u novo stvorenje, vrhunac je. Točka koja postaje crta koja nikada više ne završava. Za to se isplati slijediti Isusa, da bi se i to doživjelo.

Ali moram vas upozoriti. Ta posljednja biblijska knjiga posve je drukčija od svega što ste dosad pročitali. Ivan, Isusov učenik, u dubokoj je starosti zapisao ono što je vidio. Smio je ući u Božju nebesku prijestolnu dvoranu. Vidio je otvaranje knjige sa sedam pečata, nakon čega slijedi niz dramatičnih prizora.

Ivan vidi i opisuje svijet goleme, zamišljene snage mašte i silne slikovitosti. On nas upravo poziva da u vlastitom „kinu u glavi" sudjelujemo u toj drami. Knjiga se u pravilu čitala naglas okupljenoj kršćanskoj zajednici. Ljudi su slušali. Nije svatko čitao u svojoj Bibliji kao danas. Slušatelju se otvara svijet pun simbola, znakova i nadrealnih slika koje su nama u 21. stoljeću strane. Često uznemirujuće, bizarne, dramatične, štoviše okrutne i pretjerane. Naizgled proturječne ili nelogične. Ali i prekrasne, veličanstvene, utješne i slike pune obećanja.

U Ivanovo vrijeme taj je književni stil bio itekako popularan. Naziva se židovskom **apokaliptikom**. Taj stil pisanja odavno više ne postoji. Sasvim malo moglo bi ga se danas usporediti s mješavinom „Jurskoga parka", „Gospodara prstenova" i „Ratova zvijezda". Čeka vas vožnja vlakićem smrti. Na nebo i natrag na zemlju. Sve to nekoliko puta. U budućnost. Da, vežite se!

Apokaliptika se obraća egzistencijalnoj krizi vjere. Krizi zato što sve izgleda kao da Bog šuti na nepravdu. Zašto zlo eskalira i doseže tako nezamislive razmjere? Apokaliptika na svoj poseban način hrabro naglašava da Bog svijetu i svome narodu **nije** okrenuo leđa. Upravo suprotno. Ništa mu nije izmaknulo iz ruke. On će se neočekivano i snažno umiješati. Sigurno će donijeti spasenje. Zlo će biti pobijeđeno, a njegov narod spašen.

Pokušajte obuhvatiti **veliku sliku**, cjelinu. Ne radi se najprije o pojedinostima i finesama u tekstu. Ne prilazite mislima preblizu slici. Odstupite korak

ili dva, da imate cijelu sliku pred očima. To je kao impresionistička slika, kod koje nisu važne pojedinosti. Važan je ukupni dojam koji slikar želi prikazati. Apokaliptika ne pridaje važnost malim pojedinostima, nego poruci cijele slike. Pojedinosti ponekad služe samo tome da pojačaju cjelinu. Ako pokušate cjelinu držati pred očima, nemalo ćete se puta naći u čuđenju i strahopoštovanju, štoviše u klanjanju.

Unutar apokaliptičkih viđenja postoje različiti elementi: simbolični, proročki, oni koji nešto nagovješćuju ili na nešto aludiraju, doslovni ili slikoviti. I kombinacije tih elemenata. To nam baš ne olakšava stvar. **Važno** je na ovom mjestu: nije sve u Otkrivenju, pa ni sve od 4. poglavlja nadalje, nužno predviđanje u smislu proroštva o budućnosti. Treba li nešto tumačiti kao buduće, mora biti dobro utemeljeno, jer je bilo upućeno kršćanima u antici prije gotovo 2000 godina. A i kad je tako, nikada ne možemo znati kako će se to točno ispuniti. Apokaliptika nije reportaža o budućnosti.

Zacijelo je riječ i o stvarima koje će se tek dogoditi. I o onome što se već dogodilo. Ali važno je prihvatiti da ova knjiga ne želi biti vozni red budućnosti. **Nema vremenske crte**. A ni mi je ne možemo u nju ugraditi. Polazite od toga da 7 pečata, 7 truba i 7 čaša, o kojima ćete čitati, ne slijede svi jedno za drugim, nego se događaju usporedo, jedno uz drugo, jer opisuju različite vidove istih događaja.

Da kažem jasno: Otkrivenje **nije kristalna kugla** iz koje možemo vidjeti pojedinosti budućnosti. Nije riječ o informacijama. To je poziv na vjernost.

Duhovne stvarnosti, pa i povijesni događaji, zorno se prikazuju simbolima i slikovitim jezikom. Ponajviše se toga zato **ne može i ne smije shvatiti doslovno**.

Opisuje se borba između svjetla i tame, između Boga i đavla, jezikom rata i nasilja. Tako su se Židovi nadali dolasku Mesije kao Božjega ratnika koji će neprijatelje uništiti u doslovnom smislu. Ali kako izgleda osloboditelj kod Ivana? On čuje za Lava iz Judina plemena, koji je pobijedio. Kad želi vidjeti lava, ne nalazi ga. Ali vidi Janje. Usred Božjega prijestolja. Janje sa smrtnom ranom. To bi se moglo nazvati ključnim prizorom knjige.

Rat u Otkrivenju treba **shvatiti duhovno**. A ne kao doslovno usmjeren protiv ljudi. Janje ne primjenjuje ni nasilje ni prisilu, nego pobjeđuje bez nasilja, vlastitom smrću. Krist i njegovi sljedbenici dio su kozmičkoga sukoba koji se ne dobiva moću, nego istinom i vjernošću. Otpor Isusovih sljedbenika ravna se prema uzoru Isusa – **bez nasilja**. Sa spremnošću da izgube život. Jer to je njihova pobjeda. Jezik rata uvijek je slikovit. Glavni borci nisu u doslovnom smislu janje ili zmaj sa sedam glava. Ipak se duhovni rat između laži i istine, vjernosti i zavođenja ne odvija ništa manje stvarno od

doslovnoga rata. Toliko je stvaran da Isusovi sljedbenici doslovno mogu izgubiti život. Oni su prava „Vojska spasa“, koja se ne bori protiv krvi i tijela.

Kad pokušavamo razumjeti jezik i slike toga rata, dobro je nikada ne zaboraviti: Isus u Otkrivenju isti je kao u Evanđeljima. Isus u Otkrivenju jest Isus na križu – naime žrtvovano Janje. Na prvi pogled u Otkrivenju će nastati dojam kao da je on ratnik koji primjenjuje nasilje. Tako posve drukčiji nego što ga poznajemo i ljubimo. Ne, on jest i ostaje **isti**. Ivan vrlo pazi kako opisuje Isusa. Mač iz njegovih usta jest istina, Božja riječ, vjerno svjedočanstvo, a **ne** oružje koje ubija. S tim Isusom pred očima čitamo Otkrivenje. Tada spoznajemo da Ivan upravo ne opisuje gnjevnoga ratnika koji se osvećuje. To je misaoni obrazac svijeta, bogova i mitova. Ipak mu je predana sva vlast, na nebu i na zemlji. Njegov dolazak ne treba pratiti mačevima – kao što je nekoć Petar htio braniti Isusa. Njegova vidljiva prisutnost jednom će biti dovoljna da sve ušutka.

Za kraj povijesti ovoga svijeta primio je od Oca nalog da izvrši sud. A ondje gdje se njega i njegove učenike trajno napada, gdje im se nanosi nasilje i gdje se i inače tvrdokorno ustraje u zloći prema ljudima i stvorenju – tome će on učiniti kraj. Svatko će odgovarati pred njim. **Pravo** će pobijediti i imati posljednju riječ!

Tada je apokaliptika bila više-manje razumljiva u onome što je htjela reći i što nije. Nama danas više nije tako. Ipak se s malo poznavanja starih priča i svjetske povijesti s početka našega računanja vremena može već daleko stići. Gotovo sve što Ivan vidi ima podudarnosti ili korijene u hebrejskoj Bibliji, Starom zavjetu. U Otkrivenju se stječu niti iz Staroga zavjeta. Jer ono opisuje ispunjenje, dovršenje svijeta. Zato se pri pokušaju da protumačite slike Otkrivenja **ne** oslanjajte na svoju zapadnjačku logiku. Ovdje piše Židov u hebrejskom misaonom svijetu, a i kao dijete svoga vremena. Tumačenja su često moguća samo u svjetlu Staroga zavjeta. U svom objašnjavajućem prepričavanju ovdje-ondje sam postavio tragove koje se može dalje slijediti.

Ivan odražava i svijet u kojem je živio. Na primjer Rimsko Carstvo, u kojem su careve štovali kao boga. Štoviše, on **kritizira**, ne navodeći imena, aluzijama i slikama idolopoklonstvo i način života svoga vremena. U kraljevstvima i gradovima svijeta uloga Isusovih sljedbenika osporavana je i nije pobjednička. Oni trpe jer su vjerni Božjoj riječi, ispovijedaju Isusa kao pravoga Gospodina svijeta i ne popuštaju zavođenju. Mnogi zbog toga gube život. Ali njihova je smrt njihova pobjeda.

Mnogo toga u Otkrivenju čini se drukčijim nego što izgleda na prvi pogled. Kao crvena nit provlači se kroz knjigu to uvjerenje o žrtvenom Janjetu. Smrt zbog Isusa jest pobjeda, koja međutim tek u dovršenju dolazi do izraž

aja. Slično treba vrednovati propast onih koji su se ogriješili o Isusove sljedbenike. Izgledali su kao pobjednici. Ali to nisu! Veliki je uzor Božje Janje, koje je pobijedilo svojom smrću na križu. Ne moću i nasiljem, nego predanjem u smrt. Nenasiljem. Samo je tako novo stvorenje uopće postalo moguće – već sada.

Utoliko je ta knjiga danas aktualnija nego ikad. Prava **knjiga utjehe**. Ohrabrenje najdubljega roda, jer Božji plan i pobjeda stoje čvrsto, čak i kad nas to stoji života.

Cilj je ove knjige uzveličati Boga i Isusa. To je poziv da ostanemo u njemu, s njim i kod njega. Čak i onda kad cijeli svijet čini suprotno. Slušatelji i čitatelji bivaju ohrabreni da ne odustanu od vjere i od nasljedovanja Isusa.

Otkrivenje svojim proročkim djelovanjem želi doprijeti i do otvrdnulih srca. Ono je kao oluja koja treba prodrmati i probuditi.

Daljnji je cilj klanjanje. Često se opisuje kako se Bogu i Janjetu klanja. **Pridružite se klanjanju**. Pustite da vas ponese Božja veličina.

Ova je knjiga napisana konkretno za sedam crkava u Maloj Aziji, u današnjoj Turskoj. Obraća se svim ljudima. Treba utjecati na naše srce i mijenjati nas. Ali i potaknuti nas da, ako je potrebno, krenemo novim putem. Da bi to bilo moguće, moramo dopustiti da nam Apokalipsa jednostavno govori. Pomoću tih dramatičnih slika. Emocionalni jezik treba doista osjetiti.

Ivana već poznajemo po njegovu Evanđelju, izvještaju o Isusovu životu i govoru. Ne zaboravite kad čitate Otkrivenje: i ono je evanđelje, radosna vijest. Ono je posljednji i najsnažniji poziv uopće da besplatno prihvatimo ono što Bog u milosti želi dati svakome – ali nikome ne nameće. To je poziv koji se ne može prečuti, da budemo dio Božjega novoga i vječnoga svijeta!

Još nešto za kraj. Apokaliptika na nekim mjestima **ostaje** tajanstvena. Ostaju pitanja. Ali zato nemojte prestati čitati. Čitajte ovu knjigu. Uvijek iznova!

Otkrivenje

- Janjence, Lav iz Judina plemena – i zmaj
- Knjiga koja usrećuje
- Tko je dostojan klanjanja?
- Tko je kralj svijeta?
- Gospodin koji ponovno dolazi
- Nada za Crkvu
- Trijumf Janjeta
- Mučenici i pobjednici koji idu za Janjetom
- Povratak Kralja
- Utjeha za crkvu
- Cilj svih stvari
- Otkrivenje znači razotkrivanje!

Otkrivenje

Ovo je Otkrivenje Gospodina Isusa Krista. Apokalipsa. Razotkrivanje. O njemu, Mesiji, Kralju kraljeva, i o cilju povijesti.

Bog mu ga je dao, Sinu Čovječjem, da ga prenese dalje. Svojim slugama i sljedbenicima. Da im pokaže ono što se uskoro mora dogoditi i da ih u to uvede. U Božji plan spasenja za ovaj svijet.

Poslan je anđeo da Ivanu, poznatom Isusovu učeniku i sluzi, pokaže sve što će se dogoditi u dramatičnim znakovima. On je to zapisao. I tako posvjedočio ono što je prije gotovo 2000 godina čuo i vidio: Božju riječ i svjedočanstvo o Isusu Kristu. Hvala Bogu! Sve je to zapisao za nas!

Blaženi su svi koji čitaju te proročke Božje riječi ili ih slušaju kad se čitaju naglas! Blaženi su svi koji ono što Ivan pismeno svjedoči i čuvaju kao božansko blago – i vrše. Jer je vrijeme ispunjenja tih riječi blizu. Zacijelo će doći. Svakoga trenutka može nastupiti.

Ja, Ivan, pišem sedmorim crkvama u rimskoj pokrajini Maloj Aziji, kojima je Gospodin uputio svoju proročku riječ.

Božja milost i mir neka se umnože među vama! Po živome Bogu. Koji jest, koji je uvijek bio i koji dolazi! Od Jahve, vječno Postojećega, koji je tu za vas.

I od sedam duhova koji su pred prijestoljem Svemogućega i Sveznajućega! Koji jamče prisutnost i djelovanje Duha Svetoga na svakom mjestu i u svako vrijeme. Kod njegova naroda. I ondje gdje Bog vlada. I od Isusa Krista, vjernoga svjedoka i mučenika. Bio je vjeran do smrti. Ali vratio se iz mrtvih. Kao Prvorođenac: kao prvi i najviši u novom svijetu uskrsnuća; u novom stvorenju neba i zemlje. Kao prvi od svih koji će uskrsnuti. On je vladar svih kraljeva zemlje. Oni koji su ga htjeli ukloniti sa svijeta sada će mu biti podloženi. Nitko neće opstati pred njim.

On je taj: Isus, koji nas ljubi! Uvijek. Kao nitko drugi. Koji je na našoj strani! Koji nas prihvaća!

On je naše grijehe, naša bezakonja, našu samovolju oprostio i uklonio. Svojom krvlju, svojom žrtvenom smrću na križu na Golgoti.

On je nas izgubljene grješnike učinio **kraljevima**, da s njim vladamo. A da nismo kraljevskoga podrijetla.

On je nas beznadne i beznačajne učinio Božjim **svećenicima**, koji smiju živjeti u Božjoj prisutnosti. I nositi njegovu slavu u svijet.

Mi smo Isusov dar njegovu Ocu! Kao kraljevi i svećenici. Ne za sebe same. Kao na početku u raju. I Adam i Eva bili su svećenici i kraljevi za Boga. Ali sve su izgubili. Ali sada dolazi vrijeme obnove. Po Isusu: novi i bolji raj!

Tome Bogu, koji u svojoj ljubavi obnavlja cijelo stvorenje i ne odustaje od svojih stvorenja: njemu slava i vlast nad svime u vijeke vjekova!

Amen.

Taj Gospodin, Kralj kraljeva, dolazi! Vidljiv svim ljudima – na oblacima nebeskim! Taj događaj – vidljiva prisutnost Isusa Krista – sve okreće naglavce, tako da cijeli narodi padaju u strah i užas. Čak i oni koji su ga razapeli i proboli vidjet će njegov dolazak. Čak i ako su već umrli. Taj događaj mora vidjeti svatko, kad se nebo i zemlja susretnu. Kad Sudac i Spasitelj dođe, drugi put.

Užas i panika osobito će pogoditi one koji ga nisu ni očekivali ni častili. Sa svojom krivnjom, ravnodušnošću i prezirom stajat će potreseni pred onim koji dolazi u moći i slavi: pred Isusom Kristom. Za nas je taj dan ispunjenje svake nade. Sve će zauvijek biti promijenjeno. Cilj je postignut. A sada tek pravo počinje. Aleluja! Da, amen!

Ja sam Alfa i Omega, govori Gospodin, Bog Jahve. Prvi i Posljednji. Vječno Postojeći: koji jest, koji je bio i koji dolazi. Onaj koji sve održava na životu, El-Šadaj. Koji ispunja svaki nedostatak. Koji svime vlada. Koji sve zna. Koji je uvijek tu. Koji nikada ne kasni. Koji stiže do cilja.

Ja, Ivan, vaš brat, koji sam i ja, kao mnogi od vas, zbog njegova imena u nevolji i tjeskobi. Jer pripadamo njegovu kraljevstvu. Kroz patnju na putu prema slavi. Njega strpljivo čekamo, njega koji će okončati i sve naše patnje. U svoje vrijeme.

Bio sam na otoku **Patmosu** u **progonstvu**. Ne svojevoljno. Prognan sam jer se držim Božje riječi i ispovijedam Isusa Krista kao pravoga Vladara svijeta. To se rimskim vlastima nimalo ne sviđa! Zato su mene kao apostola među kršćanima u pokrajini Maloj Aziji uhitili, da bi nas oslabili.

Prvoga dana u tjednu, na Dan Gospodnji, točno se sjećam, Duh je sišao na mene. Duh Božji me obuzeo. Uvijek iznova vidio sam se prenesenim u drugi, nebeski svijet. Čuo sam i vidio velike stvari!

Ovako je počelo: kad sam bio u Duhu, oslovio me straga glasan, silan glas. Kao truba. „Što sada vidiš i što ćeš još sve vidjeti, napiši na pergamentni svitak. Pošalji ga sedmorim crkvama u Maloj Aziji. U Efez, Smirnu, Pergam, Tijatiru, Sard, Filadelfiju i Laodiceju.“

Okrenuo sam se prema glasu da vidim tko mi to tako silno govori. I tada sam najprije vidio sedam zlatnih svijećnjaka i njihovo svjetlo. A posred tih sedam svijećnjaka onoga koji mi je progovorio. Izgledao je kao čovjek.

Tko je to, pitao sam se. Anđeo? Ne. Sam Bog? Bio je to **Isus**. Ali ne onaj prisni, bliski, kakvoga sam poznavao. Ne. Posve drukčiji. Čujte sami.

Na sebi je imao dugu haljinu, poput talara, koja je sezala do nogu. U visini prsa bila je opasana zlatnim pojasom.

Odmah mi je bilo jasno da taj Sin Čovječji kao svećenik pregledava svijećnjake, čisti ih i opskrbljuje uljem. U svećeničkom dostojanstvu. I s kraljevskom čašću. I sa sudačkom vlašću.

Kosa na njegovoj glavi bila je bijela kao vuna. Kao snijeg. On je jedini svet i čist. A i prastar, kako kaže 7. poglavlje Daniela. Jer on je vječan i nedodirljiv. Podsjetio sam se na ono što je vidio i doživio stari prorok Daniel. Jer je bilo tako slično. I ja sam u tim trenucima trebao doživjeti isto što i on.

Oči su mu bile kao plameni ognja. Zračile su Božjom slavom. Sve su prozirale i sve osvjetljavale. Savršenom svetošću.

Noge su mu sjale kao užarena mjed u talioničkoj peći. Velika je njegova postojanost i snaga. Iskušana i prokušana u njegovu zemaljskom životu.

Glas mu je bio silan. Kao huka velikoga slapa od koje se zemlja trese. Na utjehu njegovima, a na užas neprijateljima.

U desnoj ruci imao je sedam zvijezda.

Iz njegovih usta izlazio je oštar, dvosjekli mač. Simbol Božje riječi i istine i vjernosti. On je nepodmitljivi Sudac. Savršena pravednost ima posljednju riječ.

Lice mu je bilo kao sunce koje sja u podne, u koje se ne može gledati, a da se ne oslijepi.

To je ukazanje bilo tako zastrašujuće, tako tjeskobno da sam, kao nekoć Daniel, pao pred njegove noge. Kao mrtav. Ništa u meni nije mu moglo odoljeti. To me jednostavno svladalo. Pravi susret s Bogom.

Tada sam osjetio kako je stavio svoju **desnu ruku** na mene. Kao prijatelj. I rekao mi je: „Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji. Bio sam prije svakoga vremena i uvijek ću biti. I Živi. Uskrsli Sin Čovječji. Jer bio sam mrtav. Sramotno usmrćen na križu. Ali sada živim. Zauvijek. U vijeke vjekova. Probio sam i pobijedio smrt i imam ključeve smrti i podzemlja. Sile smrti će uzmaknuti. Straha više neće biti."

Napiši što ćeš vidjeti. Što se događa u posljednjim danima – počevši od moga dolaska u Betlehem do moga ponovnoga dolaska na oblacima nebeskim.

Objasnio mi je tajnu sedam svijećnjaka i sedam zvijezda koje je držao u ruci. Što su značili? Sedam zvijezda su anđeli. Predstavnici sedam crkava. Činilo mi se to čudnim i čudesnim u isti mah. Oni stoje za te crkve, koje se nalaze na zemlji, u sedam gradova Male Azije. Istodobno su po anđelima već

prisutne na nebu, gdje im je dom. Kod Božjega prijestolja. Držane su u njegovoj snažnoj ruci. Te crkve pripadaju njemu, Sinu Čovječjem.

Poglavlje 2

Taj čudesni Gospodin, Božji Kyrios, naložio mi je da anđelu crkve u **Efezu** – a time i Crkvi po cijelom svijetu – napišem pismo s važnom porukom. Od njega, kojemu pripada sedam crkava. Od onoga koji ih drži u svojoj moćnoj ruci i među sedam zlatnih svijećnjaka obavlja svećeničku službu. Njegova poruka glasi:

Poznajem te do u pojedinosti. I tvoja dobra djela i ljubav prema bližnjemu. Mnogo se trudiš. Uzorna je i tvoja strpljiva ustrajnost u svakom služenju.

I to što zlim ljudima u svojoj sredini ne daješ mjesta i ne trpiš ih kod sebe. One koji su došli i govorili da su apostoli ispitao si i raskrinkao. Jer bili su lažni apostoli.

I patnje zbog moga imena strpljivo si podnio. Nisi se umorio.

Ali uz sve dobro postoji nešto bitno što si napustio! **Svoju prvu ljubav**. Svoju početnu ljubav – kad sam te prvi put susreo i osvojio tvoje srce. Tada je tvoja ljubav prema meni, prema braći i sestrama u vjeri i prema ljudima oko tebe bila žarka i svježa. Ona je bila razlog i poticaj za sve što si činio.

Promisli od čega si otpao. Obrati se, pokaj se. Čini djela koja si činio na početku. Iz prave ljubavi.

Ako se ne vratiš onamo, uklonit ću tvoj svijećnjak. Tada više nisi prikladan kao svjedočanstvo za mene u Efezu. Više nećeš svijetliti za mene ako ne pokažeš kajanje i ne pokaješ se. Jer ljubav je najvažnija i najveća. Bez nje sve je ništa.

Ali hvalim te što mrziš djela nikolaita, koja i ja mrzim – onih, dakle, koji trpe nemoral, druge zavode i preporučuju da jedu meso žrtvovano idolima.

Tko ima otvoreno uho, neka čuje što ja po Božjem Duhu govorim crkvama. Tko svlada to stanje i vrati se prvoj ljubavi, od mene će biti bogato nagrađen. Dat ću mu jesti sa stabla života. Ono stoji usred Božjega raja. U novom i boljem Edenu. U novom Jeruzalemu. U novom svijetu koji sam stvorio svojom smrću i svojim uskrsnućem. Ondje će u njemu smjeti uživati bez prekida i zauvijek.

Anđelu crkve u **Smirni** – i svima koji pripadaju toj crkvi u tom gradu – pišem po Isusovu nalogu. Prenosim što govori on, koji je Prvi i Posljednji. Koji je bio prije svega i koji će kao posljednji stajati kao pobjednik. Koji je umro, ali je opet oživio. Koji živi zauvijek. Pobjednik nad smrću.

Dobro poznajem tvoja djela ljubavi, progone i patnje koje podnosiš za mene. I tvoje siromaštvo. Ali nikada to ne zaboravi: ti si bogat u meni. Tebi

pripada budući svijet.

Poznajem i hule i klevete onih koji se ponosno nazivaju Židovima. Iako to jesu po podrijetlu, uistinu je riječ o sinagogi Sotoninoj. Mrze Mesiju Isusa – i sve koji ga slijede. Prije svega Židove među vama, koji vjeruju u mene.

Ne boj se zbog patnji radi Isusa koje još moraš podnijeti. Đavao, Sotona, bacit će neke od vas u zatvor. Pokrenut će Židove i pogane protiv vas, da biste odustali od vjere. Ali dogodit će se suprotno: vaša će vjera biti iskušana i ojačana. Vaša će nevolja trajati deset dana. Vrijeme koje ja određujem i koje nitko ne može promijeniti. Ni Sotona.

Budi vjeran do smrti! Ne odustaj kad ti se ponude život i sloboda da se pokloniš caru ili idolima. Jer ja ću ti dati vijenac pobjede, vijenac života. Ako ostaneš vjeran do smrti, živjet ćeš dalje, da – iskusit ćeš pravi život. U mom vječnom kraljevstvu. U mojoj slavi. Kod mene.

Tko ima uši, neka osluhne, neka sluša i neka čini što ja po Duhu govorim crkvama. Morate me uzeti ozbiljno. Uhvatiti me za riječ. To je važno i ne ponavljam se neprestano.

Tko pobijedi i ostane vjeran do smrti, neće mu nauditi druga smrt. To je vječna smrt, odvojenost od mene. Daleko od mene u ognjenom jezeru. Nju trpe svi koji me nisu slijedili i koji su me odbacili. A vi ćete živjeti, jer ja živim.

Anđelu crkve u **Pergamu** – i svima koji pripadaju toj crkvi – pišem po nalogu Isusa Krista. Prenosim što govori onaj koji ima oštar, prodoran, dvosjekli mač. Njegovoj se riječi ne može odoljeti.

Znam za sva tvoja dobra djela ljubavi. Točno znam gdje stanuješ i živiš. Naime ondje gdje je Sotonino prijestolje. Gdje on vlada i drži ljude zarobljene u idolopoklonstvu. Ondje gdje se ništa od mene ne može prepoznati, ti se čvrsto držiš moga imena. Vjeru u mene, Nevidljivoga, nisi zanijekao pred svim tim vidljivim hramovima svoga grada. Ni onda kad je moj vjerni svjedok Antipa bio ubijen u Pergamu. Ondje gdje je Sotona kod kuće i podbada ljude protiv vas.

Ali imam nešto protiv tebe što neću prihvatiti. Ima kod vas takvih koji smatraju dobrim Bileamov nauk i drže ga se. On je nekoć poučio Balaka kako bi mogao pobijediti izraelski narod. Ne vojnom silom, nego zavođenjem. Naime sudjelovanjem u žrtvama idolima i razuzdanošću u spolnosti koja je s time bila povezana.

Isto tako ima nekih među vama koji se drže nauka nikolaita, koji također smatraju dobrom spolnu raspuštenost. Mrzim te nauke, koji razaraju i ošteću ju crkvu.

Budući da ste svi za to odgovorni, pokajte se. Žalite i obratite se! Morate to promijeniti i stati tome na kraj. Ako to uopće ne učinite ili učinite samo napola, doći ću sam. Sa svojim oštrim mačem koji izlazi iz mojih usta. Vojevat ću protiv njih i pobrinuti se da se obrate i pokaju. Ili se pobrinuti da budu uklonjeni iz vaše sredine.

Tko ima uši, neka osluhne, neka sluša i neka čini što ja po Duhu govorim crkvama.

Onome tko svlada bileamovce i nikolaite i ne sudjeluje u gozbama idolima i spolnoj razuzdanosti, dat ću jesti od skrivene mane. Ne čeka vas meso žrtvovano idolima, nego prava nebeska hrana.

Dat ću im bijeli kamen. Bijel kao mana. Čist. I na njemu napisati njegovo novo ime, koje poznaje samo onaj koji ga prima: ne osuda, nego oslobađajuća presuda i novost života u novom vremenu, koje je već počelo. U odnosu sa mnom kao moji osobni prijatelji.

Crkvi u **Tijatiri** piše onaj čije oči sjaje kao plamen ognja, koje sve proziru i ne mogu podnijeti ništa zlo. Koji ima noge kao sjajna mjed, kao da se žare u užarenoj peći. Koji ima beskompromisan stav kad je riječ o svetosti i istini.

Poznajem i cijenim sve dobro što činiš. Tvoju pravu ljubav i tvoju vjernu službu. I tvoju strpljivu ustrajnost. Ono za što se sada zauzimaš za mene osjetno je više i snažnije od onoga što si činio na početku. Upoznat sam s tvojim napretkom.

Ali ipak imam nešto protiv tebe. Trpiš ženu koja je kao Izebela, Ahabova žena, i puštaš je da radi što hoće. Ona sebe naziva proročicom, a mnogi je kod vas slušaju. Ali ono što ona govori ne dolazi od mene. Ona poučava i **zavodi** moje sluge da sudjeluju u idolopokloničkim gozbama u hramovima. Uz to dolazi do spolne razuzdanosti. Do bludništva i jedenja mesa žrtvovanoga idolima. A vi ne reagirate!

Ona to čini već dugo. Dao sam joj vremena da promijeni mišljenje, da prestane sa svojim zavođenjem i bludništvom. Ali nikako me nije htjela slušati. Zato ću je suditi i njezinu bludničku postelju pretvoriti u bolesničku. Odbacit ću je, dakle! Ali i zavedene i one koji su zalutali, koji to s njom čine. Bacit ću ih u veliku nevolju ako ne promijene mišljenje, ne obrate se i ne prestanu s Izebelinim djelima. Njezinu duhovnu djecu, koja su se vezala uz nju i poslušno čine što ona kaže, pogubit ću smrtonosnom bolešću, ako se ne pokaju i doista ne obrate.

Sve će crkve znati da sam ja onaj koji ispituje srca i bubrege. Koji sve prozire i vidi. U mojoj crkvi nitko to neće činiti a da ne bude za to odgovoran i ne položi račun. Svakome ću uzvratiti prema njegovim djelima.

A vama ostalima, koji ne slijedite Izebelin nauk: **držite što imate**. Niste upoznali dubine Sotonine, kojima se oni hvale. Niste slijedili to prividno znanje kao oni koji se hvale da su sve to obuhvatili svojom navodnom posebnom spoznajom. Još je gora njihova tvrdnja da takav postupak nije grijeh. Na sve ostale ne stavljam nikakav teret. Ali zahtijevam vjernost i predanje meni i mojoj riječi – dok ne dođem.

Tko svlada Izebelu i njezina djela i čini moja djela dok ne stigne na cilj, tome ću dati vlast nad narodima. Čak i ako se sada činite beznačajnima i ne možete ništa učiniti protiv Izebele i njezinih pristaša. Zajedno sa mnom vladat ćete narodima i pasti ih kao pastir, brižno i s ljubavlju. Nepokorne ćete razbiti kao glinene lonce. To sam primio od svoga Oca. A tu moć i vlast dobit će od mene i pobjednici.

Dat ću im zvijezdu Danicu. Sjat će i vladati sa mnom, Mesijom-Kraljem, sjajnom zvijezdom Danicom. Zauvijek. Uskoro će svanuti dan.

Tko ima uho, neka čuje što ja po Duhu govorim crkvama. Činite moju volju! Svojim Duhom i svojom riječju govorim svakoj crkvi na cijeloj zemlji!

Poglavlje 3

Anđelu crkve u **Sardu** – a time i svima koji pripadaju toj crkvi – napiši: Ovo govori onaj koji ima sedam Božjih duhova. O tome govori i 11. poglavlje Izaije. Koji ujedno drži u svojoj ruci sedam zvijezda, sedam anđela crkava, a time i sve crkve.

Poznajem tvoja djela i sve što činiš. Znam što se s tobom doista događa. Poznat si kao živa i djelatna crkva. Ali u stvarnosti si **beživotan**, da, duhovno mrtav. Nedostaje ti živ, svjestan odnos sa mnom. Svoj mir, svoj spokoj i svoje blagostanje zamjenjuješ s mirom groba i duhovne smrti. Zato se probudi! Brini se i skrbi za one koji su već u procesu duhovnoga umiranja. Ojačaj ih, da ne umru. Tvoja djela pred mojim Bogom nisam našao dobrima. Ona nemaju trajnosti.

Sjeti se s kakvom si radošću primio moju riječ kad si je prvi put čuo. Te se riječi, moga evanđelja, čvrsto drži i promijeni mišljenje. Vrati se mojoj riječi. Još nije prekasno. Možeš ponovno biti probuđen.

Ako se ne probudiš, ne ojačaš svoje ljude i ne vratiš se mojoj riječi, doći ću k tebi. Ne s blagoslovom, nego kao lopov. Nećeš znati kad dolazi nesreća. Sudit ću ti ako se ne obratiš.

Ali doista ima nekih kod tebe koji nisu okaljali svoje haljine. Oni se udaljuju od onoga što mi nije milo. Ne prilagođuju se ni vašoj poganskoj i idolopokloničkoj okolini. **Upravo takve tražim.** U uskrsnuću će dobiti bijele i čiste haljine – od mene. Zajedno sa mnom šetat će i biti na putu u novom

Jeruzalemu. Na novoj zemlji. Jer su dostojni. Drugi u Sardu držali su se podalje i izbjegavali ih, jer su oni htjeli biti mili meni. Ali upravo će oni biti moji počasni gosti.

Tko u Sardu – a sada se obraćam svakome pojedinom – pobijedi duhovnu smrt, ne okalja svoje haljine i vrati se mojoj riječi, dobit će od mene bijele haljine. Iz knjige života – popisa u koji su upisani svi koji pripadaju mome Bogu – neću ga izbrisati. Njegovo ću ime priznati pred svojim Ocem i njegovim anđelima.

Tko ima uho, neka čuje što ja po Duhu govorim crkvama i neka čini moju volju! Svojim Duhom i svojom riječju govorim svakoj crkvi na cijeloj zemlji!

Anđelu crkve u **Filadelfiji** – a time cijeloj crkvi, svima koji joj pripadaju – trebam napisati: Ovo govori Sveti i Istiniti, u kojega se čovjek može posve pouzdati. On je Davidov Sin, koji ima ključeve Kralja – a time i moć otvarati ili zatvarati vrata. Nitko drugi to ne može činiti. I nitko nema ovlast zaustaviti ili potisnuti ono što ja činim.

I tvoja djela vrlo pomno poznajem i ispitujem. Evo: otvorio sam ti vrata koja nitko ne može zalupiti. Bit će duhovnoga ploda. Dajem ti pristup do ljudi, da ih dovedeš k meni. Tako, doduše, imaš **malo snage**, ali ona može mnogo postići. Male početke i neupadljive stvari nisi prezreo. Jer si čuvao i činio što govorim. I nisi zanijekao moje ime u gradu Filadelfiji, nego si ga hrabro priznao. Unatoč otporu, ruganju i neprijateljstvu.

Ja sam onaj koji čini da neki od Židova dođu do vjere. Kao što se već i dogodilo. Ali znam i za one Židove koji te zbog toga napadaju ogovaranjem i klevetom. Izbacili su vas iz sinagoge. Ali oni nisu pravi Židovi. Niječu sve što bi kao pravi Židovi trebali činiti i vjerovati. Pripadaju sinagogi Sotoninoj. Učinit ću da padnu ničice pred vama i pred svojim sunarodnjacima koji me slijede. Morat će priznati da ja ljubim tebe. A ne one koji odbacuju mene, pravoga Židova, Mesiju.

Ti si čuvao i navješćivao moju riječ da me strpljivo čekaš. Živiš u nadi moga dolaska. Zato ću i ja tebe sačuvati u vrijeme velikoga zavođenja. Ono će uskoro preplaviti cijeli svijet, da iskuša sve koji prebivaju na zemlji.

Drži to uvijek iznova pred očima: dolazim uskoro. Da, iznenada! Zato se svakako čvrsto drži onoga što imaš. Ne odustaj od toga. Ustraj. Tada vam nitko neće oteti vijenac pobjede.

Tko pobijedi i čuva moje riječi i priznaje moje ime, njega ću učiniti značajnim kao stup u hramskom svetištu svoga Boga. Njegova ustrajnost i priznavanje moga imena zauvijek će biti njegova čast. Iz toga nebeskoga Božjega hrama nikada više neće izaći. Ondje će biti kod kuće. Napisat ću na njemu ime svoga Boga. I ime grada svoga Boga. To je novi Jeruzalem, koji će sići s

neba na novu zemlju. I svoje novo ime napisat ću na njemu. Tako će zauvijek pripadati mome Bogu. I zauvijek biti građanin novoga Jeruzalema. I meni, koji sam ga otkupio svojom krvlju, pripadat će. Meni, Stvoritelju novoga svjetskoga poretka, Uskrslome.

Tko ima uho, neka čuje što ja po Duhu govorim crkvama – i činite moju volju! Svojim Duhom i svojom riječju govorim svakoj crkvi na cijeloj zemlji!

Anđelu crkve u **Laodiceji** – a time cijeloj crkvi – trebam napisati, svima koji joj pripadaju: Ovo govori onaj koji je Amen. U kojemu se sve zajamčeno ispunja. Koji ima posljednju riječ. Govori vjerni i istiniti svjedok. Ja, Isus, koji sam svoje svjedočanstvo i svoje predanje platio svojom krvlju. Govori onaj koji je početak stvorenja, Stvoritelj i prvoga i novoga stvorenja – snagom svoga uskrsnuća.

Kao i sve druge crkve, poznajem i tebe. Znam što činiš. Reći ću ti odmah, izravno i nedvosmisleno: nisi ni hladan ni vruć! O, da si barem hladan kao osvježavajući gutljaj hladne i čiste vode. Ili vruć – za ugodnu kupelj ili vrući čaj. Ali ti si mlak. Ni hladan ni topao. Kad se pije nešto tako neodređeno, očekujući da je hladno ili vruće, onda se to ispljune. Isto je tako meni s tobom. Ti si polovičnost bez karaktera. Neodlučan. Od svega imaš ponešto. Ali mnogo premalo. Da barem goriš za mene. Ili da si izravno protiv mene, tada bi bilo više nade nego sada.

Zašto si tako mlak? Zato što si uobražen i uvjeren u sebe. Govoriš: Bogat sam i obogatio sam se. Ne treba mi ništa i nitko. Ni milost ni braća i sestre u vjeri izvan tvoje crkve. Ali ono što ne vidiš: u stvarnosti si u bijednom stanju dostojnom sažaljenja. Ti si kao prosjak. Siromašan i slijep. Gol, bez gornje haljine.

Zato ti mogu savjetovati samo jedno: kupi od mene zlata. Čistoga zlata, pročišćenoga u ognju. Samo ćeš tako biti doista bogat. I bijele haljine, da više ne budeš gol i da se pokrije tvoje jadno stanje. Možeš od mene dobiti i pomast za oči, da napokon vidiš što je istina i kakav stojiš preda mnom.

Sve koje ljubim, i vas, ukoravam. Stavljam im njihov grijeh pred oči, da se obrate. Odgajam ih. To može boljeti, ali je vrlo ljekovito. Potrudi se i budi revan da od mene izmoliš sve što ti nedostaje. Pokaj se! Obrati se! Priznaj svoje jadno stanje, da možeš početi iznova.

Kod vas uopće nisam dobrodošao. Ali stojim pred vašim vratima. Kucam da uđem. Zovem. Ako me tko kod vas čuje i otvori mi vrata svoga srca, ući ću u njegov život. Tada ćemo zajedno jesti i imati živo, praktično zajedništvo. Čekam da tko otvori vrata. Nikoga na to ne prisiljavam.

Tko pobijedi i dođe k meni, tko doista moli ono što mu tako hitno nedostaje, sjedit će sa mnom na mom vladarskom prijestolju i suvladati. Isto kao

što sam ja kao vjerni svjedok pobijedio i bio vjeran do smrti. Zato me moj Otac posjeo na svoje prijestolje, da s njim vladam.

Tko ima uho, neka čuje što ja po Duhu govorim crkvama – i činite moju volju! Svojim Duhom i svojom riječju govorim svakoj crkvi na cijeloj zemlji!

Poglavlje 4

Pošto sam vidio veličanstvenoga Krista usred sedam svijećnjaka i napisao sedam pisama crkvama, podigao sam pogled i vidio na nebu otvorena vrata. Tada sam čuo glas kako mi govori – glasan kao truba. Već sam ga prije čuo. Zapovjedio mi je da se popnem i kroz vrata uđem u nebo. Ondje sam trebao vidjeti što će se, nakon onoga što sam već vidio, dalje dogoditi i biti vidljivo.

Ukupno su se, kako sam se poslije sjetio, nakon toga još četiri puta trebale **otvoriti** stvari na nebu. Otvorilo mi se ukupno **pet viđenja** s različitim slikama, ali sva su završavala povratkom Mesije. Postalo mi je jasno da nisu uvijek slijedila jedno za drugim, nego su opisivala nešto što se odvijalo i usporedo, jedno uz drugo i istodobno, jer su sva završavala u jednom velikom cilju.

Tada je Duh sišao na mene i prenio me kroz vrata u nebo. Vidio sam Boga. U prijestolnoj dvorani. Ali mnogo većoj. Nigdje, ni na jednoj strani nije završavala. Jer sam ondje u sredini vidio golemo prijestolje. Mjesto – kao oko oluje. Kao epicentar svih stvari.

Na tom veličanstvenom **prijestolju** sjedila je osoba. Mogao sam razabrati samo obrise. Prijestolje nije bilo prazno. I to me silno umirilo. Očito sam taj prizor trebao vidjeti prije svega. Naime: da je Bog veći i da stoji iznad svega. I da ima posljednju riječ. I da vlada i zadržava nadzor, čak i kad tako ne izgleda.

A onaj koji je ondje sjedio izgledao je kao dragi kamen jaspis ili sard, koji prekrasno sjaje divnom crvenkastom bojom. Veličanstveno.

Iznad prijestolja sjao je s jedne strane na drugu sjajni odsjaj, kao duga. Ali blistav kao zeleni dragi kamen smaragd. Jednostavno dojmljivo.

Oko prijestolja vidio sam ukrug druga prijestolja. Bila su manja. Izbrojio sam ih 24. Na njima su sjedili likovi koje sam mogao razabrati. Bili su to starješine. Muškarci u poodmakloj dobi. Na sebi su imali bijele haljine. Na glavi su nosili zlatne krune, kao vijence pobjede. Kao što su anđeli predstavljali crkve, tako sam u starješinama vidio svete svih vremena. Kao 12 Izraelovih otaca i 12 apostola zajedno. Bili su sasvim u bijelom i kao pobjednici dobili su vijence pobjede. Kao kraljevi i svećenici.

Iz prijestolja u sredini sijevale su munje. Čuli su se glasovi. I silna grmljavina. Kao nekoć kad se Bog objavio Mojsiju na Sinaju. Shvatio sam da se s

toga prijestolja drži i održava cijeli svemir, uključujući zemlju.

Pred prijestoljem plamtjelo je sedam ognjenih baklji. To je sedam Božjih duhova, koji su poslani po svoj zemlji. Oni, to jest Duh Božji, osvjetljuju put k spasenju i čine da zasja Božja pravednost.

Prostor pred prijestoljem činio mi se kao veliko more. Ali ne od olujnih i uzburkanih valova, nego od čvrstoga stakla. Blistavo kao kristal. Ono je jače od svih sila i prirodnih stihija. I more naroda, nemirnih i bezbožnih, ukoči se pred tim prijestoljem kao da je od leda. Kao safirne ploče pred Božjim nogama. Usporedivo s onim što kaže 24. poglavlje Izlaska, kad su se Mojsije i starješine popeli na Sinaj k Bogu.

Kod prijestolja, štoviše usred prijestolja, i oko njega, vidio sam četiri živa bića. Kretala su se kao anđeli. A ipak opet posve drukčije. Jednostavno jedinstveno. Tako blizu onome na prijestolju. Posvuda su imala oči. Sprijeda i straga. Nešto slično vidjeli su, naime, već davno proroci Izaija i Ezekiel. Činila su mi se kao sile koje drže svemir na okupu.

Vidio sam ta bića jedno za drugim. Ne u smislu poretka po važnosti. Ona su predstavljala Vječnoga kao Stvoritelja. I njegovu životnu povezanost s **njegovim stvorenjem**. Kako on sve i svako u njemu vidi i želi vidjeti. Na sve četiri strane svijeta. Kao njegov brižni Stvoritelj i snažni Uzdržavatelj on sve drži na oku:

Prvo biće izgledalo je kao lav. Ta divlja, kraljevska životinja.

Drugo biće izgledalo je kao mladi bik. Snažna životinja.

Treće biće imalo je lice kao čovjek. Opažao sam ga drukčije od drugih bića. Pokazalo mi je čovjeka u njegovoj povlaštenoj ulozi nositelja Božje slike.

Četvrto biće bilo je slično orlu u letu. Brzo, uzvišeno i tajanstveno.

Sva četiri bića, koja su iznutra i izvana bila posuta očima, imala su šest krila.

Ta bića, koja sve vide i govore bez prestanka, neumorno ponavljaju uvijek iznova ovih nekoliko, ali jedino dostojnih riječi: Svet, svet, svet je Bog Jahve, Gospodin Bog! Svemogući, Pantokrator, El-Šadaj! Vječno Postojeći! Koji je bio, koji jest i koji dolazi!

Kako je **beskrajno** uzvišen i beskrajno drukčiji, da, kako je nadmoćan u usporedbi s nama ljudima i s drugim stvorenjima!

Kad četiri živa bića klanjajući se kliču Svevišnjemu čast i zahvalnost, veličanstvo i slavu, njemu koji živi u vijeke vjekova, tada 24 starješine padaju na koljena pred svojim prijestoljima. Pred onim koji sjedi na prijestolju. Pred Bogom.

Iskazuju počast njemu, koji živi u vijeke vjekova. Da, polažu svoje vijence pobjede pred prijestolje i govore svi zajedno: Ne mi, nego si Ti jedini

dostojan. Ti jedini trebaš primiti slavu i hvalu, čast i moć.

Jer Ti si sve – cijeli svemir stvorio. Bila je to samo Tvoja **volja**. Za sebe si ga stvorio. Zbog Tebe sve to postoji. Bez Tvoje volje ne bi bilo ničega. Samo bi Ti bio.

Kakvo dostojanstvo da smo mi plod njegove volje! Uključeni u njegovo stvorenje. Sva je zemlja puna njegove slave.

Poglavlje 5

Tada sam u desnoj, božanskoj ruci onoga koji je sjedio na prijestolju vidio **knjigu u svitku**. Bila je ispisana s obje strane. Tako opsežna da jedna strana nije bila dovoljna. Ali bila je zapečaćena s ni manje ni više nego sedam voštanih pečata. Od samoga Boga.

Pogledao sam taj svitak. I odjednom mi je postalo jasno da je riječ o nečemu iznimno važnom. O njemu je očito ovisila sudbina svijeta. Bio je kao isprava Božje svemoći, njegova sveznanja i njegova upravljanja poviješću.

Tada je pred prijestolje došao snažan, velik anđeo. Povikao je glasnim, gromkim glasom, koji su čula sva bića u svemiru: „Tko je dostojan i ovlašten otvoriti svitak sa sedam pečata? Da izvrši ono što je u njemu napisano!“

Ali nitko nije istupio tko bi se na to usudio. Nitko na nebu, nitko na zemlji ni pod zemljom, u podzemlju. Vladala je mrtva tišina. Tjeskobna. Nitko nije mogao otvoriti pečate ni pogledati u nj.

Obuzeo me očaj. Počeo sam gorko **plakati**. Jer to bi značilo da sve ostaje kako jest. Nema nade u slobodu ili u oslobođenje od smrti, boli i bolesti. Ratovi bi išli sve dalje. Glad i patnja ostali bi. Nove zemlje ne bi bilo. Jadna borba za preživljavanje za većinu ljudi bila bi beskrajna. Zar svijet neće dobiti pobjednika?

Ali jedan od 24 starješine došao je k meni i stavio ruku na mene. Znao je ono što ja u tom trenutku nisam mogao znati. Rekao mi je: Ne plači! Postoji rješenje. Evo, jedan je pobijedio. Kraljevski **Lav** iz Judina plemena. Obećani Mesija. Potomak Judin i Davidov. On, Mesija, dostojan je otvoriti svitak i slomiti sedam pečata.

S olakšanjem sam podigao pogled da vidim moćnoga lava, pobjednika. Ali što sam vidio? Vidio sam Janje – kao zaklano. Žrtveno janje. Sa smrtnom ranom na vratu. Lav je, dakle, bio Janje. Lav nije pobijedio moću i nasiljem, nego svojom smrću – kao **Janje**! Posve drukčije nego u svijetu vladara i cezara. Bog pobjeđuje po ranjivom, malom Janjetu. Bez nasilja. Drukčije nego lav. Njegova je smrt najvažniji događaj svih vremena: odlučujuća pobjeda nad poviješću patnje ovoga svijeta. Ona jamči sva obećanja. I Božju pobjedu nad svim neprijateljskim silama.

Janje – sa srcem lava – stajalo je sada usred prijestolja. Ondje gdje mu je mjesto. Usred četiri živa bića. I unutar kruga 24 starješine. Stajalo je u središtu! Sve je gledalo na to malo Janje sa smrtnom ranom. Da, Bog se poistovjetio s Janjetom i time pokazao kakav je on sam i kako upravlja poviješću. Bez nasilja, moći i prisile, u požrtvovnom samopredanju postiže slavni cilj povijesti, koji sam još trebao vidjeti.

Imalo je, za razliku od svih janjaca koje sam dotad vidio, ne dva, nego sedam rogova. Dakle božansku puninu moći. Iako malo Janje, njemu je bila predana sva moć i vlast. Uz to još sedam očiju. To su opet sedam Božjih duhova, koji su poslani po svoj zemlji i sve vide. I ujedno prosvjetljuju ljude za spasenje.

To je Janje sada pošlo k prijestolju. Uzelo je svitak iz desnice onoga koji je sjedio na prijestolju. On ga je pružio Janjetu. Bio je to trenutak za vječnost. Veličanstven, a ipak neobičan. Ta bilo je samo janje. Ali u njegovoj ruci, u ruci umrloga i uskrsloga Mesije, sada je ležala sudbina svijeta. A ne može ležati u boljim rukama.

I kad je uzelo svitak, dogodilo se ovo: 24 starješine pali su ničice kao i prije. Čak su se i četiri živa bića duboko poklonila. Svi su oni iskazali počast Janjetu. 24 starješine, kraljevi i svećenici, imali su kadionice s kadom, kao u nebeskom hramu. Kad u kadionicama bile su sve molitve svetih. Njihovo klanjanje, molbe, a i jadikovke. Držali su i harfe, kojima su zapjevali novu pjesmu. To je doista morala biti nova pjesma! Jer po Janjetu sada je sve, ali doista sve postalo drukčije. Pjevali su Janjetu klanjajući se i zahvaljujući:

Ti si jedini dostojan otvoriti svitak, slomiti pečate i čitati i izvršiti ono što je u njemu napisano.

Jer Ti, Božje Janje, bio si žrtvovan. Svojom si nas krvlju otkupio za Boga. Iz svakoga plemena, svakoga jezika i naroda i puka.

Sve si ih, mnoge s **cijele zemlje**, učinio **kraljevima** i **svećenicima** za našega Boga.

Oni će vladati zemljom! I činiti ono što je bilo u Božjem srcu. Od početka. I služiti mu pred njegovim licem.

Kad je njihova pjesma završila, vidio sam anđele koji su također bili okupljeni oko prijestolja sa živim bićima i starješinama. Bilo je tako veliko mnoštvo anđela, kao zvijezda na nebu. Kao more anđela, koji su se sada pridružili toj hvali Janjeta. Bila je to nezamisliva nebeska hvala. Tako silna da gotovo nisam mogao vjerovati što vidim i čujem:

Dostojno je Janje koje je žrtvovano!

Neka primi svu moć, bogatstvo i mudrost.

Svu snagu, čast, slavu i hvalu.

Kad su anđeli to izrekli, cijeli se svemir pridružio hvali. Svako stvorenje na nebu, na zemlji i pod zemljom, na moru i u moru, čuo sam kako govori:

Onome koji sjedi na prijestolju, naime Bogu Ocu, i Janjetu, vječnom Sinu Očevu, jedino pripadaju hvala i čast i slava i moć. I to u vijeke vjekova.

Tada su četiri živa bića rekla: Amen. A 24 starješine opet su pali ničice na svoje lice i klanjali se.

Poglavlje 6

Sada je Janje počelo otvarati pečate jedan za drugim. Ali svako je otvaranje pratio silan, gromki glas. Jednoga od četiri živa bića kod prijestolja, koje je povikalo: Dođi i pogledaj pomno!

To sam i učinio. Pri otvaranju **prvoga pečata** vidio sam bijeloga konja. Na njemu je sjedio jedan koji je imao luk. I tom je jahaču stavljen vijenac pobjede. I on, to anđeosko biće, odjurio je u galopu da pobjeđuje kamo god dođe. Kao osvajač svijeta. Nije to bio dobar anđeo.

Postalo mi je jasno da nema sigurnosti. Nigdje. Kraljevstva bivaju pobijeđena i pregažena. Nastaju nova carstva. I Rimsko Carstvo i rimski mir jednoga će dana pasti. Jer Bog tako hoće.

Kad je Janje otvorilo **drugi pečat**, drugo je živo biće reklo jednako kao i prvo: Dođi i pogledaj pomno!

Sada sam opet vidio konja. Ognjenocrvenoga. Na njemu je sjedio jedan koji je dobio ovlast da oduzme mir među ljudima i narodima. Tada bi ubijali jedni druge. U nebrojenim ratovima i građanskim ratovima. Jahač je dobio velik mač, kojim je razarao mir. Ni to nije bio dobar anđeo.

Bog i Janje više nisu zadržavali te zle i razorne sile zla. To je njegov sud kad silama zla daje prostora. Ne treba im zapovijedati, one same od sebe čine zlo koje se ovdje u Otkrivenju širi.

Kad je Janje otvorilo **treći pečat**, reklo je i treće živo biće: Dođi i pogledaj pomno!

Tada sam vidio crnoga konja. Na njemu je sjedio jedan s vagom kojom se važu pšenica i ječam.

Iz sredine četiri živa bića došao je glas s porukom: Jedan dnevni obrok pšenice za dnevnicu nadničara koji radi 12 sati. I tri dnevna obroka ječma za jednu dnevnicu. Ulju i vinu neka se ne nanosi šteta. To su krajnje previsoke cijene za osnovne namirnice. A manje potrebno ulje i vino mogu se dobiti jeftino. Nejednaka društva, u kojima se većina svaki dan bori za preživljavanje kad rat i suša unište žetve – i dođe glad. A ipak neki žive u raskoši. Da, to je svijet kakav nikada nije bio zamišljen. On vapi za otkupljenjem. Ljudi se trebaju obratiti svome Stvoritelju i Hranitelju.

Pri otvaranju **četvrtoga pečata** reklo je četvrto živo biće: Dođi i pogledaj pomno!

Sada sam opet vidio konja, blijedoga kao pepeo. Ime jahača na njemu bilo je „Smrt". Had, podzemlje, pratio ga je. On je zarobio sve mrtve, ubijene, koji su u onostranosti, u nevidljivom svijetu, živjeli dalje do dana velikoga suda. Taj anđeo smrti i zatornik dobio je ovlast da ubije četvrtinu stanovnika zemlje. Ratnim mačem, glađu i pošastima i divljim zvijerima zemlje.

Svi su mi ti jahači pokazali kako Bog sudom poziva ljude na obraćenje. On i u sudu pokazuje svoju milost i čini sve da ga ljudi poslušaju. Svojom dobrotom, ali i katastrofama.

Kad je Janje otvorilo peti pečat, vidio sam nešto posve drugo. U nebeskom hramu prepoznao sam žrtvenik za paljenice. U podnožju žrtvenika vidio sam kako stoje ljudi koji su bili nasilno ubijeni jer su bili poslušni Božjoj riječi i svjedočili za Isusa. Kao Janje, tako su i oni žrtvovali svoj život i predali ga u smrt. Sada su na nebu, kod Janjeta i kod Boga.

Ti su **mučenici** zajedno i glasno, jadikujući, vapili pred prijestoljem: „Dokle još, neograničeni Vladaru, Sveti i Istiniti, dok Ti naše ubojice ne pozoveš na odgovornost za našu nedužnu krv i ne budeš sudio onima na zemlji koji su nas ubili? Da toj nepravdi dođe kraj."

Tada su svima njima najprije dane bijele haljine. Jer su bili dostojni kao pobjednici. Da, smrću su pobijedili – kao Janje. Sam onaj na prijestolju rekao im je neka se kratko vrijeme odmore od svoga teškoga životnoga puta kao Isusovi svjedoci. Sve dok i njihovi supatnici na zemlji ne budu ubijeni i tako se ne upotpuni broj mučenika. Dan obračuna dolazi. Zbog tih mnogih mučenika on zacijelo mora doći. Zlo više neće dugo postojati.

Tada je došao **šesti pečat**. I to je bio kraj svjetske povijesti. Sud svijetu. Dan obračuna. Vrlo velik potres zatresao je zemlju. Sunce više nije sjalo i postalo je crno. Mjesec je postao crven kao krv. Nebeske zvijezde padale su na zemlju kao nezreli smokvini plodovi koji padaju kad se stablo snažno trese. Nebo se smotalo kao svitak. Sve gore i otoci bili su u tom kaosu pomaknuti na druga mjesta.

Ništa neće biti kao što je bilo. Poredak svemira i poredak društva bit će razvrgnuti. Sve to više neće biti potrebno. Svi su ti događaji sama bit kraja i Božjega pojavljivanja.

Što su ljudi činili pred tom kozmičkom propašću svijeta? Svi kraljevi, velikaši i bogataši, poglavari i moćnici, svi robovi i svi slobodni pokušavali su naći zaklon u špiljama i stijenama gora. Sada je svaka društvena razlika bila posve svejedno. Svi su bili jednako pogođeni.

U svom očaju preklinjali su gore i stijene da padnu na njih. Da ih sakriju i zaštite od onoga koji sjedi na prijestolju. Od vječnoga, živoga, jedinoga i svetoga Boga, Suca cijele zemlje. I od gnjeva Janjetova. O gnjevnom Janjetu dotad nisam ništa čuo ni vidio. Ali Mesiji, koji je nekoć u Jeruzalemu mučen i ubijen, predana je, naime, vlast nad svijetom i sud. Isusa gotovo nikada nisam vidio gnjevnoga. Jednom u Hramu, tada je doista bio gnjevan, jer je bila obeščašćena kuća njegova Oca.

On će spasiti svoje sljedbenike i u pravednosti se suočiti s njihovim progoniteljima. Jer sada je došao veliki dan njegova suda u gnjevu nad svakom nepravdom. Nitko mu ne može izmaći. Nitko. I ljudi shvaćaju da je to kraj i da su stajali na pogrešnoj strani. Jer Bog i Janje bili su im svejedno.

I tko može opstati pred **gnjevom Janjetovim**?

To sam trebao vidjeti u nastavku. Doista je bilo takvih koji opstaju.

Poglavlje 7

Nakon toga vidio sam četiri anđela kako stoje na četiri kuta zemlje. Zadržavali su vjetar. Da ne puše vjetar po zemlji, po drveću i po moru. Tada sam vidio drugoga anđela, petoga, koji je dolazio od izlaska sunca, s istoka. Poslan od Boga. I donio je pečat. Pečat vlasništva živoga Boga.

Taj je anđeo silnim glasom doviknuo četvorici anđela: Ne nanosite štetu zemlji, ni drveću ni moru kad pustite da se oluja razbjesni. I to sve dok svim Božjim slugama na zemlji ne stavimo vidljiv znak tim pečatom na njihova čela. Time će biti zaštićeni u nevolji i stići će do cilja, u vječni život kod Božjega prijestolja.

Ti anđeli prirodnih sila žele ljudima nauditi uvijek i u svako doba. Ali Bog štiti ljude. U sudu on povlači svoju zaštitu i čuva samo one koji mu služe.

Tada sam čuo koliko ih trebaju zapečatiti: 144.000. Iz svih plemena sinova Izraelovih, naime Jakovljevih. Njihov redoslijed, onakav kakav sam ga sada čuo, nikada prije nisam čuo ni pročitao.

Iz Jude 12.000. Iz Rubena 12.000. Iz Gada 12.000. Iz Ašera 12.000. Iz Naftalija 12.000. Iz Manašea 12.000. Iz Šimuna 12.000. Iz Levija 12.000. Iz Jisakara 12.000. Iz Zebulona 12.000. Iz Josipa 12.000. Iz Benjamina 12.000.

To su bili svi oni iz Izraela koji su slijedili Isusa, Mesiju, i zato su ih njihovi sunarodnjaci, Židovi, tako jako prezirali i progonili. Od sinagoge Sotonine, kako sam već napisao. Oni, kojima je evanđelje bilo najprije navješćeno, tvorili su jezgru i početak Crkve. Bili su prvina. Poznati Bogu i njegovo vlasništvo. Posve suprotno svim drugim Židovima, koji su odbacivali Mesiju. Doista, istinski izabrani još uvijek žive u Božjem srcu i planu, prikazani u simboličnom punom broju 12 plemena. Čak i ako ih se trenutačno ne može pronaći.

Da, sav će Izrael biti spašen kad bude sabrana velika žetva naroda – koju sam uskoro trebao vidjeti. Moji sunarodnjaci, kojima tako silno želim da prepoznaju Isusa kao svoga Mesiju.

Zatim sam nakon toga vidio nebrojeno, golemo mnoštvo naroda. Kao veliko more ljudi pred prijestoljem Svevišnjega. Dolazili su iz svih naroda, plemena, nacija i jezika. To je bila velika, međunarodna žetva naroda, štoviše plod muke njegove duše, kako je Izaija prorekao o Isusovim patnjama. Svi su oni stajali pred prijestoljem i pred Janjetom. Na sebi su imali bijele haljine. U rukama su držali palmove grane i lišće, mahali njima i slavili pobjedu Janjeta i novi, **konačni izlazak**. Prožeo me drhtaj kad sam ih čuo kako u jednom jedinom silnom zboru klicanja izgovaraju riječi: Spasenje dugujemo jedino onome koji sjedi na prijestolju. Našemu Bogu i Janjetu.

Kad se to dogodilo, vidio sam sve nebrojene anđele kako stoje oko prijestolja. Kao u areni, ali većoj nego što je ljudi mogu sagraditi. Za njih je otkupljeno međunarodno mnoštvo ljudi bilo čudo nad čudima. K njima su pripadali i 24 starješine i četiri živa bića. Svi su pali ničice na svoje lice i klanjali se Bogu. Rekli su amen na ono što su ljudi uskliknuli. Tada su se klanjali govoreći: Našemu Bogu pripada sva hvala, sva slava i mudrost, i zahvalnost i čast i snaga i jakost! Njemu jedinome, za sva vremena! Sada i uvijek.

Tada mi je, kao već i prije, progovorio jedan od 24 starješine. Upitao me je i htio znati mogu li zamisliti tko su ti ljudi i odakle su došli, oni koji su u bijelim haljinama stajali pred prijestoljem. Nisam znao. Doista nisam imao pojma i rekao sam mu to. Bio sam napet što će reći.

Rekao je: To su oni koji dolaze iz **velike nevolje**. Svi su oni oprali svoje haljine i ubijelili ih u krvi Janjetovoj. Vjerovali su u oproštenje po Kristovoj krvi. To, i samo to, razlog je što su sada ovdje, pred Božjim prijestoljem, pred njegovim licem, i služe mu. Danju i noću i zauvijek. Kao kraljevi i svećenici. U njegovu nebeskom hramu. A Bog, koji sjedi na prijestolju, podići će nad njima i oko njih svoj stan i bit će kod njih. Doći će k njima i boraviti kod njih. Nikada više neće trpjeti glad ni žeđ. Borbe za preživljavanje i straha za opstanak više nema. Niti će ih ikada više pogoditi žega sunca koja sve isušuje. Jer samo Janje, koje je u središtu prijestolja, čuvat će ih i pasti kao brižan **pastir** pun ljubavi. Vodit će ih k živim i žuborećim **izvorima vode** vječnoga života.

Bog će **otrti** sve **suze** s njihovih očiju. Nikada više neće plakati, jer za to više neće biti razloga. Neće više biti boli, ni žalosti, ni rata. Bog i Janje čine sve novo.

Kad mi je starješina to priopćio, jedva sam to mogao shvatiti. Zar će žetva Janjetova doista biti tako silno velika? Ta doživio sam na Duhove i u Jeruzalemu kako su tisuće došle do vjere. A i poslije ih je bilo mnogo. I sada ovdje u

Maloj Aziji bilo ih je mnogo. Ali toliko? Ponestalo mi je riječi. Čudesno! Tada će evanđelje stići do krajeva zemlje. Božji je narod uvijek **veći** nego što mislimo.

Ali svi su došli iz nevolje u kojoj sam bio i ja i doživjeli su teške stvari zbog vjere. Ali ostali su vjerni. Sada su ušli u nebesku prijestolnu dvoranu. Odasvud. Stigli na cilj. Ravno kod svoga Boga i Janjeta, koje ih je otkupilo za Boga.

Sada sam znao tko može opstati pred gnjevom Janjetovim i pred onim na prijestolju. A tko ne može.

Poglavlje 8

Sada je Janje otvorilo sedmi pečat. Time je svitak bio posve otvoren. Od silne napetosti nebo je utihnulo. Pola sata šutnje i zastoja. Kao što sve šuti kad se Božja prisutnost pokazuje u sudu i kad je sud na pragu.

Sada se drugi put nešto otvorilo, ovaj put sedmi pečat. Time je počeo **drugi niz viđenja**, koji je također trebao završiti Kristovim ponovnim dolaskom.

Tada se nastavilo i vidio sam **sedam anđela** kako stoje pred prijestoljem. Svakome je od njih dana po jedna **truba**.

Ali bio je ondje još jedan anđeo. Sa zlatnom kadionicom. Stajao je točno kod kadionoga žrtvenika pred Božjim prijestoljem. Dano mu je mnogo tamjana. Taj je kad stavio na žrtvenik. K mnogim, štoviše nebrojenim molitvama svetih, da se uzdignu pred Boga u dimu ugodnoga mirisa. Kakva utjeha za progonjenu Crkvu da molitve stižu do onoga koji ih može uslišati.

Ali tada je anđeo stavio malo žari sa žrtvenika u svoju kadionicu – i bacio je na zemlju. To je bio odgovor na sve one molitve koje su se uzdizale sa zemlje na nebo. Nakon toga nastali su gromovi, glasovi, munje i potres. Bog odgovara na molitve svoga naroda i mučenika ne tek na Sudnji dan.

Nakon toga sedam anđela sa svojim trubama bilo je spremno trubiti i najaviti daljnje sudove, na koje ljudi ovdje u Maloj Aziji reagiraju s osobitim strahom.

Prvi anđeo zatrubio je. Tada su na zemlju bačeni tuča i velike, zasljepljujuće munje koje su sijevale. Tada je izgorjela trećina drveća i sva zelena trava.

Drugi anđeo zatrubio je. Tada je u more bačeno nešto što je izgledalo kao velika goruća gora. Trećina mora postala je krv. Trećina morskih životinja uginula je. I trećina lađa na moru bila je uništena.

Treći anđeo zatrubio je. Tada je s neba pala velika zvijezda koja je gorjela kao baklja. Pala je na trećinu rijeka i izvora vode. Ime zvijezde je Pelin. Zbog toga je trećina voda postala pelin. Mnogo je ljudi koji su pili tu vodu umrlo. Jer voda je postala gorka.

Četvrti anđeo zatrubio je. Tada je bila udarena trećina sunca i mjeseca i zvijezda. Pomračili su se, tako da trećina dana nije imala svjetla, a isto tako i noć.

Mnogo me toga podsjećalo na 10 zala u Egiptu, koja je on donio na tvrdoglavoga faraona i na Egipćane.

Tada sam vidio orla kako leti visoko na nebu, koji je kliktao tako glasno kao da i sam suosjeća: Jao, jao, jao! Oni koji prebivaju na zemlji iskusit će još tri daljnja suda koja najavljuju trube! Oni će biti još gori od prva četiri.

Poglavlje 9

Tada je zatrubio **peti anđeo**. Vidio sam kako je jedna zvijezda pala s neba. Anđeo koji je dobio ključ zdenca bezdana, abisa. Otključao ga je, i gust, crn dim izašao je iz zdenca. Kao iz peći. Sav zrak i sunce pomračili su se.

Ali u dimu su bili skriveni skakavci, koji su sada izašli na zemlju. Dana im je moć kao škorpionima, koji svojom otrovnom žaokom vrše nasilje.

Dobili su jezivu zadaću. Nisu trebali, kao što skakavci inače čine, obrstiti drveće i polja da bi ljudima oteli hranu. Ne, trebali su svojim otrovnim žaokama mučiti ljude i nanositi im štetu. Ali samo one koji na čelima nemaju Božji pečat vlasništva. Dobili su pet mjeseci vremena da ljude pravo pravcato muče. Vrijeme koje je Bog ograničio i koje odgovara životnom ciklusu skakavca. Nisu ubijali ljude, nego su uživali u tome da ih muče. Tako strašne muke, duševne kao i tjelesne, da ljudi pokušavaju sebi oduzeti život i svoj jedini izlaz vide u umiranju. Ali to im je uskraćeno. Smrt će upravo bježati od njih. Ali oni koji su Božje vlasništvo bit će toga pošteđeni.

Likovi skakavaca bili su kao vojska opremljena za rat. Na glavama su imali zlatne vijence pobjede. Lica su im bila kao ljudska. Kosa im je bila duga kao ženska kosa. Zube su imali kao lavlje, da razdiru plijen. Bili su oklopljeni željeznim oklopima na prsima. Buka njihovih krila koja su udarala zvučala je kao mnoštvo bojnih kola koja, vučena konjima, jure u bitku. Repovi su im bili kao u škorpiona, s otrovnom žaokom na kraju. Time su dobili ovlast da pet mjeseci muče ljude.

Vojska zlih duhova koja zlobno muči ljude koji neprestano odbijaju Božju strpljivost.

Njihov je vođa i kralj pali arkanđeo iz bezdana. Ime mu je na hebrejskom Abadon. Na grčkom ima ime Apolion – Zatornik. Ako su već ljudi pokvareni i zli, koliko su to tek anđeli bezdana, mračna duhovna bića koja je Zli izbacio iz bezdana! Koliko je puta Zatornik već prije bio na putu. I onda kad je pobio prvorođence u Egiptu.

Sada je **prvo jao** prošlo. Doći će još dva jao.

Nakon toga zatrubio je **šesti anđeo**. I čuo sam glas iz jednoga od četiri roga žrtvenika koji je pred Bogom. Rekao je šestom anđelu: Odriješi četiri zla anđela koji su svezani na velikoj rijeci, Eufratu, da mogu izvršiti svoje zlo djelo. Na Eufratu, granici Rimskoga Carstva, koja ga dijeli od strašnih Perzijanaca.

I bila su odriješena četiri anđela, koji su bili pripravljeni za taj trenutak, da pobiju trećinu čovječanstva. Bile su to silne konjaničke čete koje su krenule da izvrše sud. Golema, gotovo nebrojena vojska. Kao Parti, moćni neprijatelji Rima, koji su prijetnja Rimskomu Carstvu i nikada nisu bili pobijeđeni.

Konji i oni koji su na njima sjedili izgledali su ovako: imali su ognjene, zumbulaste i sumporno žute oklope. Glave konja bile su kao lavlje glave. Iz njihovih usta izlazi oganj, dim i sumpor. Moć konja je u njihovim ustima i u njihovim repovima. Jer repovi su kao otrovne zmije, kojima nanose štetu.

Ostali ljudi, koji nisu bili ubijeni tim zlima, ipak nisu pokazali kajanje. Živjeli su dalje svoj dosadašnji život. Unatoč tim sudovima nisu se obratili od svega zla koje su činili. Upuštali su se s demonima i zlim duhovima i klanjali se idolima – izrađenima od zlata, srebra, željeza, kamena i drva – koji nisu mogli ni vidjeti, ni čuti, ni hodati. Nisu se pokajali i nisu se obratili od svojih ubojstava i okultnih čarolija – i od svoga samoobožavanja. Ni od svoga neobuzdanoga bluda i svojih krađa. Nikakvoga odvraćanja od zla i nikakvoga okretanja Bogu.

Svi ti događaji, Božji sudovi, bili su ipak kao megafon da glasno i jasno pozovu ljude na obraćenje, da napokon shvate da su sigurni samo kod živoga Boga.

Poglavlje 10

Nakon toga vidio sam drugoga anđela kako silazi na zemlju. Upadljivo snažnoga – obavijenoga oblakom kao haljinom. Iznad njegove glave bio je sjajni odsjaj, nalik dugi. Lice mu je snažno sjalo kao sunce. Noge su mu bile kao ognjeni stupovi. U ruci je imao otvoren mali svitak. Bio je to svitak čijih je sedam pečata otvorilo Janje: sadržavao je cijeli Božji naum s ovim svijetom, kao i njegovo ostvarenje u božanskoj mudrosti.

Postavio je desnu nogu na more, a da nije potonuo. A lijevu nogu na zemlju. U Božje ime tako je zatražio zemlju i more kao Božje vlasništvo. Tada je povikao jakim glasom, kao što lav riče. I kad je tako povikao, sedam je gromova progovorilo svojim glasom.

Tada sam počeo zapisivati sve što je sedam gromova izrazilo. Ali glas s neba opomenuo me da to ne zapisujem. Treba ostati zapečaćeno i čuvati se u tajnosti. To je bila samo Božja stvar. Mi ljudi ne možemo i nećemo sve znati, a ako i budemo znali, onda tek na cilju.

I snažni anđeo, koji je stajao na moru i na zemlji, podigao je ruku sa svitkom prema nebu i zakleo se onim koji živi vječno. Onim koji je stvorio nebo i što u njemu živi. Onim koji je stvorio zemlju i što na njoj živi. I koji je stvorio more i sve što u njemu živi. Ta je zakletva vrlo jasno govorila: neće više biti nikakva daljnjega roka ni odgode. Kraj je došao. Pada u dane kad sedmi anđeo počne trubiti. Tada će se dovršiti Božja tajna, njegov plan s ovim svijetom. Onako kako ga je priopćio svojim slugama.

Tada sam opet čuo glas s neba. Bio je to Isus, koji mi je govorio. Trebao sam otići k anđelu koji je stajao na moru i na zemlji i uzeti **svitak** iz njegove ruke. Otišao sam k njemu i zamolio ga za knjigu. Dao mi ju je i rekao: pojedi je. U tvojim će ustima biti slatka kao med. Ali u tvom će trbuhu biti gorka. Tada sam je uzeo i pojeo, kao što je nekoć učinio Ezekiel. I doista je u mojim ustima bila slatka kao med. Ali u trbuhu sam osjetio da je gorka. U njoj su bile sadržane sve patnje i jadikovke koje su dolazile od sudova. Ali ipak je bila i slatka u mojim ustima i pokazala mi je Božju vjernost prema njegovim slugama, koje će nagraditi i pozvati u svoj novi svijet.

Tada su mi rekli da moram opet prorokovati i navješćivati proroštva o pucima, narodima i jezicima i o mnogim kraljevima. Knjiga koju sam pojeo sadržavala je sva ta proroštva.

Poglavlje 11

Tada mi je dana mjerna trska. Ustani i izmjeri **hramsko svetište** i žrtvenik i one koji se u njemu klanjaju. Ali vanjsko predvorje izvan Hrama ne mjeri. Ono je dano narodima. Oni će gaziti Sveti grad, Jeruzalem, 42 mjeseca.

To je, gledajući unatrag, bio Hram u Jeruzalemu, kakav je nekoć postojao do 70. godine po. Kr. U njemu sam simbolički prepoznao one koji su vjerno obavljali službu. Mesijanske Židove, pravi Izraelov ostatak usred njihovih sunarodnjaka, koji su prezreli Mesiju i bili zavedeni od naroda. To me opet podsjetilo i na 144.000 zapečaćenih iz svih Izraelovih plemena i na antikristovski otpor njihove nevjerne braće.

I ja ću u to vrijeme dati svu vlast **dvojici svojih svjedoka**. 1260 dana, dakle 42 mjeseca, prorokovat će. Ponizno i jadikujući – odjeveni u kostrijet. Ta su dvojica dvije masline i dva svijećnjaka koji stoje pred Gospodinom cijele zemlje. I tko god im želi nauditi ili ih ušutkati – tada iz njihovih usta izlazi oganj koji uništava neprijatelje. Da, tko im naudi, mora biti ubijen. Oni imaju čak i moć zatvoriti nebo, da ne pada kiša u vrijeme kad prorokuju, otkrivaju grijehe ljudi i optužuju ih. Slično kao nekoć kod Ilije. Imaju čak i ovlast, kao Mojsije, pretvoriti vodu u krv. Mogu udariti zemlju svakim zlom, koliko god puta hoće.

Razmišljao sam tko bi mogla biti ta dvojica. Treba li ih shvatiti simbolički? Na kraju sam u njima najprije prepoznao predstavnike Crkve. Čak i ako je to na prvi pogled teško razumjeti. Ali čini se da na to upućuju njihova vjernost, njihovo svjedočanstvo, njihovo predanje od samoga početka. Prihvatili su sve nevolje. Kao ni dvojicu svjedoka, tako ni Crkvu vjernika, pod Božjom zaštitom i vlašću, nije bilo moguće zaustaviti. Koliko god je bila žestoko pritiskana. Sudovi su se izvršavali zbog nje, dok se na kraju sve nije posve zaoštrilo. Crkva nije doslovno uništavala svoje neprijatelje. Njezina je borba duhovna. Njezinom su porukom neprijatelji ušutkani. Ponekad su se događaji na čudesan način okretali u njezinu korist.

Kad svjedocima istekne vrijeme, napast će ih zvijer iz bezdana, o kojoj ću još opširno izvijestiti. Doista: zvijer će ih pobijediti i ubiti. I njihova će tijela ležati na ulici velikoga grada Jeruzalema, koji je u duhovnom i moralnom pogledu jednako bezbožan kao Sodoma i Egipat. To je grad u kojem je razapet naš Gospodin Isus. Ali ono što se kaže o tom gradu vrijedi na kraju za sve gradove, štoviše za cijelu zemlju i sve stanovnike zemlje

Tu pobjedu zla gledat će mnogi iz svih naroda, plemena, jezika i nacija. 3 ½ dana leže na ulici. Cijeli svijet, svi koji služe idolima i odbacuju ili preziru živoga Boga i Isusa, raduju se tome. Slat će jedni drugima čestitke i darove. Jer napokon su ubijeni oni koji su ih 3 ½ godine mučili svojim zlima i neprestano ih upozoravali na njihove grijehe i nepravde. S ciljem da ih dovedu do pokajanja i obraćenja, kao što je nekoć i faraon trebao doći do pokajanja.

Ali tada, nakon 3 ½ dana, dogodilo se nešto posve neočekivano, štoviše za ljude upravo apsurdno. U dva svjedoka ponovno je ušao život. Kao što je Bog na početku udahnuo život u Adama ili svoj dah u mrtve kosti kod Ezekiela, tako i sada kod te dvojice vjernih mučenika. Ustali su od smrti. To je preplašilo sve one mnoge koji su to vidjeli. Obuzeo ih je velik strah. Jer svi su čuli onaj glasni glas s neba koji je govorio toj dvojici: Popnite se ovamo! I kao nekoć Ilija i kao njihov Gospodin Isus, uzašli su u oblaku na nebo. Pred očima svojih neprijatelja.

Tako će crkva vjernika na kraju biti gotovo istrijebljena. Ali njezino će **mučeništvo** na kraju biti njezina **pobjeda**. Kao što je Janje pobijedilo smrću. Ona će biti uznesena k Bogu. I on će je primiti i uzvisiti. To je njezina pobjeda i ujedno početak kraja njezinih neprijatelja.

U taj čas užasa zbog dvojice proroka i njihova uznesenja nastao je velik potres. Deseti dio grada Jeruzalema srušio se. Sedam tisuća ih je poginulo u tom potresu. Svi ostali bojali su se i tada dali slavu Bogu neba. Da, bilo je kajanja i obraćenja, što je sudom i bilo namjeravano. Sav će Izrael biti spašen na kraju vremena.

Time je **drugo jao** prošlo. **Treće jao** dolazi brzo.

Tada sam napeto iščekivao **sedmoga anđela** s njegovom trubom. I kad je zatrubio, nastali su na nebu jaki glasovi. Govorili su: Sada je cijeli svijet, cijela zemlja kao Božje kraljevsko gospodstvo predana Gospodinu, Jahvi, i njegovu Kristu, njegovu Pomazaniku. Sada počinje njegova vladavina, koja će ostati zauvijek.

24 starješine, koji pred Bogom sjede na svojim prijestoljima, pali su na lice kad su to čuli i klanjali se govoreći: Zahvaljujemo Ti, Gospodine, Bože, Svemogući, koji si uvijek bio, koji jesi i koji dolaziš. Jer Ti si sada napokon okončao mračno vrijeme i započeo konačnu **vladavinu mira**.

Narodi su tisućljećima bili gnjevni. Ali sada je, nakon duge strpljivosti, došao Tvoj posljednji gnjev. I napokon trenutak da svi mrtvi budu suđeni pred Tvojim prijestoljem. I svim Tvojim slugama, iz svih tisućljeća, dat ćeš njihovu **plaću**. Prorocima, svim svetima, da, svima koji se boje Tvoga imena. Malima kao i velikima. Ali isto kao što daješ plaću svojim slugama, prepuštaš propasti one koji su upropastili zemlju i ljude na njoj.

A završetak toga silnoga viđenja o kraju vremena bio je da se otvorio Hram na nebu, Svetinja nad svetinjama, i da se mogao vidjeti Božji kovčeg saveza. Tada nastaju munje, glasovi, gromovi i potres i velika tuča. Sve što se dogodilo dolazilo je iz najdubljega svetišta, gdje Bog stoluje. Sve je bila njegova suverena volja, koja nam se ovdje objavljuje.

To je bio **treći put** da se nešto **otvorilo**. Ovaj put Hram. Time je počeo **treći niz viđenja**, koji je također završio dolaskom Gospodina Isusa u slavi.

Poglavlje 12

Tada se na nebu pojavio velik znak. Vidio sam mladu **ženu**, u visokoj trudnoći, odjevenu suncem. Pod njezinim nogama bio je mjesec. Na glavi je imala krunu od 12 zvijezda. Viče od boli u porođajnim mukama. Upravo treba roditi.

Ali vidio sam još jedan velik znak na nebu. Golemoga, ognjenocrvenog **zmaja**. Mnogoglavu vodenu zmiju, poput hidre, poput Levijatana iz Psalma 74, morske nemani. Imao je sedam glava i deset rogova. Na glavama je imao sedam kruna. Njegov velik rep mete trećinu zvijezda, dolje na zemlju. Silno moćno, inteligentno i prijeteće, da, ubojito biće.

Taj se zmaj-zmija uspravio pred ženom koja samo što nije rodila. Hoće proždrijeti dijete čim se rodi. Žena je rodila **dječaka**. On je bio određen da vlada svijetom i svim narodima. To je pak zmaj htio spriječiti, jer sam hoće vladati svijetom i posjedovati ga. Ali dogodilo se nešto čudno: zmaj nije

mogao zgrabiti dječaka, jer je on bio uznesen k Bogu, k njegovu prijestolju. Bilo je očito da zmaj nije mogao zaustaviti Božji plan.

Počeo sam naslućivati što bi ti znakovi trebali značiti. Žena je bila Izrael, opkoljen od Rimljana. Prije svega oni vjerni iz Izraela koji su s čežnjom iščekivali Mesiju.

I nije bilo prikladnijega znaka nego sedmeroglavim zmajem prikazati velikoga protivnika, Božjega neprijatelja. Da, on je bio taj koji je Heroda nadahnuo na pokolj djece u Betlehemu, da bi ubio Isusa. I poslije, uvijek iznova, pokušavao je ubiti Mesiju. A kad mu je to na kraju naizgled uspjelo, morao je ipak ustanoviti: Isusova smrt na križu nije bila njegov trijumf, nego njegov najveći i konačni poraz.

Takve sam slike i priče poznavao iz mitova Egipćana, Babilonaca i Grka. Očito je Bog ponešto od toga uzeo da bi to u novom svjetlu drukčije protumačio, naime na onoga kojemu vlast nad svijetom doista pripada. Jer on je Otkupitelj – Krist Gospodin. On je pravi Bog progonjenih kršćana. To nije mit, nego istina. I tim nebeskim znakovima koje sam vidio on sve stare mitove i njihove bogove čini beznačajnima.

Da, i ti su znakovi na nebu upućivali na **raspored zvijezda** koji navješćuje rođendan dječaka, Mesije. Taj je raspored već mudracima s Istoka pokazao put do štale u kojoj se dječak rodio. Kad je sunce usred zviježđa Djevice, ondje gdje ona nosi dijete u utrobi; mjesec do njezinih nogu; ispod toga zviježđe otrovnoga Škorpiona, zvijezde zviježđa Lava poput vijenca nad njezinom glavom; i onda, krajnje rijetko, kad se Jupiter, kralj planeta, i kraljevski Regul dodiruju u zviježđu Lava: to je bio 11. rujna, tri godine prije naše ere. Taj je raspored zvijezda upućivao na dolazak Mesije u štali u Betlehemu. Po židovskom kalendaru rođendan Isusa Krista pao je na Novu godinu. A to je bio i **Noin** rođendan. Da, dolazak Mesije bio je pravi novi početak. Novi Noa, koji donosi novo stvaranje i koji Sotonu i njegove anđele, pale Božje sinove, i njihove potomke, demone, zauvijek pobjeđuje. Zmaj je svojim repom pomeo trećinu anđela s neba. Da, toliko je anđela pošlo za njim u njegovoj pobuni. Ali na kraju će dječak, muško dijete, Janje, pobijediti.

Žena je zatim pobjegla u pustinju. Na mjesto koje je Bog pripravio. Ondje je bila zbrinuta kroz razdoblje od 1260 dana, dakle **3 ½ godine**. Upravo onoliko koliko su ona dva svjedoka prorokovala. Više sam se puta susreo s tim razdobljem u različitim jedinicama. Kao vremena, dani i godine. To trajanje, o kojemu već govori Daniel, ovdje postaje slika i bit nevolje svih koji idu za Janjetom. Počelo je kad je dječak bio uznesen k Božjem prijestolju i proslavljen. To je vrijeme dok on ponovno ne dođe i ne započne svoju vlast nad svijetom. Da, 3 ½ godine trajao je strašni progon vjernih Židova pod sirijskim kraljem

Antiohom Epifanom. 3 ½ godine trajalo je svjedočanstvo našega Gospodina. I 3 ½ godine Jeruzalem je bio opkoljen prije nego što su ga Rimljani razorili. Kao Izrael, žena je otišla u pustinju da iskusi Božju skrb, na putu k njemu samomu.

Tada je izbio rat na nebu. Arkanđeo Mihael borio se sa svojim anđelima protiv ognjenocrvenoga zmaja i njegovih anđela. Ali zmaj i njegovi anđeli nisu mogli odoljeti Mihaelu i njegovoj vojsci. Za zmaja, đavla, i za anđele koji idu za njim više nema pristupa k Božjem prijestolju na nebu. To je početak njihova kraja.

Veliki zmaj je stara zmija iz Edena, koja je zavela prve ljude. Zove se i đavao i Sotona. On je Božji protivnik i zavodnik, da, bog cijeloga svijeta. On vodi narode u zabludu. Bačen je na zemlju. Knez ovoga svijeta bačen je van, kao što sam nekoć čuo Isusa da govori.

Sada, kad je dječak, dakle Isus Mesija, sjeo na Božje prijestolje, Bogu zdesna, na nebu više nema nikakva prava za tužitelja braće. Isus je svojom krvlju pribavio vječno otkupljenje.

Taj silni događaj na nebu proslavljen je jakim glasom. Čuo sam ove prijelomne riječi: **Sada je spasenje izvršeno.** Došla je sila i vlast našega Boga. I sila i vlast njegova Krista, Božjega Pomazanika.

Jer tužitelj naše braće prognan je s neba. Bačen dolje na zemlju. On, koji nije imao ništa pametnije raditi nego tisućljećima bez prestanka optuživati braću pred Bogom zbog njihovih grijeha i inzistirati na njihovoj kazni. Ali više nema razloga, i nikada više neće biti razloga, optuživati braću pred Bogom. To je prošlost! Jer sveti, Isusovi sljedbenici, sada su krvlju Janjeta oslobođeni od svojih grijeha. U krvi Janjeta sve je oprano. Po krvi su pobijedili đavla. Po svome priznanju Janjeta i po svojoj vjernosti. Zato su mnogi od njih ubijeni. Nisu ljubili svoj život sve do smrti. Upravo kao Janje, koje ih je otkupilo.

Zato neka se raduju nebesa i svi koji ondje prebivaju, anđeli i usavršeni sveti. Neka slave, jer je došla prekretnica vremena. Pobjeda Janjeta mijenja sve i sve će zauvijek promijeniti. Ali na zemlji se još ne slavi. Jer đavao je, naime, bačen dolje. On dobro zna da mu ne ostaje mnogo vremena, jer se na nebu već slavi Mesijina pobjeda. I budući da nema mnogo vremena, s velikim će bijesom zavoditi i uništavati ljude. U ludilu i zabludi da Mesiji može oteti vlast nad svijetom i sam je za sebe uspostaviti. Jao ljudima na zemlji, jer đavao je sišao k vama.

Njegov se bijes prije svega okrenuo protiv žene koja je rodila Mesiju. Dakle protiv onih iz Izraela koji su vjerovali Mesiji i išli za njim. Progonio ju je. Ženi je pomognuto na nadnaravan način. Dana su joj dva velika orlovska krila da

odleti u pustinju, na zaštićeno mjesto, gdje će 1260 dana, 3 ½ godine, vrijeme i vremena i pola vremena, biti zbrinuta i **duhovno zaštićena**. Zmaj je nije mogao zgrabiti, pa ju je pokušao utopiti rijekom vode iz svojih usta. Ali ženi je opet pomognuto: zemlja se otvorila i bujica iz zmajevih usta bila je jednostavno progutana. Pokušao je sve, ali nije mogao pobijediti.

Toliko se razgnjevio što ženi nije mogao nauditi. Zatim se okrenuo protiv svih ostalih koji drže Božje zapovijedi i priznaju Isusa Krista. To su potomci žene. Svi oni mnogi, iz svih naroda, koji su po misiji židovskih kršćana našli put do Krista. Zmaj napada sve koji idu za Janjetom, gdje god ima priliku. Po cijeloj zemlji.

Poglavlje 13

Zatim sam bio prenesen na morsku obalu da vidim daljnje znakove.

Vidio sam kako izlazi **zvijer iz mora**, strašna izgleda i slična ognjenocrvenom zmaju. Jer i ona je imala sedam glava i deset rogova. Na deset rogova bile su krune. Na glavama je bilo napisano ime pogrde protiv svevišnjega Boga.

Ta zvijer, ili bolje rečeno to čudovište, bila je slična životinjskim likovima koje je Daniel nekoć vidio i opisao. Oni su predočavali svjetska carstva i njihove vladare. Tako i ova zvijer, koja je izašla iz uzburkanoga mora naroda. Samo je sada bila jedna u kojoj su sve te Danielove zvijeri bile ujedinjene ili spojene. Izgledala je kao opasan i brz jaguar ili leopard. Noge su joj bile kao u nezasitnoga medvjeda. Njezina moćna usta bila su velika kao u lava. Zastrašujuća grabežljivica koja utjelovljuje đavolsku svjetsku silu.

I sada sam vidio i tko je toj zvijeri dao moć i prijestolje da vlada. Bio je to **zmaj**. Da, zvijer je bila kao inkarnacija, utjelovljenje zmaja. Činilo mi se kao da je zmaj pustio tu zvijer da izađe iz mora. Bila je njegovo stvorenje.

Zatim sam vidio kako je jedna od sedam glava smrtno ranjena mačem i kako je zvijer bila na umoru. Ali premda je rana bila smrtna, brzo je zacijelila. To je ljude na zemlji ispunilo čuđenjem i divili su se zvijeri.

Zato su se klanjali zmaju, jer je zvijeri dao takvu moć i vlast. I jednako su se klanjali zvijeri i govorili: Tko je kao zvijer? Tko je kadar s njom ratovati ili je pobijediti?

Čudio sam se. I malo Janje, koje je bilo usred prijestolja, imalo je smrtnu ranu. To mi se činilo kao oponašanje, kao **parodija**. Kao da zmaj hoće biti kao Bog Otac, a zvijer njegov sin. Zmaja ljudi nisu vidjeli, samo zvijer. Zvijer je bila objava zmaja.

Bio je to savez protiv Boga i protiv Krista. Zvijeri, vladaru kao kralju i caru, bilo je dano da oholo govori velike riječi koje se dojme ljudi i da izgovara

rde protiv Boga i Janjeta. Mogla je raditi što god je htjela. 42 mjeseca. Zvijer je neprestano hulila na živoga Boga. Drsko je izazivala Boga neba i sve koji mu služe na nebu. Zvijer se osjećala jakom i nepobjedivom. Zvijeri je čak dana sloboda, i to od samoga živoga Boga, da ratuje protiv svih svetih i da ih čak pobijedi. Ubila je onoliko svetih koliko je mogla, da bi spomen na živoga Boga i njegova Krista iskorijenila sa zemlje.

Zvijer je dobila slobodu – koliko god mi je bilo teško to razumjeti – političku i vojnu vlast da vlada. Bog je povukao svoju zaštitu da bi pustio da sve to nastane. Vladala je nad svakim plemenom, svakim jezikom i svakim narodom. U novom svjetskom poretku zvijer ujedinjuje sve koji prebivaju na zemlji, a ne poznaju Boga neba. Oni se klanjaju tom vladaru. Riječ je o svima onima koji nisu upisani u knjigu života Janjeta – Janjeta koje je žrtvovano da otkupi ljude iz svih plemena, jezika i naroda.

Tko ima uši, neka dobro posluša. Za **svete** to posvuda znači sužanjstvo. Za mnoge znači smrt od mača. O tome ne smije biti nikakve iluzije. Ali to se događa samo dokle god Bog hoće. Tko ide za Janjetom, može očekivati istu sudbinu. Tako se u tom mračnom vremenu ističu ustrajnost i strpljivost svetih, Isusovih sljedbenika. I njihova vjernost i njihova vjera.

Shvatio sam da je u moje dane postojao vrlo sličan vladar. I sam sam, naime, bio sužanj na Patmosu. Nisam ubijen. Ali i to se događalo na nekim mjestima. Kao u Smirni i Pergamu, o čemu sam već pisao. Sve do kraja bit će vladara svjetskih carstava koji će dopuštati da im se klanjaju i koji će ubijati Isusove sljedbenike. Hoće li prije kraja biti jedan takav – kao zvijer, na kojega će se odnositi sve što sam vidio? S potpuno razvijenom neljudskom, protubožjom, zlobnom naravi? Bog je suveren i dolazi do svoga cilja. Čak i ako možda dođe do zaoštravanja u posljednjem vremenu kakvo zemlja i ljudi još nikada nisu vidjeli.

Uz to je trebala pripadati još jedna, **druga zvijer**. I ona je bila životinjski lik poput nadrealnoga mješovitog bića. Nju sam sada vidio kako izlazi iz zemlje. Kao iz groba. Imala je dva roga, kao janje. Ali odjekivao je glas zmaja, kao da on govori kroz tu zvijer. Bila je povezana s prvom zvijeri i od prve je zvijeri dobila sve ovlasti. Ta je zvijer činila sve da se ljudi klanjaju prvoj zvijeri. Zvijeri čija je smrtna rana tako čudesno zacijelila. Druga je zvijer činila velike znakove. Čak je mogla pustiti da oganj padne s neba.

Time je postalo očito mračno, đavolsko trojstvo. Ta druga zvijer bila je kao parodija Duha Svetoga, koji proslavlja Krista. Druga je zvijer proslavljala prvu zvijer, vladara. Drugu zvijer predočava i čovjek, ministar propagande, koji ljude koji ne idu za Janjetom vodi u zabludu. U propast. Lažni prorok, kojemu to uspijeva izvanrednim znakovima za koje je dobio ovlast. Ti su

znakovi bili tako dojmljivi i tako su častili i slavili veličinu prve zvijeri da se ljudi koji ne poznaju pravoga Boga klanjaju toj prvoj zvijeri iz mora kao Bogu.

Zatim druga zvijer poziva ljude da prvoj zvijeri, onoj sa zacijeljenom smrtnom ranom, koja je opet oživjela, podignu kip. Tom kipu, koji je utjelovljivao prvu zvijer, taj lažni prorok, koji je izgledao kao janje, sada je udahnuo život. Da, sam mu je živi Bog dao sposobnost da taj kip živi, da može govoriti i čak dobije inteligenciju da pronađe sve one koji se nisu klanjali prvoj zvijeri. Sve koji to nisu činili zatim je ubio taj kip koji je oživio.

Lažni prorok, ministar propagande prve zvijeri iz mora, čini da svi ljudi, mali i veliki, bogati i siromašni, slobodni i robovi, moraju nositi vidljiv žig. Ili na desnoj ruci ili na čelu. Time je osigurano da mogu kupovati i prodavati samo još oni koji su se klanjali zvijeri i to dokazivali tim žigom. Žig je sadržavao ili ime zvijeri ili brojčanu vrijednost njezina imena. Tko ima mudrost, neka izračuna broj zvijeri. To je broj čovjeka. Zvijer je čovjek. A broj je 666.

Ja, Ivan, živio sam već u teškom vremenu punom kušnja, kad su kršćani bili progonjeni, a carevi su dopuštali da ih štuju kao boga. Ponešto od onoga što sam vidio odražavalo je moje vrijeme i uvijek će ga iznova odražavati. Ali ovo što sam sada vidio ipak je to nadmašilo. Možda opisuje budućnost, vjerojatno posljednje vrijeme ljudske povijesti, malo prije nego što Janje ponovno dođe da preuzme svoju vlast. Bog će povući svoju zaštitu i silama tame i ljudima kojima se one služe omogućiti da imaju moć i čine znakove, da zavedu čovječanstvo i potpuno ga nadziru. Jer se po sudovima i zlima nisu obratili. Božji se sud događa ondje gdje Bog nakon mnogo strpljivosti povuče svoju zaštitu i ljude prepusti njima samima i zlim silama tame.

Poglavlje 14

Dok sam još razmišljao o toj tami i dok me to iznutra potresalo, moj je pogled opet bio upravljen gore, na nebo. U svjetlo. Ondje je na nebeskoj gori **Sionu** stajalo istinsko Božje Janje. S Janjetom je bilo 144.000 zapečaćenih s imenom svoga Oca na čelu. Isti oni koje sam već vidio. Bili su sjedinjeni s Janjetom. Malo zatim trebao sam vidjeti još pobjednika, kao prije ono veliko mnoštvo iz svih naroda.

Čuo sam glas s neba. Bio je kao šum silnih vodenih bujica i kao silna grmljavina. Ali čuo sam i zvuk harfista koji su svirali na svojim harfama.

Sviraju sasvim **novu pjesmu**. Pred prijestoljem i pred četirima bićima i pred 24 starješine. Tu pjesmu mogli su pjevati samo onih 144.000. Bili su otkupljeni sa zemlje. Nitko drugi nije je znao. Oni ljube Janje kao djevica

zaručnika. Oni su išli za Janjetom kamo god je išlo. Ne ljubeći svoj život. Otkupljeni su između ljudi kao prvine za Boga i za Janje.

Nisu govorili ništa zlo, nisu lagali ni govorili neistinu. Po Janjetu su besprijekorni pred Božjim prijestoljem.

Kakva utjeha! Kakvo ohrabrenje da tama nema posljednju riječ. Janje i sveti će pobijediti i njihovu klicanju neće biti kraja.

Zatim sam vidio drugoga anđela kako leti nebom. Letio je nad cijelom zemljom. Jer imao je poruku za sve koji prebivaju na zemlji. Za sve narode, plemena, jezike i puke. Bila je to dobra poruka, **vječno evanđelje**. Jakim glasom, tako da su ga svi čuli, vikao je: Bojte se živoga i istinskoga Boga. Njemu jedinomu dajte slavu. Klanjajte se Stvoritelju, koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore voda. Jer čas suda je neposredno pred vratima.

Ta je poruka vrijedila u sva vremena. I vrijedi do posljednjega časa. I onda kad dvije zvijeri zaslijepe čovječanstvo i kad više ne bude spoznaje Boga. Bog će se pobrinuti da ljudi čuju radosnu vijest, evanđelje.

Za njim je slijedio drugi anđeo, koji je također imao poruku. Poruku utjehe za sve svete, ali i strašnu vijest za sve ostale: Pade, pade **Babilon**, veliki grad. Opio je sve narode vinom svoje strasti, bluda i nevjernosti.

O Babilonu ću još izvijestiti. O tom sam gradu vidio još jako mnogo. Babilon predstavlja globalni i visokorazvijeni svjetski sustav. Grad u kojemu Bog ne prebiva i u kojemu nije dobrodošao, za razliku od novoga Jeruzalema.

Slijedio je treći anđeo i rekao jakim glasom: Ako se tko klanja zvijeri iz mora i njezinu kipu i iskazuje joj štovanje, i primi žig na svoju ruku ili na čelo, taj će piti od vina Božje srdžbe. To je vino nerazrijeđeno, sačuvano u čaši njegova gnjeva. Da, svi koji se klanjaju zvijeri i ne slušaju vječno evanđelje bit će mučeni ognjem i sumporom pred svetim anđelima i pred Janjetom. Da, prepoznat će Janje, ali ono im neće moći pomoći, jer će ga i tada odbiti.

Dim toga ognja i te muke diže se i nikada više ne prestaje. Oganj gori zauvijek, u vijeke vjekova. Ti ljudi neće gorjeti u doslovnom ognju. Postojat će i neće naći počinka. Mučit će ih njihova savjest. Mučit će ih njihova samoća. Znati: živi Bog postoji. Ali oni mu se nisu klanjali. Sada će zauvijek biti vani. Muka puna samooptuživanja. Gorko će se kajati što su se klanjali zvijeri i njezinu kipu. Bog nikada nije htio da jednom, ostavljeni od njega, budu prepušteni sami sebi. Nikada nisu htjeli Božju blizinu i zato više nikada neće iskusiti kako je Božja blizina beskrajno dobra. Te drastične slike ne mogu biti dojmljivije i vrijede kao upozorenje najveće hitnosti. Kakvo god to mjesto bude, nitko neće htjeti biti ondje.

Nasuprot tome stoji požrtvovna ustrajnost svetih u smrtonosnom vremenu zvijeri. Onih koji su sačuvali Božje zapovijedi i vjeru u Isusa. Bit će im teško

ustrajati kroz vrijeme velike kušnje. Oni koji se klanjaju zvijeri imat će lako. Ali s onu stranu smrti bit će obrnuto. Tada zauvijek.

Jer čuo sam glas kako govori: Blago **mrtvima koji umiru u Gospodinu**! Da, radosno govori Duh: Počinut će od svojih napora. Ništa od onoga što su radili za Isusa neće biti uzalud. Njihova djela idu za njima i ostaju zauvijek.

Opet sam nešto vidio. Bijeli oblak na kojemu je netko sjedio, naime Sin Čovječji. Kao što ga je vidio i Daniel. Bio je to Isus. Imao je kraljevsku krunu na glavi i u ruci oštar **srp**. Činilo se da nešto čeka. Tada je iz nebeskoga hrama izašao anđeo i jakim glasom doviknuo Sinu Čovječjem: Zamahni srpom i žanji! Jer došao je čas žetve. To je posljednji čas za žetvu, jer se već gotovo osušila. I Sin Čovječji na oblaku bacio je svoj srp na zemlju i zemlja je bila požeta.

Da, do samoga kraja, koliko god je to ikako moguće, Božja strpljivost čeka. Tada Isus požanje žetvu svoga naroda i dovodi je kući. Sve koji su išli za njim i čvrsto se držali njegova imena.

Za njegove to će biti spasenje u tom posljednjem času. Žetva blagoslova. Ali postoji i **žetva suda**. Za ostale. Jer drugi je anđeo izašao iz toga nebeskog hrama. I on je imao oštar srp. Sada je još jedan anđeo izašao od nebeskoga žrtvenika. Imao je vlast nad ognjem. Bio je anđeo suda. On je vrlo glasno doviknuo anđelu sa srpom: Pošalji svoj srp u berbu grožđa. Oberi trsove, jer su bobice dozrele. Tada je taj anđeo obrao trs zemlje i bacio grožđe u vinsku prešu, gdje se grožđe gazi. To je velika preša Božje srdžbe i gnjeva. Gazi se izvan grada Jeruzalema. Iz preše je poteklo mnogo crvenoga grožđanog soka, kao krv. Toliko da je dosezao do konjskih uzda. U krugu od 300 kilometara.

Užasna slika. Dojmljiva. Ali svi su ljudi imali vremena dok žetva raste i dozrijeva. Kad na kraju zlo i bezakonje prevladaju, doći će žetva. Božji je sud ozbiljan i ne smije se olako shvatiti. Što čovjek sije, to će i žeti. Bog se ne da izrugivati. Nitko ne bi trebao pokušavati izazivati ga, kao što je to učinila zvijer iz mora, kao uzor za oponašanje svima onima koji joj se klanjaju.

Poglavlje 15

Zatim sam vidio drugi znak na nebu. Velik i čudesan. Sedam anđela sa **sedam posljednjih zala**. Ona dovršuju Božji gnjev.

Ali prije nego što su se ta zla sručila, završeno je ono što sam prije vidio, bjesnilo dviju tiranskih zvijeri. Koliko je Isusovih svjedoka zvijer ubila. Zvijer je pobijedila svete. Ali njih sam sada vidio. Jer oni su bili pravi pobjednici. Nisu ljubili svoj život i bili su vjerni do smrti.

Vidio sam nešto kao stakleno more. Pomiješano s ognjem. Ukočeno kao led. Na obali toga mora, kod Božjega prijestolja, kako sam to već vidio na početku, ondje su stajali. Pobjednici nad zvijeri i nad njezinim kipom i nad

tajanstvenim brojem njezina imena. Imali su harfe i svirali na slavu Bogu. Kao da su u **novom izlasku** upravo izašli na sigurnu stranu obale. Spašeni od antikristovske zvijeri – kao nekoć Izrael od faraona. Koji je potonuo u moru i ondje našao svoj kraj. Kao što će se dogoditi i s dvjema zvijerima. Zato pjevaju i pjesmu Mojsija, sluge Božjega, i pjesmu Janjeta: „Velika su i čudesna tvoja djela, Gospodine, Bože, Uzdržavatelju svega. Pravedni su i istiniti tvoji putovi, kojima narode u svojoj suverenosti vodiš k svome cilju. Jer ti si pravi Kralj naroda. Na svome nebeskom prijestolju. Tko je tako lud da te se ne boji i ne prihvaća da je Bog Bog i da to ostaje? I da ti ne daje slavu? Jer ti si jedini svet. Nitko ti nije jednak. Svi će narodi doći i pokloniti ti se. Jer dolazi dan kad će tvoja djela postati očita svim narodima i kad će priznati da si ti jedini Bog i nitko drugi."

Zatim sam vidio nebeski hram. Vrata se otvaraju i izašlo je sedam anđela s posljednjim zlima. Bili su odjeveni u čiste i sjajne haljine, a oko prsa su imali zlatan pojas. Tada je jedno od četiriju bića došlo i dalo sedmorici anđela sedam zlatnih čaša. One su bile pune srdžbe i gnjeva Boga, koji živi u vijeke vjekova.

Tada se cijeli hram napunio dimom od prisutnosti Božje slave i njegove moći. Sve dok anđeli nisu izlili svojih sedam čaša gnjeva. Dotle nitko nije mogao ući u hram.

Poglavlje 16

Zatim sam čuo jak glas. Bila je to zapovijed anđelima da svoje čaše pune Božje srdžbe izliju na zemlju.

Prvi anđeo izlio je prvu čašu na zemlju. Tada je ljude snašao zao i opak čir. Ali samo ljude koji su nosili žig zvijeri i klanjali se kipu zvijeri. Bog pravi razliku, kao nekoć u Egiptu, kad je njegov narod, za razliku od Egipćana, bio pošteđen većine zala.

Drugi anđeo izlio je svoju čašu na more. I cijelo se more pretvorilo u krv. Cijelo je more umrlo i sve što je u njemu živjelo. Kao i u Egiptu, kad se faraon neprestano opirao Božjoj uputi preko Mojsija.

Treći anđeo izlio je svoju čašu na izvore voda i rijeke. I one su se pretvorile u krv i umrle. Tada su anđeli koji su zaduženi za vode zemlje, dakle anđeli određenih područja, u ovom slučaju prirode, rekli: „Ti si potpuno pravedan. Ti, koji jesi i koji si bio, koji nikada nisi bio stvoren. Sveti i Neusporedivi. Koji ne podnosiš grijeh. Pravedno je da vode pretvaraš u krv i da ljudi više ne mogu živjeti. Jer prolili su mnogo nedužne krvi svetih i proroka, bez razloga i nasilno. Krv im sada daješ piti. Ništa drugo nisu zaslužili. A mučenici su

zaslužili da se spominje njihova prolivena krv.“ Tako je Bog dao Egipćanima piti krv za mnoge muške bebe koje je faraon dao ubiti.

Zatim sam čuo žrtvenik, u čijem sam podnožju već vidio sve te mučenike, kako govori: „Da, Gospodine, Bože, Uzdržavatelju svega! Istiniti su i pravedni i opravdani tvoji sudovi i tvoja srdžba i gnjev.“

Zatim je **četvrti anđeo** izlio svoju čašu na sunce. Tada je sunčeva žega postala tako velika da ljudi bivaju kao ognjem opaljeni. I dogodilo se da su ljudi bili opaljeni velikom žegom. Ali umjesto da se time urazume i poklone Bogu, hulili su na Boga koji ima vlast nad tim zlima.

Peti anđeo izlio je svoju čašu na prijestolje zvijeri. Cijelo njezino područje vlasti bilo je pomračeno. Kao nekoć u Egiptu, gdje je tri dana bio tako gust mrak da se tama mogla opipati. Ta će tama biti takve vrste da uzrokuje bolove u tijelu i duši. Zbog svojih bolova ljudi su grizli svoje jezike. I uza sve to hulili su na Boga neba, kako im je to pokazao njihov kralj, zvijer. Nisu se kajali za svoj način života i nastavili su živjeti u svojim grješnim djelima. Zbog svojih bolova i čireva hulili su na Boga umjesto da ga zazivaju za spasenje.

Šesti anđeo izlio je svoju čašu gnjeva na veliku rijeku, Eufrat. Zbog toga je rijeka presahnula, što se inače s tom velikom rijekom nikada nije događalo. Tako je ta prirodna granica uklonjena i put je bio slobodan kraljevima s istoka. Zatim sam vidio kako iz usta zmaja i iz usta zvijeri iz mora i iz usta zvijeri iz zemlje, a to je lažni prorok, izlaze tri nečista duha. Ti su duhovi izgledali kao žabe. To su demonski duhovi koji čine znakove. Ti duhovi idu ka svim kraljevima zemlje da ih svojim propagandnim znakovima zavedu, da se svi skupe na rat. Na rat protiv Boga i Janjeta. Ali to neće biti njihov rat. Bit će to Božji rat. Doći će na rat velikoga dana Boga, El-Šadaja, Svemogućega, koji sve drži u svojoj ruci.

Evo, kaže Isus, kao već crkvi u Sardu, dolazim kao **lopov**. Blago onomu koji bdije i pazi i čuva svoje haljine, da ne mora ići razodjeven i gol i da se ne vidi njegova golotinja i sramota. Za ta teška vremena ponavljam te riječi, kako sam ih već od njega samoga čuo u Izraelu. Svi ih trebaju čuti i uzeti k srcu. Riječ je o vrlo mnogo toga, da, o svemu.

I kraljevi zemlje skupili su se sa svojim vojskama na određeno mjesto. Došli su u Harmagedon. Tako se ono zove na hebrejskom. To je Jeruzalem i gora Sion. Ondje će se voditi posljednji veliki rat između svjetla i tame, između Mesije i đavolskoga trojstva: đavla, zvijeri i proroka. Oni hoće jurišati na Božju goru, goru sabora, da bi uspostavili svoju svjetsku vladu. Hoće li kraljevi zemlje biti jednaki gospodaru svijeta iz Izaije 14? Da, ali njihov očajnički pokušaj neće uspjeti. To ću još opisati. Jer i to sam već mogao vidjeti. Smio sam spoznati ono što će jednom postati povijest.

Zatim je **sedmi anđeo** izlio svoju čašu u zrak. Tada je iz hrama izašao jak glas, od prijestolja Svevišnjega, onoga koji sve drži u svojoj ruci i sve održava: „Učinjeno je!“

I nastali su glasovi, munje i gromovi. To sam sada vidio već **četvrti** put. I svaki su put događaji bili sve snažniji. Silne popratne pojave opisuju kraj svijeta. Upravo kao i potres. Bio je tako silan kao nijedan drugi prije njega u povijesti čovječanstva. Zbog njega se veliki grad Jeruzalem raspao na tri dijela. I svi su gradovi naroda pali. A Babilon, to je Rim, velika bludnica, došao je na spomen pred Bogom, da mu se dade čaša s vinom Božjega gnjeva.

To je bio kraj staroga svjetskog poretka, kako sam to već više puta vidio. Svaki je otok nestao. Gora više nije bilo. Jednostavno su nestale. Tuča, teška kao talenti, 40 kg teška, pada s neba na ljude.

Ali umjesto da se pokaju i obrate onomu koji može okončati zla, ljudi i sada opet hule na Boga neba zbog toga zla, tuče. Jer ono je vrlo veliko. Mnogo veće od onoga u Egiptu u Mojsijevo vrijeme.

Poglavlje 17

Tada je jedan od sedam anđela s čašama došao k meni i rekao: Hodi sa mnom, pokazat ću ti Božju presudu i sud nad velikom bludnicom, nad **Babilonom**, koji sjedi na mnogim vodama. On je zaveo sve ljude. Najprije su kraljevi zemlje s njom bludničili i u njoj uživali. Srce Babilona učinili su svojim srcem. Po nevjernoj bludnici i po kraljevima koji su joj podlegli, zatim su se svi ljudi koji prebivaju na zemlji opili njezinim vinom pohote i bluda. Ona je njima potpuno manipulirala. U tom je smislu nekoć prorok Nahum golemu prijestolnicu Ninivu, a Izaija grad Tir nazvao bludnicom. Ne doslovnim bludnicama. Nego u prenesenom smislu: kao mjesto idolopoklonstva i bezboštva koje takav način života kao otrov širi posvuda.

Duh Božji zatim me odveo u pustinju. Je li to bilo tjelesno ili u duhu – to ne mogu reći. Odande sam vidio ženu kako sjedi na crvenoj zvijeri. Bila je to velika bludnica Babilon. Zvijer mi se činila poznatom. Na njoj su se mogle vidjeti napisane pogrde protiv Boga. Imala je sedam glava i deset rogova. Bila je to prva zvijer, koju sam vidio kako izlazi iz mora. Zvijer kojom je crveni zmaj, Sotona, upravljao i koju je nadahnjivao.

Žena koja je sjedila na zvijeri i koju je ta zvijer nosila bila je doista upadljiva: bila je zavodljivo odjevena u grimiz i skrlet. Pozlaćena i posuta biserima i dragim kamenjem. U ruci je imala zlatnu čašu iz koje je pila. Čaša je bila do vrha puna odvratnih stvari. Osobito ološa njezina bluda. I na njezinu čelu bilo je nešto napisano:

Tajna
Babilon Veliki
Majka bludnica
Grozota zemlje.

Ta je žena bila pijana od krvi pogubljenih Isusovih svjedoka. Da, nije se mogla nasititi naslađivanja pogledom na ubijene Božje sluge. Užasan prizor. Ono što sam ondje vidio, sva gnusoba te goleme prijestolnice, uključujući sve opčinjene sudionike koji joj pripadaju, – to je posljednja velika utvrda antikristova kraljevstva. U tome sam prepoznao Rim, ali to može vrijediti za sve velike gradove.

Ja, Ivan, veoma sam se začudio. Prestrašio sam se. Ostao sam bez riječi što moram gledati takvu opscenost, neobuzdanu pohlepu i nasilje koje prezire čovjeka. Što je to imalo značiti, taj znak? Ta izražavao je nešto stvarno. Nešto što se tek treba dogoditi? Anđeo se začudio meni i upitao: Zašto se čudiš? Objasnit ću ti tajnu žene i zvijeri sa sedam glava i deset rogova koja je nosi.

Zvijer koju si vidio bila je jednom, a zatim je više nije bilo. Upravo se sprema vratiti i izaći iz bezdana. Ali njezina se konačna propast ne može zaustaviti. To je, dakle, bilo to antikristovo svjetsko carstvo s antikristom kao političkim vladarom i diktatorom. Sve je opet bilo samo majmunsko oponašanje pravoga Boga. Jer Bog je oduvijek bio. On jest i dolazi. On će – za razliku od zvijeri – zajedno s Janjetom **ostati zauvijek**.

Oni koji prebivaju na zemlji, a nisu upisani u knjigu života, bit će silno zadivljeni tom zvijeri. Jer je jednom postojala, zatim propala, a sada se opet pojavljuje još jača. Kao da uskrsava od mrtvih. I to je bila parodija na Isusa, Janje, koji je bio mrtav, a sada živi u vječnost.

To je tumačenje za onoga koji ima razuma. Sedam glava zvijeri odgovara sedam gora. Na njima sjedi žena. A te su gore i sedam kraljeva. Pet je kraljeva palo. Jedan je živ. Drugi, sedmi, još nije došao. A kad dođe, mora ostati kratko vrijeme.

Cijela me slika podsjetila na Rim s njegovih sedam brežuljaka. Bio je to Rim. I ondje je istodobno sjedila bludnica. Ali to je možda bila samo usputna postaja u povijesti. Ispunjenje onoga što sam vidio nije bio Rim mojih dana. Ispunjenje te slike moglo bi postati nešto još veće. Nešto što više uopće nisam trebao doživjeti, jer sam već došao na kraj svoga života.

Pet od **sedam** kraljeva palo je. Da, svjetskih carstava Egipta, preko Asirije, preko Babilona i Medo-Perzije i Grčke, više nije bilo. **Šesto** svjetsko carstvo je Rim. Zatim je trebalo doći jedno koje još nitko ne poznaje. Ali trebao je doći i **osmi** kralj – posljednje svjetsko carstvo s lažnim mesijom kao kraljem.

Svjetsko carstvo koje, kao sva prijašnja carstva, u svojoj srži i biti prezire pravoga i živoga Boga i koje se klanjalo idolima i njihovim vladarima kao bogovima. To posljednje carstvo, a s njim i sva prijašnja carstva, propast će, kako to opisuje Daniel. Daniel je vidio kamen. Naime Krista. On se skotrljao niz goru i razbio kip koji je predstavljao svjetska carstva. Zatim dolazi mesijansko kraljevstvo mira. Ono ostaje zauvijek.

A zvijer koja je bila, propala i opet oživjela, to je **osmi** kralj, a istodobno je, kao i svi prijašnji, jedan od njih, ne doslovno, nego po svojoj naravi. Kad dođe, odmah ide u propast, kako mi je anđeo upravo već objavio. Kao poganski mesija koji zavodi ljude i vodi ih za sobom. Ali kojega će pravi Mesija suočiti, raskrinkati i pobijediti. **Deveti** kralj po tom brojenju jest pravi Mesija-Kralj, koji će ostati zauvijek.

A deset rogova su kraljevi, kako je opisano i u Danielu 7. Oni će biti tu u vrijeme antikrista posljednjih vremena. Nemaju od početka vlast i još nemaju vlastito kraljevstvo. Ali kad dođe čas zvijeri, ono kratko vrijeme, 3 ½ godine, u kojemu ona dobiva neograničenu vlast, tada će tih deset kraljeva dobiti svoje kraljevstvo i svoju vlast. Svih će se deset potpuno staviti u službu zvijeri i u ovisnost o njoj i sklopiti koaliciju. Svi će zajedno, u potpunom precjenjivanju sebe i zaslijepljenosti, pokušati ratovati s Janjetom na nebu. Da ga zbace s prijestolja.

Ali Janje će ih pobijediti. Nemaju nikakve šanse. Jer nitko drugi nije Gospodar gospodara i Kralj kraljeva. I Janje nije samo. Za Janjetom idu svi koje je pozvalo k sebi po evanđelju i koji su izabrani i koji su do kraja vjerno išli za Janjetom. Udostojeni su da idu za Janjetom u posljednji rat. Kao svjedoci onoga što se događa. Jer Janjetu ne treba pomoć. Mnoge od onih koji idu za njim ubile su zvijer i bludnica, a sada smiju biti na strani pobjednika.

Anđeo je nastavio: Vode na kojima sjedi bludnica jesu svi narodi i plemena i jezici zemlje.

Ali tada je anđeo rekao nešto posve neočekivano: Tada će zvijer sa svojih deset rogova, dakle s deset kraljeva, iznenada zamrziti bludnicu. Premda ju je zvijer nosila i premda su bili u dosluhu. Zvijer će strgnuti haljine sa žene, proždrijeti je i prisvojiti sve što je njoj pripadalo. Ono što zvijeri ne bude od koristi, spalit će ognjem. Zvijer ne trpi nikakvu moć ni veličinu pokraj sebe. Ona, kako smo već prije vidjeli, zahtijeva da se ljudi klanjaju samo njoj.

Zašto je zvijer iznenada toliko zamrzila ženu? Jer joj je sam Bog stavio u srce, zvijeri i desetorici kraljeva, da to učine. Bog može sve i svašta okrenuti kako hoće i kako je savršeno ispravno. Bog je u svakom pogledu nadmoćan svim svojim stvorenjima koja su se od njega odvratila. Da postigne svoje ciljeve, ne treba mu ni prisila ni nasilje.

Žena, Babilon, izgubila je svu svoju moć u korist zvijeri. Time je njezin sud bio odlučen. Antikristova zvijer time nije bila ništa drugo nego Božje oruđe koje izvršava njegovu volju, vjerojatno – a da to i ne zna. Ali i vlast zvijeri, koja je sada postala još veća, trebala je trajati samo još dok se ne ispuni Božja riječ za posljednje dane.

Žena koju sam vidio jest velika svjetska prijestolnica posljednjih vremena. Veća i moćnija nego što je Rim ikada bio. A ipak posve slična Rimu sa svojim izopačenim bogovima, svojom dekadencijom, protubožjom kulturom i ujedno težnjom za gospodarskim uspjehom. Osim toga i opčinjenost njezinom religioznom dušom, nekom vrstom jedinstvene religije, koja će se proširiti na sve druge gradove, da, po cijeloj zemlji. Ta babilonska, da, omamljujuća i opojna čaša bit će pružena po cijeloj zemlji. Sve se to rodilo prije više tisuća godina u tom doslovnom gradu Babilonu, kad su se ljudi htjeli velikom kulom do neba popeti na Božje prijestolje. To će se višestruko pogoršati kad dođe vrijeme kraja. Prije nego što ju je zvijer uništila, ta je žena, Babilon, bila gospodarica nad svima.

Poglavlje 18

Zatim sam vidio drugoga anđela kako silazi s neba. Imao je veliku vlast. Zemlja je bila obasjana njegovim sjajem i njegovom slavom koju mu je Bog dao. To je bila prava i božanska slava, za razliku od razmetljivoga sjaja prolazne slave Babilona. I povikao je jakim glasom preko cijele zemlje: Pade! Pade Babilon Veliki.

Jer postao je prebivalište mnogih demona. To su bili zli duhovi divova koji su poginuli u Noinu potopu. Oni su bili pali Božji sinovi, koji su htjeli nauditi ljudima i osujetiti Božji plan. Babilon je spremno primio te nečiste duhove i više ih nije puštao da odu. Upravo kao što je udomio i nečiste ptice, koje predočavaju ta mračna nevidljiva bića. Babilon je bio pun nevidljivih zlih sila, slugu zmaja. One su svime upravljale i na sve utjecale tako da se okrene protiv pravoga Boga i njegovih zapovijedi.

Od njegova vina neobuzdane strasti, ljubavi prema novcu, idolopoklonstva i vračanja, dekadencije i užitka te spolne raspuštenosti pili su svi narodi. Iako mnogi siromašni ljudi u tome zapravo nisu imali udjela. Svi su kraljevi zemlje s njom bludničili i s njom se sjedinili. Trgovci zemlje obogatili su se po njoj.

Tada sam čuo drugi glas, koji se obraćao Božjem narodu, Isusovim svjedocima: Izađite iz Babilona, da ne budete dionici njegovih grijeha. Inače ćete biti dionici i njegovih zala. Brdo njegovih grijeha seže do neba. Zato se Bog sada sjetio njega. On zapovijeda: „Vratite joj kako je ona drugima vraćala!

Ali vratite joj dvostruko za sve zlo koje je učinila. Prema meni i prema ljudima. Ono što je imala u svojoj čaši, krv svetih, to joj udvostručite kao naplatu."

Koliko se proslavljala na račun drugih i živjela u raskoši, a nikada nije pitala što je krivo, a što ispravno, što dobro, a što zlo –, toliko joj muke i žalosti i samoće vratite. Jer govorila je u svome srcu: „Sjedim ovdje sigurno kao kraljica. Nisam udovica i nikada neću biti, jer me svi kraljevi žele. Žalost nikada neću iskusiti."

U svjetskom sustavu misli se i radi kao da će sve uvijek ići dalje ovako. Napredak osigurava našu budućnost. Samo se ne smije izgubiti vjera u nj. Ali ta vjera u napredak ne temelji se na Bogu, nego na čovjeku. Time je od samoga početka osuđena na propast.

Zato će njezina zla doći iznenada i u jedan dan. Smrt, žalost i glad. Bit će spaljena ognjem. Jer jak je Gospodin Bog, koji joj sudi. I on zapovijeda zvijeri, čudovištu iz mora, da izvrši taj sud.

I svi će oplakivati i žaliti tu propast – razorenje Babilona. Osobito svi kraljevi koji su s njom bludničili i zato mogli živjeti u izobilju i raskalašenosti – kao i sama bludnica.

Kad toga dana izdaleka vide dim njezina gorenja i kad njih same obuzme strah i užas, tada će reći: „Jao! Jao! Veliki grad, Babilon, jaki i moćni grad! U samo jednom času došao je njegov sud, a njegovo se bogatstvo i utjecaj urušilo u veliku hrpu ruševina."

Trgovci zemlje zgroženi su i plaču i tuguju zbog smrti bludnice, jer više nitko ne kupuje njihovu robu. Jer se cijeli svjetski gospodarski sustav srušio. Trgovalo se zlatom, srebrom, dragim kamenjem, biserima i tankim lanom; grimizom, svilom i skrletom; tujinim drvom, predmetima od bjelokosti, predmetima od skupocjenoga drva; mjedi, željezom i mramorom; cimetom, amomom i pomašću; proizvodima od smole i tamjanom; vinom, uljem, finim brašnom i pšenicom, stokom i ovcama, konjima i kolima; kmetovima i ljudskim dušama. Svih izabranih plodova u kojima si uživao više nema. Tvoj sjaj i blještavilo nestali su.

Trgovci koji su trgovali svim tim stvarima i obogatili se, stajat će izdaleka od straha pred njegovom mukom, plakati i tugovati. Govore u užasu: „Jao! Jao! Veliki grad! Koji je bio bogato odjeven u tanki lan i grimiz i skrlet i pozlaćen zlatom i pokriven dragim kamenjem i biserima."

Trgovci su šokirani, jer je trebao samo jedan čas da se opustoši to veliko bogatstvo i uništi svjetski gospodarski sustav.

I ljudi na brodovima, kormilari i sve posade, vidjeli su s mora propast velikoga grada. Vidjeli su golem oblak dima kao znak na nebu i govorili: Tko je

jednak ovom velikom gradu?

I posipali su glave prašinom i vikali u tuzi i plaču: „Jao! Jao! Veliki grad!“ Jer je obogatio sve koji su imali trgovačke brodove. A sada je sve u jednom času završeno i raspalo se u ništa. Njihova je budućnost nestala.

Ali na nebu se na tu propast gledalo posve drukčije. Radujte se i slavite, svi vi sveti, apostoli i proroci! Jer Bog je izvršio sud nad njim! Nad gradom u kojemu nikada niste bili kod kuće. Nad gradom koji vas je mrzio jer ste mu proricali propast. Nad gradom iz kojega ste izašli.

Zatim sam vidio kako je jedan jaki anđeo podigao velik mlinski kamen i bacio ga u more. Rekao je: Tako će Babilon, veliki grad, biti silovito oboren. Više ga nikada neće naći, kao ni Atlantidu.

Glas svirača na frulama, harfista i glazbenika i trubača više se nikada neće čuti u njemu. On se brinuo za kulturu, za beskrajnu zabavu i razonodu i opčinio je ljude. Ni umjetnici ni umjetnost koju su stvarali više se neće naći u njemu. Ni mlinski kamen koji je mljeo zrnje u fino brašno više se neće čuti. Svjetlo mnogih svjetiljaka više neće svijetliti u tebi. Ni radosni glas zaručnice i zaručnika više se neće čuti u tebi.

Jer tvoji su trgovci bili velikaši zemlje, koji su tvoju robu nosili posvuda i njome opskrbljivali sve ljude. Ali to je za ljude bilo kao opijenost. Tvoja je trgovina bila kao vračanje, koje je ljude vodilo u zabludu. Tvoja droga, da, tvoj idol bila je potrošnja, a novac mamon.

Jer istodobno se u tebi, velikom gradu, prolijevala krv svetih i proroka i nađena je krv svih onih koji su ubijeni na zemlji. Božji glas po tim svjedocima krvi nije se htjelo čuti. Babilon ga je doživljavao kao prijetnju. Bludnica je htjela izbrisati svaki spomen na Boga, darivatelja i Stvoritelja svih tih darova i sposobnosti. I nasilno ubijati Isusove svjedoke gdje god ih se moglo dočepati.

Poglavlje 19

Zatim sam čuo jak glas na nebu. Dolazio je od golemoga mnoštva koje je vikalo: „Aleluja“ – Hvalite Boga! Spasenje dolazi od Boga Gospodina, kojemu pripada sva slava, sva čast i sila! Jer njegovi su sudovi istiniti i savršeno pravedni. Ta osudio je veliku bludnicu, koja je svojim bludom kvarila cijelu zemlju. Zatražio je natrag mnogu krv svojih slugu, koju je ona nasilno prolila, i izvršio pravdu nad njom. Nasilno je gasila živote – a sada gubi svoj.

I na nebu su govorili: „Aleluja! Njezin se dim diže u vijeke vjekova!“ Toga grada više nikada neće biti. Ostaje vječna hrpa ruševina.

Ja, Ivan, bio sam doista radostan što sada opet dobivam nebesku perspektivu, nakon što sam u gradu vidio sve te stvari.

I dvadeset i četiri starješine i četiri bića pali su ničice i poklonili se Bogu koji sjedi na prijestolju. I povikali su jednim glasom: „Amen! Aleluja“!

Zatim je od prijestolja došao glas koji je rekao: „Hvalite našega Boga, vi koji ga se bojite, vi njegove sluge. Neznatni i mali, jednako kao i veliki!“

Zatim sam čuo glas velikoga mnoštva, koji sam već jednom čuo. Bio je kao šum silnih voda i kao tutnjava jakih gromova: „Aleluja! Gospodin, naš Bog, sada je preuzeo svoju vlast i vladavinu! Sada možemo dati maha svojoj radosti, veseliti se i dati mu slavu! Došlo je vrijeme. Cilj je postignut. Zauvijek smo na sigurnome. Zauvijek kod kuće kod Boga i Janjeta. Svi su neprijatelji pobijeđeni. Počinje novo vrijeme. Jer Bog je uspostavio svoju vlast, vidljivo i svuda prisutno.“

Otkako sam bio uznesen na nebo, već sam više puta vidio kraj svjetske povijesti i propast Božjih neprijatelja. Sada je, rekao bih, **četvrti put** da mi je pokazan put do cilja povijesti spasenja – uz klicanje, klanjanje, jake glasove i gromove.

Krunski završetak te **četvrte cjeline** bio je još ljepši nego u prijašnjim viđenjima. Jer je utjecao u nebesku svadbu. Dugo željena **Janjetova svadba** je došla! I žena Janjetova pripravila se i odjenula za tu čudesnu svadbu. Bila je spremna ići za Janjetom i čekati njegov ponovni dolazak. Zaručnici je dana svadbena haljina. Od finoga lana, sjajna i bijela.

Ta je žena bila prava **zaručnica**. Ona je Kraljeva ljubljena. Njezina je ljepota bila jednostavna, ali prava i duboka i čista. Posve drukčija od lažne zaručnice, bludnice Babilona. Ona je najprije morala doživjeti svoj kraj prije nego što sada može započeti svadbena svečanost.

Zaručnica je Janjetova ljubljena. Ljubljena nezamislivom ljubavlju. Ljubavlju do smrti. Jer ona je svoju haljinu ubijelila u krvi Janjeta.

Zaručnica, žena Janjetova, to su svi sveti iz svih vremena. A njezina svadbena haljina odražava sva ona dobra djela koja su sveti učinili na zemlji. Ondje, toga velikog dana, bit će prepoznata i viđena. Ništa od onoga što su u neumornom zalaganju učinili za Isusa on nikada nije zaboravio. Zaručnik, Janje, divit će se ljepoti zaručnice u svemu što mu ona jest i što je za njega učinila.

I anđeo mi je rekao: „Blago svima koji su pozvani na ovu Janjetovu svadbenu gozbu!“ I anđeo je to još jednom potvrdio i rekao: „To su istinite i pouzdane riječi živoga Boga!“ Ta znao sam to od svoga Gospodina. **Svi** su pozvani na svadbu i dobrodošli. Ali ondje smiju biti samo oni koji su prihvatili poziv.

Svadba je počela i nikada više nije prestala. Slavi se bez kraja. Slavi se Janjetova ljubav. Slavi se Božja vladavina i prisutnost. Zauvijek.

Zbog toga sam bio tako dirnut i potresen da sam pao do nogu anđelu da mu se poklonim. Ali on je rekao gotovo prestrašeno: „Ne, ne klanjaj se meni. Nikada. Ni pod kojim uvjetom. Ja sam stvorenje. Ja sam sluga – kao i ti, zajedno sa svojom braćom koja također imaju Isusovo svjedočanstvo. Klanjaj se uvijek samo Bogu. Nikada ljudima. Ni onda kad su umrli. Ni anđelima. Klanjaj se Bogu i Janjetu, Isusu. Jer duh proroštva je svjedočanstvo od Isusa i o Isusu." Duh Božji svjedoči o Isusu i čini ga velikim.

Sada mi se po **peti put** nešto otvorilo. Posljednji put. Ovaj put to je bilo cijelo nebo, koje se otvorilo prema zemlji i opisalo njezin kraj. Počelo je izravno s Mesijinim ponovnim dolaskom. Jer sada se pojavio on sam. Glavom i bradom. Isus. Došao je kao **konjanik** na **bijelom konju**.

On, Pobjednik, moj Isus. Konjanik se zvao „Vjerni i Istiniti". On sudi u pravednosti u ime svoga Oca, koji ga je za to ovlastio i to mu povjerio. On provodi pravednost tako što izvršava pravdu.

Opet sam vidio, kao već prije, njegove oči, koje su bile kao plamen ognja. Oči koje sve vide, sve proziru, prosuđuju i sude. Na glavi nosi mnoge dijademe. Kraljevsko dostojanstvo pripada samo njemu. Ne zvijeri ili zmaju s njihovim dijademama. Nosi napisano ime koje zna samo on, nitko drugi. Ime koje je dobio od svoga Oca i koje izražava njegov jedinstveni odnos prema njemu.

Imao je na sebi haljinu umočenu u krv. Primijetio sam da je bila umočena u krv već prije nego što je došao na zemlju. Da, to je bila njegova vlastita krv, koju je prolio za nas. Ta žrtvena smrt dala mu je pravo da sada krene u ovu duhovnu bitku. Uz druga imena nosi i naziv: **Riječ Božja**. Da, on je ono što Bog ima reći. On je Logos, onaj koji izražava tko je Bog, što Bog hoće i govori.

Kako sam već prije vidio, nije bio sam. Nebeske vojske, anđeli i sveti, išli su za njim na bijelim konjima. Odjeveni u tanki lan, u čisto bijelo platno boje pobjede. Silna vojska.

Iz usta prvoga konjanika izlazio je oštar mač, da njime udari buntovne narode. Što on kaže, to se događa, i to je istina. Njegova je riječ njegovo najjače oružje. Riječ istine i pravednosti.

Shvatio sam da se te vojničke i ratom nabijene slike ne mogu prenijeti doslovno i jedan-na-jedan. Neće doista biti materijalne bitke. Ne, pobjeda je već izvojevana na križu. Ne izvojeva se toga dana pojavljivanja. Krist, Janje, nije krvoločan i okrutan ratnik. Antikristova zvijer itekako jest. Krist nije anđeo osvete. Ne! On je pravedni i nepotkupljivi Sudac, koji izriče pravo i izvršava pravdu istinom svoje riječi. On jest i ostaje Janje. I u ovom je događaju tako. On sam sudi vojsci zvijeri, ne oni koji idu za njim. Njegova je riječ dvosjekli mač. Njegova riječ je dovoljna. To sam nekoć doživio u vrtu,

kad su tražili Isusa i htjeli ga uhvatiti. Kad je rekao: Ja sam, svi su pali na zemlju kao gromom pogođeni. Kad dođe, njegova će vidljiva prisutnost biti dovoljna da sve baci na koljena.

On će biti pastir sa željeznom palicom. On će ljudima vladati u skrbi i naklonosti dobroga pastira.

I on gazi prešu srdžbe i gnjeva Boga Svemogućega. Premda je Krist Janje i premda je Božja milost neiscrpna, ona ovdje u posljednjem sukobu šuti i skriva se, jer se sada mora izvršiti pravda nad onima koji se bore protiv njega, koji ga odbacuju, da, koji ga mrze. Ostaje tako: strašno je tako pasti u ruke živoga Boga.

Još jedno ime napisano je na njegovoj haljini i na njegovu bedru, ime koje znači kraj svakoga protivljenja: **Kralj kraljeva** i Gospodar gospodara.

Kad sam vidio toga konjanika kako sa svojom vojskom dolazi s neba prema zemlji, pojavio se još jedan anđeo, koji je jakim glasom doviknuo svim pticama na nebu: „Dođite svi ovamo i skupite se na veliku Božju gozbu. Da možete jesti meso kraljeva, zapovjednika, junaka i konja i onih koji na njima jašu. Meso sviju, slobodnih i robova, velikih i malih.“ Kakva suprotnost Janjetovoj svadbenoj gozbi, na koju su ipak svi bili pozvani. Taj je jezik bio užasan, ali i tipično apokaliptičan. Taj drastični jezik imao je samo jedan smisao: sve upozoriti da ne krenu tim putem kojim su išli svi koji su se klanjali zvijeri.

Sada sam na zemlji vidio golemu vojsku. Zvijer iz mora, taj antikristovski vladar svijeta, i kraljevi zemlje i njihove vojske skupili su se da ratuju protiv onoga koji je sjedio na konju i protiv njegove vojske koja je dolazila s neba.

Bila je to bizarna situacija. Kako je moguće da se ljudi udružuju i suprotstavljaju Kralju kraljeva? Kolika može biti zaslijepljenost? Koliko precjenjivanje samih sebe? Suludi pothvat – boriti se protiv Sina Božjega i izazivati ga. Ali taj se sukob u konačnici oduvijek sastojao i u tome što je zvijer bila sotonski zavodnik, a Krist prava Božja Riječ.

Prema tome nije bilo ni bitke. Ni pokolja s mrtvima na objema stranama. Ne. Zvijer je uhvaćena. Otpor je bio uzaludan. Zajedno sa zvijeri uklonjen je i lažni prorok, koji je svojim čudesnim znakovima zavodio ljude da služe zvijeri i klanjaju joj se. Obojica, koje sam vidio kako izlaze kao zvijer iz mora i kao zvijer iz zemlje, uhvaćeni su i živi bačeni u ognjeno jezero, koje gori ognjem i sumporom. Ondje nisu dovedeni da bi bili izbrisani. Ognjeno je jezero, naprotiv, bit udaljenosti od Boga, samoće i praznine i tame. Mjesto i stanje koje, kako je već spomenuto, nema kraja. Mjesto bez izlaza i puta za bijeg. Bez nade. Ovdje je zemaljska povijest te dvojice završila i Bog za njih nije imao drugoga mjesta osim ovoga. Svi sudovi koje su doživjeli na zemlji, slično faraonu u Egiptu kad se suočio s Mojsijem, nisu tu dvojicu doveli do

obraćenja. U pravom smislu riječi, kao životinje, slijedili su samo svoje nagone.

Ostali, koji su išli za dvjema zvijerima, ubijeni su oštrim mačem onoga koji je na svome bijelom konju predvodio nebesku vojsku. Sve ptice koje su se odazvale anđelovu pozivu nasitile su se. Toliko je vojnika išlo za duhovima nalik žabama koji su izašli da skupe kraljeve zemlje na to mjesto, u Harmagedon, kako sam vidio kod šeste čaše gnjeva.

Krist, Otkupitelj svijeta i Dovršitelj svijeta, završio je borbu protiv zla tako brzo kako ju je i započeo. Zli, a s njim i zlo, pobijeđen je.

Poglavlje 20

Zatim sam vidio anđela kako silazi s neba. Imao je ključ od abisa, bezdana. Osim toga u ruci velik željezni lanac. I zmaj, stara zmija, Sotona, bio je uhvaćen. Na 1000 godina bio je okovan lancima, bačen u bezdan i zaključan. Nije pružio nikakav otpor. Znao je da je došlo njegovo vrijeme. Bezdan je zatvoren i zapečaćen. Tisuću godina više nije mogao zavoditi narode. Kad prođe 1000 godina, mora biti pušten na kratko vrijeme.

Bio sam radostan što je Sotona dospio pod ključ. Ali čudio sam se što i on nije, kao zvijer i lažni prorok, bačen u ognjeno jezero! Je li moguće da Bog zavodniku čovječanstva, ubojici od početka, još jednom daje priliku za zlo? Treba li se drama ponoviti još jednom? Kad sam vidio sljedeći prizor, počeo sam shvaćati što sam trebao razumjeti i što je to imalo značiti.

Vidio sam postavljena prijestolja. Na njima su sjedili mučenici koji su došli iz vremena vladavine zvijeri. Sada je došlo njihovo vrijeme da sude. O mučenicima je rečeno: Vidio sam duše onih koji su se vjerno držali Isusova svjedočanstva i bili poslušni Božjoj riječi do kraja. Zato su bili obezglavljeni i zbog svoje vjernosti izgubili glavu, a time i život. Nisu se klanjali zvijeri, antikristovskom diktatoru, ni njezinu kipu. Ni žig zvijeri nisu primili na svoje čelo ili ruku. Ti svjedoci krvi i mučenici sada su oživjeli u uskrsnuću od mrtvih. I time je došlo njihovo vrijeme da sude i vladaju, zajedno s Kristom, Mesijom. 1000 godina.

Slično sam čitao kod proroka Daniela u njegovu sedmom poglavlju. Ondje je pobijeđena najstrašnija, posljednja od četiriju zvijeri, koja je ubijala svete. Ali zatim su ti sveti od samoga Boga dobili prijestolja i vlast i kraljevstvo. I to se dogodilo i ovdje. Ako je prije zvijer pobijedila svete u svome kraljevstvu, koje je trajalo 3 ½ godine, sada su mučenici bili opravdani. Sve se okrenulo njima u korist. Njima je povjeren sud i predana vlast, zajedno s Mesijom. Ali ne na **3 ½ godine**, nego na **1000 godina**.

Svi ostali koji su umrli – a to su bili svi koji su išli za zvijeri i lažnim prorokom – nisu oživjeli. Ne dok ne prođe 1000 godina.

U spisima Židova često sam čitao o prijelaznom kraljevstvu koje se trebalo uspostaviti nakon Mesijina dolaska, a prije novoga stvaranja. Ovdje sam primijetio kako su, kao već prije drugi likovi iz misaonoga svijeta Židova i iz mitova Grka, drukčije protumačeni. Tom se slikom trebaju dojmljivo opisati propast zvijeri i trijumf mučenika. Ta slika tisućugodišnjega kraljevstva ima zadaću pokazati pobjedu mučenika nad zvijeri. Samo na to cilja – a ne na doslovno kraljevstvo ograničena trajanja. Naprotiv, 1000 godina trebao sam samo suprotstaviti kratkim 3 ½ godine.

Jer uskrsnuće mučenika jest **prvo** uskrsnuće. Blago i svet je onaj koji ima udjela u tom prvom uskrsnuću. Nad tim uskrslima **druga smrt** nema vlasti. Svi ti uskrsli, a tomu pripadaju i **svi** Isusovi sljedbenici, bit će svećenici Boga i Krista. Da, Krist nas je učinio svećenicima i kraljevima. I sada je došlo vrijeme kad se to ispunja bez ograničenja. Vladat će s Kristom tisuću godina.

Zvijer pak trpi **drugu smrt** i time je to mračno kraljevstvo završeno.

Ta slika propasti đavolskoga trojstva, zmaja, zvijeri i lažnoga proroka, još se jednom zaoštrava. Da bi se napokon pokazalo da se pobjeda mučenika u Kristovu kraljevstvu više nikada ne može poništiti, đavlu se daje još jedna posljednja prilika da još jednom zavede narode.

Nakon tisuću godina Sotona će biti pušten iz svoje tamnice. Izaći će na sve strane svijeta i zavesti sve narode. Goga i Magoga skupit će na rat. Simbolična vojska, velika kao morski pijesak. Uspeli su se na široku ravnicu zemlje i opkolili tabor svetih i ljubljeni grad, neosvojivi nebeski Jeruzalem.

Što će se dogoditi? Dogodilo se brzo i bez borbe. Oganj je pao s neba i progutao golemu vojsku.

Sada je došao trenutak koji sam čekao. Zavodnik naroda, đavao, bačen je u ognjeno jezero, koje gori sumporom. Ondje su već čekali zvijer i lažni prorok. Ondje će biti mučeni dan i noć, u vijeke vjekova. Ondje se ponovno našlo sotonsko trojstvo, koje je narode podiglo protiv Boga i Janjeta i pobijedilo svete, Isusove sljedbenike.

Pobjeda svetih Božja je **posljednja riječ**. Ponovno zavođenje od đavla nije ponavljanje vladavine zvijeri, nego **znak** da je nakon vidljivoga dolaska Mesije, konjanika na bijelom konju, pitanje moći konačno i zauvijek riješeno. Sada doista više ne može biti nove pobune. Kao što ni Kristovo kraljevstvo nakon 1000 godina više nije u opasnosti da bude još jednom pregaženo. Ono je vječno i ispunja se u Božjem novom svijetu, koji sam uskoro smio vidjeti.

Ja, Ivan, počeo sam shvaćati da je sada došao kraj svjetske povijesti i kraj prvoga i palog stvorenja. Vidio sam veliko **bijelo prijestolje** i onoga koji je

sjedio na njemu. Pred tom su osobom nebo i zemlja, cijeli svemir, doslovno pobjegli.

Vidio sam bezbrojno mnogo ljudi. Svi koji su ikada živjeli stajali su pred prijestoljem. Mali i veliki. Svi su bili pozvani onamo i morali su se ondje pojaviti. Nije bilo nijedne iznimke. I sa svima se postupalo jednako.

Bio je to veliki dan suda. **Posljednji sud**. Dan kad Bog pravedno prosuđuje sve što su ljudi učinili. Dan kad svaki čovjek konačno postaje svjestan da za sve što je učinio mora odgovarati pred svojim Stvoriteljem.

Otvorene su knjige u kojima su bili pohranjeni životni put i sve misli, pobude i djela ljudi, kao u savršenom pamćenju s beskrajnim kapacitetom pohrane. Ali ondje je bila i jedna druga knjiga. Knjiga života. Bila je otvorena.

Mrtvima koji su ondje stajali suđeno je pravedno po onome što su učinili.

Mrtvi su doista dolazili odasvud. I odande gdje se mislilo da su zauvijek nestali. Dolazili su iz morskih dubina. I smrt i podzemlje (Had) predali su mrtve koji su bili u njima. I svim je mrtvima suđeno po onome što su sami učinili.

Zatim su smrt i podzemlje bačeni u ognjeno jezero. Smrt je konačno pobijeđena, a s njom odmah i carstvo mrtvih, jer više nije bilo potrebno. Dosadašnji poredak svih stvari ovdje je došao do kraja. Ognjeno jezero jest druga smrt, posljednja i konačna smrt. To nije mjesto uništenja. Jer ondje ljudi i dalje postoje. Ali u stanju u kojemu će osjećati što su zlo učinili protiv Boga i ljudi.

Premda je svim ljudima suđeno najpomnije i pravedno po njihovim djelima, provjeravalo se i jesu li upisani u knjigu života. To je ondje bilo važno, da, najvažnije pitanje uopće. Pitanje je bilo je li tko vjerovao Janjetu i išao za njim da dobije vječni život. U toj knjizi života Janjeta bili su upisani svi koji su se klanjali živomu Bogu.

Ako tko od onih koji su stajali pred prijestoljem nije bio nađen u toj knjizi, bili su bačeni u ognjeno jezero. Čak i onda kad se u knjigama našlo mnogo dobrih djela, a njihovo ime nije stajalo u toj knjizi. Bili su predani ognjenom jezeru. Ljudi su se skamenili od užasa i očaja. Jer nitko nikada nije htio doći na to strašno mjesto. I nitko za to nije bio predodređen. To je mjesto na kojemu ljudi primaju svoju pravednu kaznu, posljedicu svojih zlih djela, a Bog čak u milosti uzima u obzir njihova dobra djela koja su svjesno činili. Oni koji su nađeni u knjizi života ušli su u vječnu radost svoga Gospodina. Nezasluženo, iz milosti, jer su se pouzdali u Janje, koje je umrlo za njihova zla djela.

Ostali su otišli u udaljenost od Boga. Rastanak bez povratka za one koji su bačeni u ognjeno jezero. I ovdje je slika bila tako dojmljiva jer vrijedi kao upozorenje svima koji je čuju. Svima kojima je Bog svejedno. I njih treba dosegnuti taj drastični jezik.

Poglavlje 21

Ja, Ivan, na svome sam putovanju po nebu vidio mnogo toga što sam tako ili slično poznavao iz naše hebrejske Biblije. Sada sam smio vidjeti ispunjenje, da, dovršenje svih tih obećanja. Samo zato što sam poznavao spise Staroga saveza, uopće sam mogao razumjeti što znače svi znakovi i događaji koje sam vidio.

Sada sam vidio ono što je **ispunjenje** naše nade i iščekivanja: vidio sam novo nebo i novu zemlju. Stare zemlje, kakvu sam je poznavao, više nije bilo.

Mora više nije bilo. More u prenesenom smislu, iz kojega je izašla zvijer, prijeteće i uzburkano more naroda, nestalo je.

Tu novu zemlju nisam vidio kako sam očekivao. Kao prirodnu idilu, s gorama, rijekama, biljkama i jezerima. Bila mi je, kao mnogo toga prije, opet pokazana u simbolima i slikama, kao **grad**, kao **zaručnica** i kao **vrt**. To je opisivalo novu stvarnost iz perspektive onoga za čim naše srce najviše čezne: naime u odnosu, blizini i prisutnosti Boga i Janjeta. Naravno, bit će gora, rijeka, biljaka, jezera i životinja kao u prvom stvaranju, jer ono je, dakako, bilo veoma dobro.

Obećanje novoga neba i nove zemlje poznavao sam iz Izaije 65 i 66.

Zatim sam vidio sveti grad, novi Jeruzalem, kako silazi s neba na novu zemlju. Od Boga, od njegova prijestolja. Ovdje se ispunila njegova odluka.

Taj je grad bio kao zaručnica koja se uresila za svoga muža. I odmah sam trebao saznati što je s tim gradom. Bilo je to savršeno zajedništvo otkupljenih. S jedne strane oni su bili grad, a s druge strane živjeli su u gradu. Sve slike koje sam vidio bile su na poseban način višedimenzionalne i višeznačne. Jednostavno rječite. Drukčije od naše stare, zemaljske stvarnosti u kojoj još živimo.

Čuo sam jak glas od prijestolja kako govori: Evo **Božjega prebivališta** usred ljudi. I Bog će svoj vječni dom, svoje prebivalište, postaviti kod ljudi. I prebivat će s njima. Na novoj zemlji. I ljudi će biti njegovi narodi. I sam Bog, Vječni i Svemogući, imat će zajedništvo s njima. Njihov Bog. Gledat će ga kakav jest. Nebo i zemlja dolaze zajedno. Nevidljivi svijet postaje vidljivim svijetom. Vjera je prešla u gledanje.

I on će, kao majka koja tješi, otrti svaku suzu s njihovih očiju. Suza žalosti, straha i očaja više nikada neće biti. Sve će se okrenuti u bezbrižnu radost. Sva će sramota biti uklonjena. Smrti, koje se svi boje i koja sve razara, više neće biti. Ni žalosti ni jauka, a ni boli više neće biti. Jer prvoga, staroga, palog, izgubljenog i beznadnog više nema.

I onaj koji je sjedio na prijestolju rekao je: Evo, sve činim novo.

I onaj koji je sjedio na prijestolju obratio se izravno meni i rekao: „Piši, jer ove su riječi sigurne i istinite. Potpuno su pouzdane“. Kad je čovjek vidio što sam ja vidio i čuo što sam ja čuo, tada su te riječi bile upravo prave za mene. Jer bilo je tako nevjerojatno divno, s obzirom na svijet u kojemu sam živio, iskusiti tako drukčiji svijet. I to će doista tako doći. Da, za Boga sve već postoji. Jer čuo sam ga kako mi govori: „Dogodilo se. Ja sam Alfa i Omega. Početak i Svršetak. Uvijek sam bio tu i uvijek ću biti. Što obećam, to ću i učiniti. Možete se osloniti na mene.“

Žednomu ću dati žive vode iz svoga izvora. Besplatno i badava. Vode koja ne gasi tjelesnu žeđ, nego žeđ za mnom i za pravim i istinskim životom. Svatko smije doći i piti: od vječnoga života, od mojega novog stvaranja, od divnoga doma. Duboko me se dojmilo kako je moj Bog čeznuo za ljudima, kako ih je sve pozivao da budu dio njegova novog stvaranja. Ali on nije donosio odluku umjesto ljudi. Morali su **sami** odlučiti piti od te vode života, tako što će prihvatiti evanđelje milosti.

Oni koji pobijede i vjeruju u ono što kažem i koji se toga drže, baštinit će to novo stvaranje. Ali nema pobjede bez borbe! Ne trijumfalno ili savršeno, nego odlučno za Isusa. Nikakav lagan trijumf. Nego izazovno i beskompromisno ide se uskim putem prema Božjem novom svijetu. Novi će svijet biti njihov. Ja ću biti njihov Bog, a on će meni biti sin i kći.

Ali neće svi ljudi postati Božji sinovi i kćeri. Neće svi doživjeti novu zemlju: kukavice, koje su Isusa slijedile samo napola iz straha od progonstva; nevjernici, kojima je Bog svejedno; ljudi koji su činili odvratna djela; ubojice i spolno izopačeni; okultisti, koji su se upuštali s demonima; idolopoklonici, kojima su novac, čast i samoostvarenje bili najvažniji – i lašci, čiji je cijeli život bio laž – svi će oni pretrpjeti drugu smrt, jer se nisu obratili. Jer nisu pili vode života, toga besplatnog Božjeg dara. Završit će u ognjenom jezeru, koje gori sumporom. Odbacili su svako upozorenje. Njihovo je vječno postojanje puno samooptuživanja, jer nisu poslušali Božja upozorenja.

Zatim je došao jedan od sedam anđela koji su imali posljednje čaše gnjeva. Rekao mi je: „Hodi! Pokazat ću ti zaručnicu, ženu Janjetovu.“ I odveo me u duhu na veliku i visoku goru. Kao nekoć već staroga proroka Ezekiela. Odande je pogled bio silan. I vidio sam veliki grad, sveti Jeruzalem, kako silazi s neba od Boga na zemlju. Taj je grad bio nastanjen, da, ispunjen Božjom slavom. Sjao je kao dragocjen dragi kamen. Njegov je sjaj bio kao od kristala, od jaspisa.

Grad je bio opasan velikim zidom. Da, stalna nesigurnost i progonjenost Crkve pretvorile su se u trajno Božje čuvanje i zaštitu.

Imao je 12 gradskih vrata. Postojalo je, dakle, unutra i vani. Na vratima je stajalo dvanaest anđela kao vratari. Ujedno kao predstavnici 12 Izraelovih plemena. Na vratima su se mogla pročitati njihova imena. Bila su mi već poznata prije nego što sam vidio veliko mnoštvo iz svih naroda pred prijestoljem. Na istočnoj strani bila su troja vrata – i na sjevernoj, južnoj i zapadnoj strani.

Božji narod, Staroga kao i Novoga saveza, bio je zauvijek ujedinjen u tom gradu. To se pokazalo i ispod grada. Vidio sam dvanaest temelja. Na tim je temeljima stajalo po jedno ime dvanaestorice apostola Janjeta. Ja, Ivan, veoma sam se začudio što sam ondje našao urezano i svoje ime. Kakva čast za nas učenike.

Anđeo koji je govorio sa mnom imao je u ruci mjeru, zlatnu mjernu trsku, da izmjeri grad i njegova vrata i zidove.

Grad je bio četverokutan. Kao kvadrat. Došao je do mjere od gotovo 2300 km. Duljina grada, njegova širina, pa čak i visina jednake su. Grad je dakle imao oblik kocke. Sve su duljine bile savršeno jednake.

Znao sam da su stari gradovi Babilon, Niniva, a i Rim, bili sagrađeni u obliku kvadrata. Ali ne u visinu.

Na što me to podsjetilo? Da, postojala je samo jedna kocka koja mi je bila poznata, a to je bila Svetinja nad svetinjama u šatorskom svetištu i u hramu. To je mjesto bilo kao savršena kocka. U njemu je bio kovčeg saveza. On je bio Božje prijestolje. Dakle, taj golemi grad bio je kao Svetinja nad svetinjama, gdje prebiva sam Bog. To mi je potvrdilo ono što sam već čuo. Bog će prebivati kod ljudi i tako nebo donijeti na zemlju i zemlju učiniti svojom Svetinjom nad svetinjama.

Sve mjere grada bile su nadnaravne, duhovne i simbolične. Neizmjerne dubine i širine. Sada je izmjeren zid. Bio je 12 x 12, dakle 144 lakta širok. Lakat anđela jest i lakat čovjeka. Zid je, dakle, bio debeo ili visok otprilike 70 metara. Neprelazan zid, koji je predočavao i jamčio sigurnost velikoga i svetoga grada.

Kao što sam grad već vidio kako sja, tako je zid bio od jaspisa. Tako je izgledao i onaj kojega sam na samom početku vidio na prijestolju. Sam cijeli grad bio je od najčišćega zlata, kao prozirno staklo. Bistroga, prozirnog stakla u naše dane još nije bilo, zato je ono što sam vidio nešto posve posebno.

Svaki od dvanaest temelja, na kojima su bila urezana imena Dvanaestorice, očito se sastojao od po jednoga dragocjenog dragog kamena. Kao nezamislivo lijep nakit.

Prvi temeljni kamen s jaspisom; drugi sa safirom; treći s kalcedonom; četvrti sa smaragdom; peti sa sardoniksom; šesti sa sardom; sedmi s krizolitom;

osmi s berilom; deveti s topazom; deseti s krizoprasom; jedanaesti s hijacintom; dvanaesti s ametistom.

Većinu tih dragih kamenova poznavao sam s naprsnika velikoga svećenika. To nije mogla biti slučajnost.

A dvanaest gradskih vrata bilo je – jedva sam vjerovao svojim očima – dvanaest golemih bisera. Svaka su vrata bila od jednoga golemog besprijekornog bisera.

Glavna ulica grada, njegova žila kucavica, bila je od čistoga zlata, kao prozirno staklo. Da, sve su ulice grada bile takve.

U gradu Jeruzalemu nisam vidio hrama, čemu sam se čudio. Jer ako je ijedan grad imao hram, onda je to bio Jeruzalem. Ali Gospodin, Bog, sam Svemogući, i Janje njegov su hram. Cijeli je grad, naime, bio hram i sagrađen kao kocka – kao Svetinja nad svetinjama u hramu.

Premda će biti sunca i mjeseca, gradu ne treba sunčevo svjetlo, ni svjetlo mjeseca noću. Slava Božje prisutnosti obasjava grad. Svjetiljka grada je Janje. Isus, svjetlo svijeta. Kad sunce jednoga dana izgori, to neće imati nikakva značenja za novu zemlju.

Sjetio sam se jedne male pojedinosti iz povijesti Izraela, kad je došlo deveto zlo, tama tako gusta da se mogla opipati. Tri dana. Ali u kućama Izraelaca bilo je svjetla, ondje gdje su bila pashalna janjad. Pod petom čašom gnjeva već je tama došla na kraljevstvo zvijeri. Sada, u dovršenju, Janje je bilo svjetlo grada. Izvan grada bila je tama. Ondje se nalaze svi koji nisu htjeli u taj grad.

Premda postoji unutra i vani – sveti u gradu, nevjernici izvan njega –, ta višeznačna slika novoga Jeruzalema pokazuje novu zemlju, život koji pulsira, stvaralački rad, otkrića, kulturu, glazbu, umjetnost i sve ostalo što je Bog darovao ljudima kao mogućnosti.

Narodi zemlje živjet će u svjetlu toga grada. Njihovi kraljevi i narodi donosit će mu, kako je rekao Izaija, svoju slavu. Dolazit će u glavni grad nove zemlje i donositi sve što je divno na čast i obogaćenje grada.

Gradska vrata više se noću ne moraju zatvarati. Noći uopće više neće biti. Opasnosti noći, kad vrebaju neprijatelji i lopovi, više nema. Strah od noći zauvijek je prošlost. Bit će kao jedan jedini dan.

Slavu i čast naroda, što god imali divnoga od materijalnih, intelektualnih i duhovnih dobara, donijet će u taj Božji grad. Da ga razvesele i počaste i obogate.

U grad nikako neće ući nečisti. Oni koji nisu „oprani u krvi Janjeta“ nemaju pristupa. Ni itko tko je činio odvratne gadosti. Ni lašci, kako je sam Bog već naglasio. Bit će to sveto mjesto. U Božjoj prisutnosti sve mora biti u skladu s njim.

Poglavlje 22

Sada sam dobio nov pogled u tom gradu. Vidio sam mjesto neiscrpnoga božanskog života.

Anđeo mi je sada pokazao rijeku. Struju tekuće vode. Vode života. Kristalno bistre. Voda je sjala i svjetlucala kao kristal. Ta je struja vode izlazila od prijestolja Boga i Janjeta. Slično je Ezekiel vidio kako voda, rijeka koja je postajala sve veća, teče iz hrama. Sada sam znao odakle ta rijeka doista dolazi. Naime izravno od Božjega prijestolja. Ona je sve ispunjala životom i rastom.

Usred grada bila je glavna ulica od zlata, a pokraj nje nalazila se rijeka vode života. S obiju strana ulice i rijeke vidjela su se stabla života. Stablo rađa plodom dvanaest puta u godini. Svaki mjesec dozrijeva njegov plod. Ne može se usporediti s našom današnjom prirodom. Količina i raznolikost plodova bila je neopisiva.

Lišće tih stabala jest kao lijek za ozdravljenje naroda. U stvarnosti više neće biti bolesti tjelesne ili duševne naravi. Nitko, ni narodi, više neće biti pogođeni pošastima, ničim što izaziva bolest ili slabost. Iscjeljujuće sile vječnosti sačuvat će ih od toga.

Više neće biti prokletstva. Ukinuto je po Kristu i njegovoj žrtvi na križu. To je sada bio nov i bolji raj nego u Edenu na početku. Jer je Krist umro kao janje i uskrsnuo. Kao početak i izvor novoga stvaranja.

Da, jedno prijestolje Boga i Janjeta bilo je u tom gradu. Kao da su se Bog i Janje s neba preselili k ljudima. On je svoje prijestolje, s kojega upravlja svemirom, premjestio na zemlju.

I njegove će mu sluge radosno služiti. I gledat će njegovo lice. Božje lice. To je ono najviše što može postojati za stvorenja. Prije svega zato što su svi oni jednom bili bezbožni grješnici. Tko može razumjeti to čudo milosti?

Božje će ime biti napisano na njihovim čelima, jer su njegovo vlasništvo.

Noći smrti, straha, samoće i opasnosti više neće biti.

Svjetiljka koja sve obasjava više neće biti potrebna. Ni sunce više neće biti potrebno. Kad jednom izgori, neće nedostajati. Sam Bog i Janje bit će njihovo svjetlo i svijetlit će nad njima.

Kraljevat će u vijeke vjekova. Ne nad ljudima. Sada će ostvariti nalog stvaranja s početka, da si podlože zemlju. Kako je Bog htio. Svi će otkupljeni s radošću i ispunjeni smislom obavljati svoje zadaće u novom stvaranju.

Tako sam smio baciti pogled u novi svijet koji svi čekamo. Vidio sam novo stvaranje višedimenzionalno, u izmjeničnim metaforama: kao zaručnicu, kao grad i kao vrt. Vidio sam ga kao Svetinju nad svetinjama, koja se sada proteže po cijeloj zemlji. Svi će ljudi, gdje god bili na novoj zemlji, gledati Božje lice.

Jer on će prebivati na zemlji vidljiv svima. Imat će zajedništvo s njima, posjećivati ih i razgovarati s njima. Kao nekoć u Edenu, s Adamom i Evom, za dnevnoga povjetarca. Razgovarat ćemo s Bogom i s Janjetom. Postavljati mnoga pitanja – i dobivati odgovore koje nismo očekivali.

I anđeo mi je rekao: „Ove su Božje riječi sigurne, istinite i pouzdane. Gospodin, Bog duhova proroka, poslao je svoga anđela da pokaže svojim slugama što se uskoro mora dogoditi. Evo! Ja, Isus, dolazim uskoro, da – iznenada!

Blago svima koji čuvaju riječi ove knjige i vrše ih!“

Ne mora se razumjeti smisao svih riječi i slika. Ali ohrabreni pobjedom Boga i Janjeta, čuvamo poruku ove knjige i idemo za Janjetom.

Ja, Ivan, sve sam to vidio i čuo. Pao sam do nogu anđelu koji mi je to pokazao. Toliko sam bio svladan. Tada je anđeo rekao, a ja sam se sjetio da se to već jednom dogodilo: „Nipošto to ne čini. Pa i ja sam samo Božji sluga, kao i vi, Isusovi sljedbenici. Mi anđeli služimo tvojoj braći i sestrama i prorocima i svima onima koji se drže riječi ove knjige. Klanjaj se samo Bogu.“

Zatim mi je rekao: „**Ne** zapečati riječi proroštva u ovoj knjizi, kao što je nekoć to trebao učiniti Daniel. Jer vrijeme je blizu. Te riječi vrijede za ovo vrijeme. Već danas.“

Tko čini nepravdu, neka i dalje čini nepravdu, i tko uživa u nečistoći, neka se i dalje onečišćuje. Ali neka pomisli na kraj i neka razmisli o svome životu. A tko postupa kako je pravo, neka i dalje čini pravo, i tko vodi posvećen život, neka i dalje živi kako je Bogu milo. Tako žive pobjednici, koji su vjerno postojani do kraja i ne odustaju zbog malodušnosti, straha ili zakazivanja. Kad padnu, opet ustanu, jer žive u snazi Božje milosti.

Evo, dolazim uskoro, brzo i iznenada! Budite dakle u svako doba spremni susresti me s radošću i iščekivanjem. Donijet ću plaću za svakoga. Plaću koju je svaki zaslužio, kakvo je bilo njegovo djelo, njegova djela i njegov rad.

Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak. Tim imenom ja, Isus, potpisujem cijelu knjigu Otkrivenja.

Blago onima koji peru svoje haljine u krvi Janjeta! S prljavom haljinom svoga života nikada ne smiju doći na Janjetovu svadbu. Ali ako operu svoje haljine tako što vjeruju meni, Isusu, i oproštenju po mojoj smrti, tada smiju jesti od stabla života. Tada će kroz biserna vrata slave ući u novi Jeruzalem, sveti grad.

Svatko smije doći. Tko ostane vani, sam je tako htio. Vani ostaju psi, koji su vezani uz ono nesveto i žele u tome ostati i odbijaju otkupljenje. Vračari, koji su se upustili s mračnim silama. Bludnici, koji su spolnost štovali kao svoga

boga. Ubojice, idolopoklonici i svi koji ljube laž. Jer su grijeh ljubili više nego Boga i nisu se htjeli obratiti, ne smiju ući u vječnu radost Božjega grada.

Ja, Isus, poslao sam svoga anđela da vam svima pokaže i posvjedoči sve te stvari. To dolazi od mene. To nije izmišljotina ljudi ili anđela. Sve crkve, ne samo onih sedam u Maloj Aziji, trebaju to znati.

Ja, Isus, jesam korijen Davidov, obećani Mesija. Pravi Davidov potomak. Ja sam sjajna zvijezda Danica. Ja sam zvijezda o kojoj je davno govorio Bileam, koja je trebala izaći iz Izraela. Kao Otkupitelj svijeta i Dovršitelj svijeta, koji donosi vječno jutro nakon kojega više ne slijedi noć.

A Duh Sveti i Crkva-zaručnica svih Isusovih sljedbenika govore: Dođi, Gospodine Isuse! I tko god čuje taj poziv, neka se pridruži i kaže: Dođi! Izrazimo svoju čežnju i izgovorimo je.

Tko god je žedan – Boga, mira, života, smisla i nade, neka pije od vode života! Dok još ima vremena, dok traje milost, može se dobiti besplatno. Ne može se steći dobrim djelima. Mora se uzeti besplatno. Dobivamo je samo badava!

Bog sa svetom strašću ide za svojim ciljem s ljudima i nastoji pridobiti srca da s njim provedu vječnost.

Svakomu tko čuje proročke riječi ove knjige kažem: „Ako tko svojevoljno što doda ovoj knjizi i time iskrivi poruku knjige, tomu će Bog dodati zla koja su napisana u ovoj knjizi.

Ako tko od poruke ove knjige što oduzme i zataji, tomu će Bog oduzeti pristup stablu života i svetom gradu.“

Onaj koji svjedoči sve ove stvari, jer hoće da ih znamo, govori: „Da, dolazim uskoro!“

Mi odgovaramo puni nade: Amen! Dođi, Gospodine Isuse.

Milost našega Gospodina Isusa Krista sa svim svetima, u svako vrijeme, na svakome mjestu. Dok on ne dođe.

„Sam Bog bit će konačni cilj naše čežnje; njega ćemo gledati bez kraja, ljubiti bez zasićenosti i umora i hvaliti.“
Augustin iz Hipona

Na kraju

Iskreno se nadam da ste pri čitanju osjetili kako vam Bog govori i kako se bori za vaše srce. Kako ohrabruje, poučava, ali i upozorava na sve što ne dolazi od njega i zato nam šteti.

Zahvalite mu za sve dobro što je rekao o vama, a i izravno vama.

Ako imate pitanja, pišite nam: info@kirchefüralle.de

Pišite nam i ako želite upoznati i ostale poslanice Novoga zavjeta i Evanđelja u ovom obliku.

Evo još nekoliko važnih savjeta:

Čitajte Bibliju. Ako je moguće, redovito.

- Čitajte Bibliju zajedno s drugim ljudima – i razgovarajte o njoj.
- Počnite od izvještaja o Isusovu životu, od Evanđelja.
- Molite da vam Bog oživi svoju riječ – tako kao da vam izravno govori.
- Pročitajte tekst naglas, dvaput zaredom.

Postavite tekstu sljedeća pitanja:

- Kakav biste naslov dali ovom tekstu?
- Što tekst govori o Bogu i Isusu?
- Što tekst govori o ljudima?
- Što učimo iz teksta?
- Što trebamo činiti?
- Kako nas Riječ ohrabruje?

Kad se opet sastanete, razgovarajte o svojim iskustvima i doživljajima.

Tražite kontakt i zajedništvo s kršćanima koji ljube i časte Isusa; koji cijene Bibliju, čitaju je i ozbiljno je shvaćaju.